

**T.C
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ ANA BİLİM DALI**

**KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN KULÜP ÇALIŞMALARINA YÖNELİK
TUTUMLARI VE BU ÇALIŞMALARDA KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN İNCELENMESİ
(KARTAL İLÇESİ ÖRNEĞİ)**

Fatma DİDİN GEDİK

Yüksek Lisans Tezi

İSTANBUL-2015

**T.C
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ ANA BİLİM DALI**

**KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN KULÜP ÇALIŞMALARINA YÖNELİK
TUTUMLARI VE BU ÇALIŞMALARDA KARŞILAŞILAN
SORUNLARIN İNCELENMESİ
(KARTAL İLÇESİ ÖRNEĞİ)**

Fatma DİDİN GEDİK

Yüksek Lisans Tezi

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Mustafa OTRAR

İstanbul, 2015

T.C.
YEDİTEPE UNIVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

.....Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlerin kulüp çalışmalarına yönelik tutumları ve bu çalışmalarda karşılaşılan sorunların incelemesi. (Kartal İlçesi Örneği).....

Ad-Soyad: Fatma DİDAN GEDİK

ONAY:

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Mustafa OTRAR

Üye: Prof. Dr. Halil EKŞİ

Üye: Yrd. Doç. Dr. Ahmet KATILMIŞ

Onay Tarihi: 08/04/2015

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	iv
TABLOLAR LİSTESİ	ix
KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ.....	xi
ÖNSÖZ	xii
ÖZET	xiii
ABSTRACT.....	xv

BÖLÜM 1

GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.3. Alt Problemler.....	3
1.4. Araştırmanın Önemi	4
1.5. Sayıtlılar.....	5
1.6. Sınırlılıklar	5
1.7. Tanımlar.....	5

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1.Eğitim.....	7
2.1.1.İnformal ve Formal Eğitim	8
2.1.1.1.İnformal Eğitim.....	9
2.1.1.1.1.Aile Eğitimi.....	10
2.1.1.1.2.Çevre Eğitimi	11
2.1.1.2.Formal Eğitim	11
2.1.2.Örgün Eğitim	12
2.1.3.Yaygın Eğitim.....	12
2.2.Eğitim Sisteminin Temel Öğeleri	13
2.2.1.Okullar	14
2.3.Öğrenme, Öğretme Ve Öğretim.....	16
2.3.1.Öğrenme.....	16
2.3.2.Öğretme	17

2.3.3.Öğretim ve Öğrenme	18
2.3.4.Eğitim ve Öğretim	18
2.4.Eğitim Biliminde Yeni Yönelimler.....	19
2.4.1.Öğrenci Merkezli Öğretim.....	20
2.4.1.1.Öğrenci Merkezli Öğretimde Öğrenci ve Eğitici Rollerini...	22
2.5.Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma.....	23
2.5.1.Sosyal Etkinlikler ve Öğrenci Kulüpleri.....	24
2.6.Zaman Kavramı ve Eğitsel Yönden Zaman Yönetimi.....	25
2.6.1.Boş Zaman Değerlendirmesinde Tarihsel Süreç	26
2.6.2.Rekreasyon Faaliyetleri	27
2.6.2.1.Planlama Uygulama Süreci.....	28
2.6.2.2.Rekreatif Proje Yönetimi	28
2.6.2.3.Rekreasyonda Liderlik Rolünün Farklılaşması.....	28
2.7.Sosyal ve Eğitim İçerikli Organizasyonlar	29
2.8.Okullarda Sosyal Etkinliklerin Amacı	30
2.8.1.Eğitsel Kulüplerin Uygulaması.....	31
2.8.2.Toplum Hizmeti.....	32
2.8.2.1.Toplum Hizmeti Çalışma Esasları	32
2.8.3.Sosyal Etkinlikler ile İlgili Görevler.....	33
2.8.3.1.Müdürün Görevleri	33
2.8.3.2.Danışman Öğretmenin Görevleri	34
2.8.3.3.Sınıf Öğretmenleri ile Sınıf/Şube Rehber Öğretmenlerinin Görevleri	35
2.8.3.4.Gönüllü Velinin Görevleri	36
2.8.3.4.1.Ailede Boş Zaman Etkinlikleri	36
2.8.3.5.Öğrenci Kulübü Temsilcisinin Görevleri	37
2.8.3.6.Öğrencilerin Görevleri.....	37
BÖLÜM III	
YÖNTEM	40
3.1.Araştırmanın Modeli.....	40
3.2.Evren ve Örneklem	40
3.3. Veri Toplama Araçları	41
3.3.1 Kişisel Bilgi Formu.....	41

3.3.2. Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği ..	41
3.4. Verilerin Toplanması	42
3.4.1. Ölçme Aracının Uygulanma Aşamaları	43
3.5. Verilerin Çözümlemesi	43

BÖLÜM IV

BULGULAR.....	45
4.1. Grubun Demografik Yapısına İlişkin Değerler	45
Çizelge 4.1.1: Öğretmenlerin Çalıştıkları Okula Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	45
Çizelge 4.1.2: Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	46
Çizelge 4.1.3: Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	46
Çizelge 4.1.4: Öğretmenlerin Medeni Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	47
Çizelge 4.1.5: Öğretmenlerin Öğrenim Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	47
Çizelge 4.1.6: Öğretmenlerin Branşına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	47
Çizelge 4.1.7: Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	48
Çizelge 4.1.8: Öğretmenlerin Okuldaki Çalışma Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	48
Çizelge 4.1.9: Öğretmenlerin Eğitici Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	49
Çizelge 4.1.10: Öğretmenlerin Farklı Kulüplerde Görev Almalarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	49
Çizelge 4.1.11: Öğretmenlerin Görev Aldıkları Kulüplerin Alanlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	50
Çizelge 4.1.12: Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun İmkânlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	50
4.2. Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları.....	51
Çizelge 4.2.1. Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeğinin Toplam Puanlar ve Tüm Alt Boyutların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.	51
4.2.2. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları..	51
Çizelge 4.2.2.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi	52

4.2.3. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	52
Çizelge 4.2.3.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi	53
4.2.4. Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	53
Çizelge 4.2.4.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Medeni Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	54
4.2.5. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	54
Çizelge 4.2.5.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Öğrenim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	55
4.2.6. Öğretmenlerin Branş Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	55
Çizelge 4.2.6.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Branş Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	56
4.2.7. Öğretmenlerin Kıdem Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	56
Çizelge 4.2.7.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Kıdem Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	57
4.2.8. Öğretmenlerin Okuldaki Çalışma Süresine Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	57
Çizelge 4.2.8.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Okuldaki Çalışma Süresine Göre Değerlendirilmesi	58
Çizelge 4.2.8.1.1: Öğretmenlerin Çalışma sürelerine göre ölçek puanlarına ilişkin Scheffe testi sonuçları	59
4.2.9. Öğretmenlerin Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	59
Çizelge 4.2.9.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Değerlendirilmesi	60
4.2.10. Öğretmenlerin Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	60
Çizelge 4.2.10.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Değerlendirilmesi	61

Çizelge 4.2.10.1.1: Öğretmenlerin Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Ölçek Puanlarına İlişkin Scheffe testi sonuçları.....	62
4.2.11. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun İmkânlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları	62
Çizelge 4.2.11.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Çalıştıkları Okul İmkânlarına Göre Değerlendirilmesi	63
BÖLÜM V	
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	64
5.1. Sonuç ve Tartışma	64
5.2. Öneriler	68
5.2.1.Uygulayıcılara Yönelik Öneriler	68
5.2.2.Araştırmacılara Yönelik Öneriler	69
KAYNAKÇA.....	70
EKLER	75
Ek. 1: Kişisel Bilgi Formu.	75
EK 2: Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği.....	76
EK.3: Anket Uygulanan Okulların Listesi.....	78
EK.4:MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği	79
ÖZGEÇMİŞ	111

TABLolar LİSTESİ

Çizelge 4.1.1: Öğretmenlerin Çalıştıkları Okula Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	45
Çizelge 4.1.2: Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	46
Çizelge 4.1.3: Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	46
Çizelge 4.1.4: Öğretmenlerin Medeni Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	47
Çizelge 4.1.5: Öğretmenlerin Öğrenim Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	47
Çizelge 4.1.6: Öğretmenlerin Branşına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	47
Çizelge 4.1.7: Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	48
Çizelge 4.1.8: Öğretmenlerin Okuldaki Çalışma Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	48
Çizelge 4.1.9: Öğretmenlerin Eğitici Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	49
Çizelge 4.1.10: Öğretmenlerin Farklı Kulüplerde Görev Almalarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	49
Çizelge 4.1.11: Öğretmenlerin Görev Aldıkları Kulüplerin Alanlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:.....	50
Çizelge 4.1.12: Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun İmkânlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:	50
Çizelge 4.2.1.1. Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeğinin Toplam Puanlar ve Tüm Alt Boyutların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri....	51
Çizelge 4.2.2.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi	52
Çizelge 4.2.3.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi	53
Çizelge 4.2.4.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Medeni Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	54
Çizelge 4.2.5.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Öğrenim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	55
Çizelge 4.2.6.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Branş Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	56
Çizelge 4.2.7.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Kıdem Durumlarına Göre Değerlendirilmesi	57

Çizelge 4.2.8.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Okuldaki Çalışma Süresine Göre Değerlendirilmesi.....	58
Çizelge 4.2.8.1.1: Öğretmenlerin Çalışma Sürelerine Göre Ölçek Puanlarına İlişkin Scheffe testi sonuçları	59
Çizelge 4.2.9.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Değerlendirilmesi.....	60
Çizelge 4.2.10.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Değerlendirilmesi.....	61
Çizelge 4.2.10.1.1 Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Ölçek Puanlarına İlişkin Scheffe testi sonuçları	62
Çizelge 4.2.11.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Çalıştıkları Okul İmkânlarına Göre Değerlendirilmesi	63

KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	:(Statistical Packets For Social Sciencences) Sosyal Araştırmalar İçin İstatistiksel Program Paketi
TTK	: Talim Terbiye Kurulu
RG	: Resmi Gazete
s	: Sayfa
m	: Madde
vb	: Ve benzeri
akt	: Aktaran
F	: Frekans
R	: Korelasyon Katsayısı
N	: Örneklem Sayısı (Büyüküğü)
Ss	: Standart Sapma
P	: Anlamlılık Derecesi (=Manidarlık) (significance)
%	: Yüzde
Sh	: Standart Hata
Sd	: Serbestlik Derecesi
X	: Aritmetik Ortalama

ÖNSÖZ

Eğitim-Öğretim sürecinde, edinilen bilgilerin beceriye dönüştürülmesi, öğrencilerin yaparak yaşayarak deneyim kazanmaları ve hayata hazırlanabilmeleri için sosyal etkinlik ve kulüp çalışmalarına yer verilmesi oldukça önemlidir. Sosyal etkinlikler ve kulüp çalışmaları; öğrencilerde, iletişim becerilerini geliştirirken, zihin ve dil gelişimlerini de zenginleştirir. Ayrıca öğrencilere, sorumluluk ve inisiyatif alabilme, uyum içerisinde çalışabilme ve olaylara farklı açılardan bakabilme becerileri kazandırarak; öğrencilerin, topluma etkin bireyler olarak katılabilmelerini sağlar.

Bu bağlamda yapılan araştırmada, Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlerin kulüp çalışmalarına yönelik tutumları ile sosyal etkinlik ve kulüp çalışmalarının yürütülmesinde ortaya çıkan bazı eksiklikleri ve karşılaşılan sorunları tespit etmeyi amaçladım.

Üzerinde çalıştığım bu araştırmanın başlangıcından tamamlanmasına kadar daima yapıcı eleştirileri ve önerileriyle bana yol gösteren, benden emeğini ve zamanını esirgemeyen, değerli tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Mustafa OTRAR'a,

Yüksek lisans öğrenimim süresince beni yönlendiren ve aydınlatan tüm hocalarıma, Anketime zaman ayırıp katkı sağlayan tüm okul yöneticileri ile öğretmen arkadaşlarıma,

Lisansüstü eğitimim boyunca beni her zaman destekleyen, anlayış gösteren değerli aileme, sevgili eşim Kemal'e, canım oğullarım Eymen ve Yiğit'e

En içten teşekkürlerimle...

Fatma DİDİN GEDİK

ÖZET

KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN KULÜP ÇALIŞMALARINA YÖNELİK TUTUMLARI VE BU ÇALIŞMALARDA KARŞILAŞILAN SORUNLARIN İNCELENMESİ

Fatma DİDİN GEDİK

**Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa OTRAR**

Nisan, 2015, 111 sayfa

Bu araştırma, Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlerin kulüp çalışmalarına yönelik tutumlarının ve bu çalışmalarda karşılaşılan sorunların incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırmanın evrenini, 2013–2014 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Kartal ilçesinde bulunan Kız Teknik ve Meslek liselerinde görev yapan, 330 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılmaya çalışıldığından örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Evrende bulunan 5 adet Kız Teknik ve Meslek Lisesinin tümüne gidilerek 330 öğretmenin tamamına ulaşılmış, 290 öğretmen uygulamaya katılmış, bunların arasından 19 kişinin formları, yarım bıraktıkları için elenmiş ve analizler 271 kişi üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada veri toplamak amacıyla “Kişisel Bilgi Formu” ve “Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği (Kılıçarslan, 2009)” kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen veriler kodlanarak bilgisayar ortamında SPSS paket programı yardımıyla çözümlenmiştir. Ölçeğin birinci bölümüyle ilgili verilere ilişkin frekans ve yüzde dağılımı alınmış, öğrencilerin tutumlarının ve algılamalarının belirlenmesine yönelik olarak aritmetik ortalama ve standart sapma, tutumlar arasında farklılığı ortaya koyabilmek için ikili karşılaştırmalarda “t” testi, ikiden fazla değişken gruplarının karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Görüşler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular şunlardır;

Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ve işlevsellik kaybı alt boyutlarında anlamlı bulunmazken, öğretmen istekliliği, öğrenci katılımı ve toplam ölçekte kadınlar lehine anlamlı bulunmuştur.

Yaşlarına, medeni durumlarına, öğrenim durumlarına, branşlarına, kıdemlerine, kulüplerde görev alma süresine ve okulun imkânlarına göre farklılık bulunmamıştır.

Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının çalışma süresine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ve öğretmen istekliliği alt boyutlarında anlamlı bulunmazken işlevsellik kaybı, öğrenci katılımı ve toplam ölçekte anlamlı bulunmuştur. Söz konusu farklılığın okuldaki çalışma süreleri 1-2 yıl olanlarla 5 ve üzeri çalışma süresine sahip olan grup arasında, 5 ve üzeri olan grup lehine anlamlı bulunmuştur.

Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının görev aldığı kulüp sayısına göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ve öğretmen istekliliği alt boyutlarında anlamlı bulunmazken işlevsellik kaybı, öğrenci katılımı ve toplam ölçekte anlamlı bulunmuştur. Söz konusu farklılığın 1-2 kulüpte görev alanlarla 5 ve üzeri kulüpte görev alan grup arasında, 5 ve üzeri olan grup lehine anlamlı bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Sosyal kulüp, Tutum, Kulüp, Rekreasyon faaliyetleri, Eğitici kol

ABSTRACT

The Teachers' Attitudes Towards Social Club Studies and The Problems Encountered in These Studies In Vocational Training High Schools

Fatma DİDİN GEDİK

M.A. Thesis, Department of Educational Administration and Supervision

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Mustafa OTRAR

April, 2015, 111 Pages

This research was carried out to analyze the attitudes of the teachers who work in Vocational Training High Schools towards Social Club studies and the problems they encounter in these studies.

The population of the research is 330 teachers who work in Vocational Training High Schools in Kartal, İstanbul in 2013-2014 Educational Year. 290 of these teachers were reached, 19 of them were eliminated so the data of 271 teachers were analyzed.

In this research, in order to get data "Personal Information Form" and "The Scale of Teachers' Attitudes Towards Educational Club Studies (Kılıçarslan, 2009)" were applied. The data obtained from this scale was analyzed by using the SPSS programme. In the first part of the scale, frequency and percentage distributions were used to analyze the related data; in order to define teachers' attitudes and perceptions arithmetic mean (normal frequency curve) and standard deviation were used to state the differences among the attitudes, parametric analysis techniques (one way variance analysis, independent group t test) were used. It was tested that whether there was a significant difference among the views in the level of significance $\alpha=0.05$

These are the results got by this research;

Whereas the teachers' attitudes towards social studies don't depend on the sexual differences, the willingness of teachers, the attendance of students and the total scale are significant in favor of women.

There are no differences according to teachers' age, marital status, education, experiences, the time they work in the same club and the facilities of the school.

The difference between the group of teachers who work in the same school 5-more years and the other group who work 1-2 years is significant in favor of the first group.

The difference between the group of teachers who have responsibilities in 5-more social club and the other group who have responsibilities in 1-2 club is significant in favor of the first group.

Key Words: Social Club, Attitude, Recreational Activities, Educational Social Club

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın temelini teşkil eden problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıkları sunulmuş ve araştırmada kullanılan terimlere ilişkin kavramsal bilgilere yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

“Sürekli yenilenen dünyada belki de en az değişen ve geçmişten bugüne kadar tekrarlayan formlarda ortaya çıkan insanın fiziksel ve zihinsel özellikleridir. Gelişen ve değişen bu dünya da insanın bu iki önemli özelliğini sağlıklı halde tutabilmek için kullanılan metotlardan bir tanesi de “Boş Zamanı değerlendirme” kavramıdır. İnsanların boş zamanlarını değerlendirmek için kullandıkları rekreatif etkinlikler; günümüz dünyasında toplumun vazgeçilmez unsurları haline gelmiştir” (Kocaekşi, 2012, s.1). Yeni nesli üretken ve verimli kılmayı hedefleyen eğitim öğretim faaliyetleri birey için çok değerli bir kavram olan zamanın iyi kullanılabilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda “Öğrencilere dönük boş zaman etkinlikleri, ders dışı zamanlar, planlanmış faydalı sosyal faaliyetler planlı ve örtük bir şekilde gerçekleştirilebilir” (Akar, 2006, s. 30).

“Eğitsel ve sosyal etkinliklere yönlendirme, öğrencilerin okuldan ayrılmasının önlenmesinde önemli bir role sahiptir. Eğitsel çalışmaların bu rolü “koruyucu faktör” olarak adlandırılır” (Gordon, 2010, s. 21). “Eğitim - öğretim faaliyetleri sonucunda öğrencilerde çok boyutlu değişiklikler meydana gelmektedir. Bunlar, bilginin elde edilmesi, bilginin problem çözme sürecinde kullanılması, kişisel ve sosyal beceriler, motivasyon, tutum, öğrenme stilleri ve yaşam kalitesi gibi daha alt gruplara ayrılarak ifade edilebilir. Fakat bu açıklamalar ne kadar fazla olursa olsun öğrenci, veli ve diğer paydaşların okuldan beklentilerinin tümünü karşılayamaz” (Şişman, 2002, s. 80).

“Okul, öğrencileri, iyi bir yurttaş ve toplumun bir ferdi olarak yaşama hazırlar. Eğitim kurumlarında okul programı, öğretme-öğrenme süreci, öğretmen ve öğrenci, birbiriyle çok yönlü ilişkiler içindedir. Kaliteli okullar, öğrencilerinin tamamına bazı temel becerileri kazandırmak için çaba gösterir. Bunlar arasında, sözel, yazılı ve elektronik iletişim becerileri, sayısal beceriler, sosyal beceriler, yurttaşlık becerileri, bilgiyi elde etme ve bilgiyi analiz edebilme gibi beceriler yer alır” (Şişman, 2010, s. 163).

“Öğrencilerin kişisel gelişimlerine katkı sağlamak, derslerin etkililiğini artırmak, öğrencilerin farklı yönlerini de geliştirmek ve öğrencilerin zamanlarını etkili geçirebilmelerini sağlamak amacıyla okullarda eğitsel kulüpler oluşturulmuştur” (MEB, 2005). Öğrencilerle öğretme-öğrenme sürecinin her boyutunda sürekli etkileşim içinde olan öğretmen, eğitsel kulüp etkinliklerinin de en temel ögesidir.

“Öğretmenler; ülkenin kalkınmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal yaşama hazırlanmasında, toplumun değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde önemli rol oynamaktadırlar. Öğretmenler, toplumun mimarı ve bireyleri biçimlendiren sanatkârlardır” (Eskicumalı, 2002, s. 9).

“Öğretmen; öğrencileri ile sürekli etkileşimde bulunan, yaptığı davranışlarla öğrencilerine yol gösteren, istenen amaçları öğrencilere kazandırmak için eğitim programlarını uygulayan, öğrencilerde kalıcı öğrenmeler sağlamak için çeşitli yöntem ve teknikleri kullanan, öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlamak için araç gereçleri hazırlayan, yaptığı uygulama sonuçlarını izleyen ve değerlendiren kişidir. Süreç içerisinde bu derece önemli olan öğretmenin; mesleğini en iyi biçimde yerine getirmesi, öğrencilerine örnek oluşturarak onlar üzerinde olumlu etkiler yaratması ve öğrencileri toplumsal yaşama hazırlamak için kimi yeterliklere ve niteliklere sahip olması gerekmektedir. Çünkü istenen sonuçların elde edilmesi, nitelikli öğretmenlerin varlığına bağlıdır” (Yaşar, 2008, s. 182). Etkili öğretmen, özellikle öğrencilerinin bireysel farklılıklarını, bilişsel, duyuşsal ve devinimsel düzeylerini öğrenerek buna uygun öğrenme yaşantılarını düzenler. Etkili öğretmen, öğrencilerin eğitim öğretim etkinliklerine ilişkin düşünce ve tutumlarını denemelerine olanak sağlar. Verimliliklerini ve performanslarını arttırabilecek düşünce ve davranışlar kazanmaları yönünde onları güdüler (Üstün, 2007, s. 21).

Derslerle ulaşılamayan noktalara ulaşmak ve öğrencilerin, kişilik gelişmelerine yardım edecek bilgi beceri ve yetenekleri kazandırmak; kendini ifade edebilen ve kendine güvenen bir toplum oluşturmak, ancak, sosyal etkinlikler aracılığı ile gerçekleşir (Tetik, 2008, s. 6). Bu bağlamda; öğrencileri sosyal yönden geliştirmede en önemli görevi üstlenen öğretmenlerin, sosyal etkinlikler ve öğrenci kulüpleri çalışmalarıyla ilgili görüşlerinin belirlenmesi düşüncesi problemimizi oluşturmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi “Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlerin kulüp çalışmalarına yönelik tutumları ve bu çalışmalarda karşılaşılan sorunlar nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir.

1.3. Alt Problemler

İstanbul İli Kartal ilçesinde bulunan Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlerin kulüp çalışmalarına yönelik tutumları;

- Cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- Yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- Medeni durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- Öğrenim durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- Görevlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Kıdemlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Okuldaki kıdemlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Kulüplerdeki görev süresine göre farklılaşmakta mıdır?
- Çalıştıkları kulüp sayısına göre farklılaşmakta mıdır?
- Okulun imkânlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Sorularına araştırmada cevap aranmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

“Günümüzde bilgiye verilen önemin artmasıyla birlikte bilgi öğrenme ihtiyacı artmış ve gelişen ve değişen imkânlar sayesinde de bilgi edime yollarında öncelikler farklılaşmıştır. İnsanlar, sürekli gelişen ve büyüyen bilgi birikimini takip etmekte zorlanmakta, buna bağlı olarak da (eğitsel ve sosyal etkinlikler gibi) sosyal öğrenme yolları önem kazanmaktadır. Sosyal öğrenme ise olumlu ve olumsuz öğrenmeleri beraberinde getirir. Bu açıdan ilköğretim okullarında sosyal etkinlikler çerçevesinde kurulan eğitsel kulüplerin sosyal öğrenme ve aktarımlarda olumlu öğrenmelerin teşvik edilmesi ve olumsuz öğrenmelerin en aza indirilmesi açısından önemi çok büyüktür. Buna bağlı olarak araştırmada eğitsel kulüplerin bir “amaca yönelik işleyip işlemediği” ortaya konulması ve tartışılması açısından önemlidir” (Onay, 2012, s. 9). “Rekreasyon, toplumsal değerlerin benimsenmesine imkân tanıyan bir eğitim işlevi taşımasının yanında toplumsal kalkınmayı ve yaşam kalitesinin artmasını desteklediğinden önemlidir. Bir diğer bakış açısı ile rekreasyon; günümüzdeki insanların sağlığını tehdit eden “hareketsizliğin” spor ve açık alan faaliyetleri ile önlem alınmasına yardımcı olur. Ayrıca her yaş grubunun bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimine, aile, bölge ve devlet ekonomisine, turizm ve spor faaliyetleri ile devletlerin tanıtımına, ulusal gelir sağlanmasına önemli katkıları bulunmaktadır” (Çelik, 2012, s. 142).

Bu araştırmanın amacı, eğitsel kulüplere ait uygulama, plan ve yönetmeliklerde, öğretmene yönelik sorumluluklar ile bu sorumlulukların yerine getirilme düzeylerini öğretmen görüşlerine göre ortaya çıkararak eğitsel kulüplerin etkililik düzeylerini belirlemektir. Bu çerçevede öğretmenlerin öğrenci kulüpleriyle ilgili görüşleri araştırılmıştır. Böylece, okullarında gerçekleştirilmekte olan eğitsel kulüp uygulamalarının etkililiğinin ve işlevselliğinin eğitimin önemli bir paydaşı olan öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılması sağlanmıştır. Dolayısıyla öğretmenlerin görüşlerinden elde edilen veriler sayesinde eğitsel kulüp uygulamalarının etkililiği konusunda karşılaşılan problemler ortaya konulmuştur. Bu açıdan araştırma önemlidir.

1.5. Sayıtlar

1. Araştırmaya katılanlar, veri toplama aracını içtenlikle cevaplamışlardır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. İstanbul ili Kartal ilçesindeki Kız Teknik ve Meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerle sınırlıdır.
3. Kullanılan istatistiksel çözümleme yöntemleri ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Boş zaman: “Çalışma dışı zamanda içerisinde, insanın hayatını idame ettirebilmesi için zorunlu olan faaliyetleri gerçekleştirdikten sonra kalan zaman dilimini ifade etmektedir” (Sevil, 2012, s. 21).

Rekreasyon: “Bu zaman diliminde gerçekleştirilen aktiviteleri ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle rekreasyon, bireyin boş zamanı içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak, bireysel olarak veya bir grupla birlikte yaptığı etkinliklerdir” (Sevil, 2012, s. 21).

Sosyal Etkinlik: “Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile her türlü gezi, yarışma, yayın, gösteri, tiyatro, spor, münazara ve benzeri diğer etkinlikleri ifade eder” (MEB, 2005, m.4).

Öğrenci Kulübü: “Öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda okul içi ve okul dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan grubu ifade eder” (MEB, 2005, m.4).

Toplum Hizmeti: “Öğrencilerin, yaş ve bilgi seviyesine uygun olarak her türlü toplum ve çevre sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla yapacakları çalışmaları ifade eder” (MEB, 2005, m.4).

Danışman Öğretmen: “Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarının rehberlik, danışmanlık ve gözetim görevini yürüten öğretmeni veya öğretmenleri ifade eder” (MEB, 2005, m.4).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde eğitim, formal ve informal eğitim, aile eğitimi, sosyal etkinlikler ve boş zaman etkinlikleri, öğrenci kulüplerinin kurulması, kulüplerin çalışma esasları, okul ve ailenin etkisi, müdür, öğretmen ve öğrencilerin kulüp etkinliklerindeki görevleri ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1.Eğitim

“Eğitim sözcüğü, toplumun her kesimini ilgilendirdiği için günlük yaşantıda çok kullanılan sözcüklerden biridir. Çoğu insan, eğitimin ne olduğu ve nasıl olması gerektiği ile ilgili düşünce üretmektedir; ancak bu insanların çoğu, eğitimin anlamının ne kadar geniş olduğunun farkında değildir” (Şenel, 2008, s. 3). Tetik (2008, s. 6)’e göre “okullarda eğitim ve öğretim sürecinin temel amacı, öğrencileri yaşadığı topluma yarar sağlayan, üretken ve her açıdan sağlıklı bireyler olarak geleceğe hazırlamaktır. Kendine güvenen kişiler yetiştirmek amacıyla; okullarda öğrencilerin yeteneklerini ve kişisel gelişimlerini gerçekleştirmek ve buna bağlı olarak sosyal, topluma fayda sağlayan fertler oluşturmak için ilköğretim ve ortaöğretimde sosyal faaliyet çalışmaları yürütülmektedir.”

“İnsanlar yaşadıkları toplumda buldukları ortamdan ve ilişkide buldukları kişilerden sürekli bir şeyler öğrenirler. Buna sosyal öğrenme denir. Bu süreçte herkes, diğerlerinden bir şeyler öğrendiği gibi başkalarına öğreten kaynak konumundadırlar. Bu özellikleriyle de rol modeldirler. Amaçlı, sistemli, planlı, programlı ve düzenli bir şekilde öğrenme gerçekleştirilmek istenmesi, okulun kurumsal bir kurum olarak oluşmasını sağlamıştır. Sosyal mirası sürdürmek için toplumsal düzenlilik adına, süreklilik ve istikrarı sağlayacak şekilde çeşitli eğitim kurumları ve eğitim sistemleri oluşturulmuştur” (Şişman, 2013, s. 4). “Eğitim, insanın doğumuyla başlayıp yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir. Bu süreçte bireylere birtakım bilgi, beceri, tutum ve değerler kazandırılır. Bunun sonucunda da bireylerde gözlenebilen birtakım davranış

değişiklikleri meydana gelir. Örneğin markete gittiğinde kasiyerin verdiği para üstünün doğru olup olmadığını bilmeden eve dönen bir çocuğun, basit aritmetik işlemlerini öğrendikten sonra aldığı para üstünü sayarak doğru olup olmadığını anlayabilecek düzeye geldiği gözlenebilir. Böylece bireyde davranış değişikliği kendi yaşantıları yoluyla meydana gelir” (Erden, 2005, s. 13). Kaya (2013, s.6)’ya göre “toplum içerisinde birey sosyal ve kültürel açıdan gelişim göstermektedir. Bireyin diğer bireyler ve çevresiyle etkileşiminin bıraktığı izlenim olarak tanımlanan yaşantı kapsamında meydana gelen kültürlenme, süreç içerisinde bireyin davranışları üzerinde etkili olmaktadır.”

2.1.1.İnformal ve Formal Eğitim

“Sürekli değişen yaşam şartları ile gelişen teknoloji mevcut bilgi birikimini de süratle artırmaktadır. Bu nedenle bilgiyi edinmekten çok bilgiye ulaşmak ve etkili kullanmak önemli hâle gelmiştir. Bu durum yetiştirilecek insan tipinin değişmesini ve bununla bağlantılı olarak eğitim anlayışlarının yenilenmesini gerektirmiştir. Günümüz dünyasında insan yaşamı bilgi ve teknolojinin etkisiyle yenilenmekte, şartlar ve imkânlar değişmektedir. Bu değişim insan yaşamını karmaşıklarıştırmakta, çeşitlendirmekte ve ayrıntılarını artırmaktadır. İnsanın bu yaşam şartları içinde birbiriyle ilişkilendirilmemiş, ezberlenmiş bilgi kırıntılarına değil; birbiriyle ilişkilendirilmiş olan bilgiyi sentezleyerek yeni bilgiler ortaya çıkartabilmesi ve bunları problemlerin çözümünde kullanabilmesi, dolayısıyla alışkanlık ve beceri düzeyinde edinebilmesi önem kazanmıştır” (Maden, 2013, s.21).

“Eğitim; okullar, aile, işyeri, arkadaş çevresi, basın-yayın kurumları, kültür ve sanat kurumları, yerel yönetimler ve çeşitli sivil toplum örgütleri gibi pek çok farklı ortam aracılığı ile gerçekleşmektedir. Bireyi etkileyen ve davranışlarında değişiklik oluşmasına yol açan her türlü etkinliğe eğitim diyebiliriz. Ancak değişik ortamlarda gerçekleşen bu eğitim süreçleri özelliklerine göre farklı isimler almaktadır” (Şenel, 2008, s. 5).

2.1.1.1.İnformal Eğitim

“Yaşam içinde kendiliğinden oluşan eğitim sürecine informal eğitim denilmektedir. Herkes karşılaştığı her yeni olayda, durumda ve bulunduğu toplumun diğer fertleriyle etkileşime girdiğinde farkında olmaksızın sürekli öğrenme süreci yaşar. Bu nedenle informal eğitimin, bireyin doğumundan ölümüne değin ailede, sokakta, okulda, iş yerinde ve kitle iletişim araçları yoluyla yaşamın her alanında gerçekleştiği söylenebilir” (Fidan ve Erden, 1998, s.4). “Gözlem ve taklit yoluyla gerçekleşen eğitim informal bir eğitimidir. Örneğin köyde yaşayan bir çocuk; tarlayı nasıl süreceğini, nasıl ekip biçeceğini, hayvanların bakımını nasıl yapacağını büyüklerini gözleyerek ve onların davranışlarını taklit ederek öğrenir. Yine bir berber çırağı, ustasının yaptıklarını gözleyip onu taklit ederek nasıl saç keseceğini öğrenir” (Şenel, 2008, s.6).

“İnformal eğitimde doğru davranışlarla birlikte yanlışlarda öğrenilebilmektedir. Bu tür bir eğitimde denetimli ve planlılık söz konusu değildir. Birey toplum içerisinde, sigara içmek ya da kopya çekmek gibi istenilen yönde olmayan ve olumlu karşılanmayan davranışlar da kazanabilmektedir. Diğer yandan, insanın yaşamı, hedeflenen davranışların tamamının informal eğitimle kazanılmasını bekleyecek kadar uzun olamadığı gibi bu mümkün de değildir. Davranışların informal eğitimle gerçekleşmesini öngörmek hem fert hem de toplum için oldukça uzun bir süreci gerekli kılmaktadır” (Kaya, 2013, s.6). “İnformal eğitim sürecinde bireyler, doğru ve istenen davranışların yanı sıra yalan söylemek, sigara içmek, şiddete başvurmak, küfretmek, kopya çekmek gibi olumsuz davranışlar da kazanabilmektedirler. Çünkü bu eğitim süreci; plansız, kontrolsüz ve amaçsız olarak gerçekleşmektedir. Toplumlar büyüdükçe ve geliştikçe informal eğitim süreci yetersiz kalmış ve planlı eğitim gereksinimi doğmuştur. Planlı eğitim gereksinimini karşılamak amacıyla da okullar kurulmuştur. İşte okullar, bireylerde informal eğitim sonucunda oluşabilecek istenmeyen davranışların edinilmesini önleme çabası içinde olan kurumlardır. İnformal eğitim kapsamında ele alınan süreçler aile eğitimi ve çevre eğitimi olmak üzere iki temel başlık altında sınıflandırılmaktadır” (Şahin, 2006, s.11).

2.1.1.1.1.Aile Eğitimi

“İnformal eğitimin ilk ve en önemli basamağı aile eğitimidir. Bireylerin yaşamları boyunca gerekli olacak davranışların temeli aile kurumu içerisinde atılmaktadır. Aile üyelerinin sahip olduğu toplumsal, sosyal ve kültürel değerler, çocukluktan itibaren yeni nesillere aktarılmakta; böylelikle aileler kendi kültürel birikimlerini yaşatacak bireylerin yetişmesini sağlamaktadır. Diğer bir ifade ile grubun zihinsel alışkanlıklarının bireyin zihinsel alışkanlıklarına dönüşmesi aile içerisinde başlamaktadır” (Kaya, 2013, s.7). “Bireylerin öğrenmesini sağlayan çok çeşitli faktörler vardır. Bunlar arasında ilk sayılabilecekler kişinin yetileri, gelişim süreci, motivasyonu, deneyimleri, nitelikli bir öğretim; çocuğun yaşadığı ev, eğitim kurumu okul, derslik, arkadaş grupları gibi faktörler yer alır. Bireyin kişiliği üzerinde okul dışındaki ortamların ve aile yaşamının önemli etkileri vardır. Ayrıca bireylerde mevcut olan ön yaşantıları ya da eğitime

hazır bulunma durumu, onların eğitim ve okul başarısında da etkili olmaktadır. Eğer çocukların okul başarıları, önemli ölçüde ailelerinden, yaşadıkları etkilendikleri diğer sosyal çevrelerden etkileniyor ve hatta bunlarla belirleniyorsa, okulun etkisi kişinin eğitiminde düşük düzeyde kalıyorsa, okul beklenen etkiyi gösteremiyor demektir” (Şişman, 2010, s. 147).

Tutkun (2005, s.179)’a göre “Çocuğunu geleceğe hazırlama sürecinde yaşamını etkileyen üç önemli faktör vardır. Bu faktörler aile, sosyal çevre ve okuldur. Çocuk eğitimi ailede başlar ailede ilk öğretmen çocuğun annesidir. Daha sonra sosyal çevrede eğitim devam eder ve okulda ise planlı bir eğitimle çocuk şekillendirilir. Aile, okul, sosyal çevreden oluşan bu unsurların birbirleriyle ilişkili olması, bilhassa aile ve okul arasındaki sağlıklı iletişim ve yardımlaşmanın güçlü olması nitelikli bir çocuk eğitiminin habercisidir. Okuldaki tüm eğitim faaliyetlerinde öğretmen veli, yönetici veli arasında sağlıklı ve verimli bir etkileşimin kurulması, okulla ilgili etkinliklerden ebeveynlerin haberdar edilmesi ile mümkündür. Okul yönetimi ve öğretmenler arası iletişimin sağlıklı olması da diğer bir olmazsa olmazdır.”

2.1.1.1.2.Çevre Eğitimi

“Çevre, organizmanın var olduğu ortam ya da şartlardır. Fiziki çevre içinde yer alan bitki ve hayvan toplulukları, hava, su, toprak gibi koşullar da doğal çevreyi oluşturur” (Uslu, 2011, s. 3). “Çevre, canlının bulunduğu ortamdır. İlk canlının ortaya çıkmasıyla, çevresel ortamdaki etkileşimden ve ilişkiler sürecinden bahsetmek mümkündür. Böyle geniş bir alanı içeren çevre kavramı, belirsizlikle dolu bir sınırın oluşmasına yol açar. Bu durumda çevreyle ilgili gerek politikaların oluşturulması gerekse bilinçlendirme çalışmaları belli bir planlılığı zorunlu kılmaktadır. Çevre farklı yönlerden ele alınabilir. Nitelik yönüyle ele alındığında; fiziksel çevreden ve toplumsal çevreden söz edilebilir. Çevreye salt mekân açısından bakıldığında ise yerel, bölgesel, ulusal ya da uluslararası olarak tanımlanabilir” (Torunoğlu, 2011, s. 4).

“Toplumun geleceği ancak iyi yetişmiş ve karakter sahibi insanlara bağlıdır. İnsanların iyi ahlaki karaktere hiçbir eğitim verilmeden kendiliğinden kazanacaklarını beklemek mümkün değildir. Bu nedenle okullarda öğrenim gören her ferdin ahlaki kararlar ve davranışlar göstermesine yardımcı olacak değerler ve becerilerle donatılması okulların önceliği olmalıdır” (Ekşi, 2003, s. 79).

“Eğitimin en genel amacı, bireyleri topluma yararlı olacak biçimde yetiştirmektir. Bireylerin bu amaca uygun olarak yetişmesine tüm çevresi etkide bulunur. Sözü edilen çevre içerisine ilk olarak aile, daha sonra ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel vb. kurumlar katılabilir. Ancak bireyin yetişmesinden resmen sorumlu olan kurum okul ve bundan resmen sorumlu olan kişi öğretmendir. Başka bir deyişle genç kuşakların yetişmesinden ve insan gücü gereksiniminin karşılanmasından sorumlu olan eğitim sisteminin en temel ögesi öğretmendir” (Küçükahmet, 1999, s.1).

2.1.1.2.Formal Eğitim

“Okul dışında değişik alanlarda bireyleri mesleğe hazırlamak ve meslekte iken ilerlemesini sağlamak amacıyla yapılan etkinlikler, açılan kurslar, orduda asker yetiştirme formal eğitime örnek olarak verilebilir. Bu tür eğitimin okulda yapılan

eğitimden farkı; gereksinime dönük, kısa süreli olması, belli konularla sınırlandırılması ve eğitim talep eden bireylerin yaşa göre gruplandırılmamasıdır.” (Şenel, 2008, s.6).

2.1.2.Örgün Eğitim

“Okulöncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimi içine alan eğitime örgün eğitim denilmektedir. Örgün eğitim, aşamalı ve süreklilik gösteren bir süreçtir. Her öğretim basamağı bir sonrakine temel oluşturur ve bir eğitim basamağını başarıyla tamamlayamayan bir öğrenci, bir üst basamağa geçemez” (Gürkan, 2006a, s.5). “Öğrenilmesi gereken bilgi ve becerinin katlanarak arttığı çağdaş toplumda eğitim ve öğretim ancak uzman bir kurum olan okulda yapılabilir. Bir okulu başarılı kılabilecek ve onun hedeflerini gerçekleştirmesini sağlayacak en önemli faktör eğitim çalışanları olan öğretmenlerdir” (Özdemir ve Özcan, 2011, s. 146). Eğitimin basamakları incelendiğinde;

- 1) Okulöncesi Eğitim,
- 2) İlköğretim,
- 3) Ortaöğretim
- 4) Yükseköğretim şeklinde sıralandığı görülmektedir.

2.1.3.Yaygın Eğitim

“Yaşamda herkes birbirinden bir şeyler öğrenir. Bazen öğrenci bazen öğretene konumundadırlar. Bu yönleriyle farklı rollere bürünürler. Yani rol modeldirler. Toplumlar bilgi birikimlerini rastlantılar yerine sistemli olarak yeni nesle aktarmak istemişler bu durumdan da okul ve eğitim sistemleri doğmuştur. Böylece her toplum, bilgi birikimini sürdürmek ve gelecek kuşaklara aktarmak için eğitim sistemleri geliştirmiş ve çeşitli eğitim kurumları oluşturmuşlardır” (Şişman, 2013, s.4).

“Bireyler hayatlarının her döneminde ve buldukları her türlü ortamda, fiziksel ve sosyal çevrelerinden maruz kaldıkları uyaranlar doğrultusunda sürekli bilgi edinmek

ve öğrenmek durumundadır. Bu öğrenmelerin büyük bir kısmı eğitim kurumlarının çatısı altında, yani örgün eğitim sürecinde gerçekleşse de; bireyin öğrenme süreci örgün eğitimle sınırlı kalmaz. Bilgi üretiminin hız kazandığı günümüz koşullarında bireylerin örgün eğitim kurumlarında edindikleri bilgilerin de sürekli güncellenmesi gerekmektedir. Bireyleri gelecekteki sosyal ve mesleki hayatlarına hazırlama görevi de bulunan eğitim kurumlarının bireylere kazandırdığı bilgi ve beceriler, bireylerin örgün eğitim sonrası hayatını sürdürmesi için yetersiz kalabilmektedir. Örgün eğitime paralel olarak bireylerin kendilerini geliştirmeleri gerekliliği günümüzde sık sık üzerinde durulan bir konudur. Örgün eğitim basamaklarını sırasıyla tamamlayan bireyleri, sosyal ve mesleki alanda diğerlerinden farklılaştıracak bilgi ve beceriler, örgün eğitim kurumları dışındaki farklı kurumlar tarafından da sağlanabilmektedir. Bireyler kişisel gelişim amacıyla katıldıkları çeşitli sertifika programları, kurslar, hizmet içi eğitimler, vb. eğitsel etkinlikler ile örgün eğitim süreçlerini destekleyebilmekte ve ilgi alanları doğrultusunda kendilerini geliştirebilmektedirler. Bu bağlamda örgün eğitim kurumlarını, yaşam boyu öğrenmenin başlangıcı ve bir aşaması; yaygın eğitim uygulamalarını ise, her yaş grubundan bireye gereksinimleri doğrultusunda eğitim imkânı sunan, yaşam boyu eğitimin hayata geçirilmesine olanak sağlayan süreçler olarak yorumlayabiliriz. Yaygın eğitimin farklı yaş gruplarından bireylere hitap ve birbirini takip eden basamaklardan oluşmaması, yaygın eğitimin örgün eğitimden ayrıldığı temel noktalar olarak ön plana çıkmaktadır” (Kaya, 2013, s.8). “Örgün ve yaygın eğitimin ortak noktası, eğitim etkinliklerinin planlı ve programlı olmasıdır. Aslında formal ve informal eğitim, birbirinden net çizgilerle ayrılmazlar. Kimi durumlarda aynı anda gerek informal gerekse formal eğitimin varlığından söz edilebilir” (Erden, 2005, s.16).

2.2.Eğitim Sisteminin Temel Öğeleri

“Öğretmenlik mesleğinin ortaya çıkışı toplumlarda okulların ortaya çıkması ile başlamıştır. Bilgiye sahip olan bireylerin, bilgilerini yeni yetişen bireylere aktarması ya da yeni yetişen bireylerin, bilgisi olan bireyleri gözleyerek ve taklit ederek bilgileri ve davranışları edinme etkinliği olarak başlayan bireyden bireye eğitim, zamanla yetersiz kalmıştır. İnsanların bir toplumsal düzen içinde yaşamaya başlamalarıyla

birlikte, giderek artan bilgi birikiminin, yeni yetişen kuşaklara aktarılmasında yetersiz kalınması, örgütlenmiş eğitimi, başka bir deyişle, bilgiye sahip olanların (öğretmenlerin) bilgilerini yeni yetişen bireylere öğretmesinin amaçlandığı okulların ortaya çıkmasına neden olmuştur” (Sağlam, 2008, s. 202).

“Eğitim sisteminin diğer ögesi olan ve öğrenme işleminin sorumluluğunu taşıyan öğrenciler ise, en genel anlamıyla, eğitim ihtiyacı olan ve bu ihtiyacını karşılamak üzere okula devam eden bireylerdir” (Erden, 2005, s.38). “Bu sistem içinde öğrenci, değişik fikirler hakkında bilgi sahibi olmalı ve bunlara eleştirel olarak bakabilmelidir. Eğitim anlayışında meydana gelen değişimler sonucunda öğrencinin öğrenme sürecinin merkezinde konumlandırılması, konuların belirlenmesinden uygulanacak yöntemlerin seçimine, ders çalışma ve işleme sürecinden değerlendirmeye kadar pek çok konuda öğrencilerin kendi öğrenim süreçlerinin sorumluluğunu yüklenmelerini beraberinde getirmiştir” (Kaya, 2013, s.11).

“Eğitimin en genel amacı, bireyleri topluma yararlı olacak biçimde yetiştirmektir. Bireylerin bu amaca uygun olarak yetişmesine tüm çevresi etkide bulunur. Sözü edilen çevre içerisine ilk olarak aile, daha sonra ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel vb. kurumlar katılabilir. Ancak bireyin yetişmesinden resmen sorumlu olan kurum okul ve bundan resmen sorumlu olan kişi öğretmendir” (Küçükahmet, 1999, s.1). “Öğretmen eğitimin en asli ögesidir. Çünkü öğretmen eğitimin başlatıcısı, geliştiricisi, uygulayıcısıdır. Öğretmenin varoluşunu gerçekleştirdiği eğitim sürecindeki rolünün ağırlığı değişebilir, yani azalabilir veya çoğalabilir, ama tamamen göz ardı edilemez, yok sayılamaz. Çünkü öğretmen, eğitimin vazgeçilemeyecek nitelikteki unsurudur”(Cüceloğlu ve Erdoğan, 2013, s.19-20).

2.2.1.Okullar

“Okul, öğrencileri topluma faydalı nitelikli bireyler olarak hayata hazırlar. Okulda, öğretmen, öğrenci, eğitim programı, okul yönetimi birbirleriyle ilişkileri iç içe karmaşık bir yapıya sahiptir. Etkin eğitim kurumları, tüm öğrencilerin temel becerilerinin geliştirilmesi ve hedeflerin kazandırılması üzerinde yoğunlaşır. Bunlar

arasında, sözel-sayısal beceriler, yurttaşlık hakları, bilgiyi elde etme ve bilgiyi analiz edebilme yeteneği gibi beceriler yer alır. Birçok çalışmada okulların etkinliğinin tespit edilmesinde temel açıklayıcılar olarak öğrencilerin temel kazanımlara ne derecede ulaştıklarına, sınavlarda nasıl bir başarı elde ettiklerine ve ulusal yarışmalarda başarılı olup olmadıklarına bakılmaktadır” (Şişman, 2010, s.163). “Öğrenme - öğretme süreçlerinin gerçekleştirildiği, eğitimin hedefi olan istendik öğrenci davranışının oluşmaya başladığı; öğrenci, öğretmen, program, çevre ve ailenin etkileşim içerisinde olduğu bir alandır. Diğer bir ifade ile eğitim için gerekli birincil unsurlar olan öğrenci, öğretmen, program ve kaynaklar okul çatısı altında bir araya gelmektedir” (Kaya, 2013, s.12).

“Okullarda, bireylerde gerçekleştirilmek istenen davranışları, yalnızca kimi bilgileri öğrencilere aktarmakla, yani geleneksel öğretim yöntemleriyle kazandırmak olanaklı değildir. Öğretimin amacı, öğrencilere anlamayı, düşünmeyi, üretmeyi, problem çözmeyi öğretmek olduğunda geleneksel öğretim sınırlı bir değere sahiptir. Bugünün toplumlarının üretebilen, düşünen, sorun çözebilen bireylere daha çok gereksinimleri olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda öğretmenin sınıfta geleneksel öğretim yaklaşımlarından farklı öğretim yaklaşımlarını da uygulaması gerekmektedir. Bu noktada, son yıllarda eğitim alanında ulusal ve uluslararası alanda gerçekleşen bir değişimden söz etmek yanlış olmayacaktır. Eğitim alanında yapılan çalışmaların ışığında bireylerin kendilerini daha kolay ifade etmelerini, farklı düşünme becerileri geliştirebilmelerini ve sorun çözebilmelerini kolaylaştıracak yeni bir takım yönelimler devreye girmektedir” (Güven, 2013, s. 196). “Okul, çevresiyle alışveriş ilişkileri olan, iletişime geçen örgütlü bir yapı olarak düşünülebilir. Bu örgütlü yapının çevresi, hem yakın çevre hem de ve uzak çevre olarak iki boyutta incelenirse, yakın çevre denildiğinde aileler akla gelirken, uzak çevre denilince okulun içinde bulunduğu durumu etkileyen siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel çevre gibi faktörlerden söz edilebilir” (Şişman, 2010, s. 125).

2.3.Öğrenme, Öğretme Ve Öğretim

“Eğitim, sadece sosyal bir kurum olan okullarda değil, yaşamın tüm noktalarında kültürel yapının kuşaktan kuşağa aktarılması sağlayan toplumsallaşmanın en önemli sosyal belirleyicisidir” (Aktay, 2002, s.9). “Eğitim insanın kendini ifade etme aracıdır. Bir açıdan eğitim yaşamda kalmayı sağlayan temel becerileri kazandırır. Bu yönüyle doğrudan kişileri yaşama bağlayıcı bir rol üstlenir. Eğitim aynı zamanda bireyin kendini ifade etme aracıdır. Yani kişiler arası bir iletişim ortamı sağlayıcısıdır” (Alver, 2008, s.41-42). “Genel anlamıyla öğretme, öğrenmeyi sağlama etkinlikleri olarak tanımlanabilir” (Gürkan, 2006a, s.8).

“Öğretme” nin “özünde bilginin öğrenciye aktarılması söz konusudur. Öğrenme ve öğretme kavramları arasındaki ayrım, söz konusu bu bilgi kazanma/kazandırma sürecinin öğretmen ve öğrenen açısından tanımlanmasından kaynaklanmaktadır. Eğitim-öğretim süreci öğrenci açısından ele alındığında öğrenme; öğretmen açısından ele alındığında ise, öğretme gerçekleşmektedir. Açıkgöz (2006, s.17)’e göre “çağdaş eğitim anlayışı, öğrenenin öğrenme sürecinde aktif rol almasını, kendi çözümlenmeleri ile öğretmenin rehberliğinde doğruya ulaşmasını beklemektedir. Bu amaca hizmet eden eğitim biçimlerinden biri de aktif öğrenmedir.”

2.3.1.Öğrenme

“Öğrenme, bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda davranışlarında meydana gelen nispeten kalıcı davranış değişikliğidir. Diğer bir ifade ile yaşanmışlıkların bireyde bıraktığı kalıcı izdir ve bireyin doğal gelişiminin bir parçasıdır. Ancak bireyin davranışlarında meydana gelen bütün değişimleri öğrenme olarak yorumlamak da yanlıştır. Öğrenmenin göstergesi olan davranış değişikliğinin kalıcı olması gerekmektedir. Davranışlarda meydana gelen geçici değişiklikler öğrenme olarak düşünülmemelidir. Alkol ya da ilaç alındığında meydana gelen davranış değişiklikleri öğrenme değildir” (Kaya, 2013, s.13).

“İnsanı başka canlılardan ayıran en belirgin özelliği, öğrenme yeteneğinin varlığıdır. Çok sınırlı sayıda davranışla (emme, ağlama vb.) dünyaya gelen insan, çevresiyle girdiği etkileşim sonucunda kısa bir süre içinde pek çok davranış göstermeye başlar. Bu davranışların büyük bir kısmı öğrenme ürünü olan davranışlardır” (Şenel, 2008, s.7). “Öğrenme sonucunda bireylerin davranışlarında gözlenebilir bir değişme, bilgi, beceri, tutum ve değerler kazandıkları görülmektedir. Bireydeki söz konusu davranış değişikliği üç biçimde gerçekleşebilir” (Gürkan, 2006a, s.7-8):

- “Bireyin hiç göstermediği bir davranışı göstermeye başlaması. Örneğin okuma-yazmayı bilmeyen bir çocuğun öğrenme süreci sonucunda okuyup yazabilmesi.”
- “Bireyin kendinde var olan bir davranışı geliştirmesi. Örneğin okuma yazmayı bilen bir çocuğun daha seri, düzgün ve hatasız okuyabilmesi.”
- “Bireyin daha önce yanlış öğrendiği bir davranışı değiştirmesi. Örneğin duyduğu bir sözcüğü yanlış yazan bir çocuğun doğru yazmaya başlaması.”

“Öğrenme, edinilen ve keşfedilen bilgilerin yorumlanması sonucunda gerçekleşmektedir. Bu bağlamda öğrenme sürecinde, edinilen bilgiler değil; bireyin kendisi belirleyici olmaktadır. Öğrenme için bilgilenmek yeterli değildir. Önemli olan bilgiyi hayata geçirmektir ve bu da bilginin davranışa dönüşmesi ile gerçekleşebilmektedir. Öğrenme sürecinin sonunda bireysel gelişim sağlanmakta ve birey daha önce yapamadıklarını yapabilme gücü kazanmaktadır” (Kaya, 2013, s.14).

“Öğretme ortamını düzenlerken ve yürütürken öğrencinin ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması, öğrenciyi merkeze alan anlayışla bir eğitim ortamının oluşturulması, eğitimin niteliğinin artırılmasını sağlar. Bu nedenle öğrenmeyi öğrenmenin yollarını öğrenciye öğretmek öğretmenin sorumluluğudur. Her öğretmen, öğrencileri özgür düşünmeye eleştirel bakmaya yöneltmelidir” (MEB, 2005b, s. 6).

2.3.2.Öğretme

“Öğretme, belirli durumlar ve şartlar altında belli davranışlarda bulunması için bireyin çevresini düzenlenme sürecidir. Diğer bir ifade ile bir kimsenin diğerine öğrenmesi

için yardım etme sanatıdır ve öğrenmeyi kolaylaştırmak için bilgi temini, uygun ortam, şartlar ve faaliyetleri kapsamaktadır” (Alkan, 1987). “Öğrenmeyi sağlama faaliyeti olarak da tanımlanabilecek öğretim kavramı, sürecin işleyişi açısından öğretmeni merkeze koymaktadır ve öğretmenlerin en temel faaliyeti/rolü olarak kabul edilmektedir” (Kaya, 2013, s.14).

“Öğrenme yetileri içinde bilgi, beceri ve tutumları başkalarına öğretme yeterlikleri önemlidir. Öğretmen ders anlatmanın yanında başka özellikleri de üzerinde bulundurmalıdır. Özellikle danışmanlık hizmetleri, öğrenciyi yönlendirme, okulu ve toplumu geliştirme çalışmalarına katılma önemli yetilerden bazılarıdır. Öğretmenler, eğitimin kalitesinin yükseltilmesine katkı sağlarken, öğretmen ve öğrencilere yol gösteren diğer eğitimcilerle etkili bir iş birliği sağlayan vasıflı kişilerdir” (MEB, 2005b, s. 6). “Öğretim, tesadüflere bırakılmayacak kadar önemlidir. Öğretim sürecinde planlı çalışmak, önceden belirlenmiş amaçlara ulaşmanın en etkili yoludur. Bu süreçte başarılı olmak, plan yapmayı ve planlı çalışmayı gerektirmektedir” (Gültekin, 2001, s. 193).

2.3.3.Öğretim ve Öğrenme

“Öğretim ve öğrenme arasındaki ayrım ele alındığında, öğrenmenin birey bazında gerçekleştiği, bireysel gelişimi hedeflediği; diğer bir ifade ile bireyin kendisi tarafından kendisi için gerçekleştirdiği bir eylem olduğu görülmektedir. Öğretim ise, bir başkasının değişimine yönelik faaliyetleri ifade etmektedir. Öğretme ve öğretim arasındaki ayrım ele alındığında, öğretme öğrenmeye yardımcı olmayı; öğretim ise, öğretme faaliyetlerinin gerçekleştirdiği süreci ifade etmektedir. Bir başka deyişle, öğretme bir eylemi; öğretim ise, öğrenme ve öğretme eylemlerinin gerçekleştirildiği süreci anlatmaktadır” (Kaya, 2013, s.14).

2.3.4.Eğitim ve Öğretim

“Ele alınması gereken bir diğer ayrım ise, eğitim ve öğretim arasındaki ayrımdır. Eğitimin etki alanı öğretime göre daha kapsamlıdır. Toplumun değerleri ve

alışkanlıklarından habersiz olarak dünyaya gelen bireylerin yaşamlarının her anında karşı karşıya oldukları eğitim, bireyin tüm yaşamını kapsamaktadır. Eğitim kurumlarında planlı ve programlı olarak yürütülen öğretim ise, bireyin yaşamının sadece belli bir dönemini kapsamakta, daha sınırlı bir zamanda ve ortamda gerçekleşmektedir” (Kaya, 2013, s.14).

“Eğitim ingilizce “education” kelimesiyle ifade edilmektedir. Kelimenin Latince kökü “educare”dir. Bu, “yetiştirmek, yönetmek, yönlendirmek ve potansiyelleri ortaya çıkarmak” anlamına gelir. Öz itibarıyla eğitim, kişinin fizikî, ruhî ve zihnî boyutu üzerinde etkisi olan bir faaliyettir. Teknik yönden eğitim ise birtakım bilgi, hüner ve değerlerin genç nesle, çeşitli vasıtalarla amaçlı bir şekilde aktarılmasını ve özümsetilerek bir şahsiyet oluşturulmasını ifade eder. Fakat insana bir bütün olarak bakılmadığından, aktarılması gerekenlerin neler olduğu konusunda bir fikir birliği yoktur” (Özbek, 2010, s.4)

2.4.Eğitim Biliminde Yeni Yönelimler

“Eğitimde öğretmen planlayıcıdır. Ancak plan yaparken öğrencilerin özelliklerini, toplumun beklentilerini, program amaçlarını ve Millî Eğitim Bakanlığının ilgili usul ve esaslarını düşünmek zorundadır. Eğitimde planlama, öğretim etkinliklerinin düzenli bir biçimde nasıl yönetileceğinin ortaya konmasıdır. Yıllık planlar, ünite ve ders planları; araç-gereç seçiminde ve sınıf çalışmalarının etkili bir biçimde yürütülmesinde önemli rol oynar” (Demirel, 2004, s. 177). “21.yüzyılda yaşanan değişme ve gelişmelere paralel olarak eğitim sisteminden eleştirel ve yaratıcı düşünme, sorun çözme, empati, işbirliği, iletişim gibi becerileri gelişmiş, sevgi, saygı, dürüstlük, hoşgörü, çalışkanlık gibi değerlere sahip çeşitli bilgilerle donanmış bireyler yetiştirilmesi beklenmektedir. Çeşitli eğitim basamaklarında bireylere gereken bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak üzere, bir başka deyişle programların amaç ve kazanımlarına ulaşılabilmesi için gereken içeriğin sunulmasında öğretme-öğrenme süreçlerinin düzenlenmesine büyük bir önem verilmeli, öğrenci merkezli etkinlikler düzenlenmelidir” (Güven, 2013, s. 196).

2.4.1.Öğrenci Merkezli Öğretim

“Geleneksel öğrenme yöntemleri ile öğrenme, öğrencinin kendi öğrenme süreçlerini devreye sokmadan, edindiği bilgiye yönelik herhangi bir işlem gerçekleştirilmeden, yorumlamadan, düşünmeden, eleştirmeden sadece bilginin olduğu gibi yüklenmesine neden olmaktadır. Bu durum öğrencinin edilgen duruma gelmesine yol açmaktadır” (Güven, 2013, s. 197). “Öğretmenin birçok görevi vardır. Bunlar arasında en belirgin olan öğrenmeye yol gösterici olmaktır. Bu aynı zamanda öğrenmeyi kolaylaştırmak anlamına gelir. Bunun için öğrencilerin öğrenme yollarını bilmek zorundadır. Öğrencileri çok yönlü geliştirecek etkinlikleri düzenler, olanakları sağlar. Öğretim stratejileri içinde tartışmacı yetileri geliştirmeyi, eleştirel düşünmeyi, problem çözmeyi ve performans becerilerini geliştirmeyi hedefler” (MEB, 2005b, s. 10). “Öğretim programının okul ortamında uygulanması sırasında, öğrencilerin belirlenen amaçları kazanabilmeleri için kimi ilke ve yollardan yararlanmaya gereksinim duyulmaktadır. Bu konuda, öğrencilerin ve öğretmenlerin işini kolaylaştıracak olan yöntem ve teknikler işe koşulur” (Sözer, 2001, s. 96).

“Bilgi giderek arttığından ve değiştiğinden, öğrencinin daha etkin ve verimli bir biçimde öğrenme gerekliliği doğmuştur. Bu nedenle, sadece bilgi aktarmaya dayalı geleneksel öğrenme yöntemlerinin öğrenciler için etkili öğrenme sürecini olumsuz etkileyeceği kaçınılmaz bir gerçektir. Bu durumda, öğrencilerin öğrenmeyi öğrenmesi beklenemez. Öğrenci öğrenme sürecinde sürekli başkalarına gereksinim duyar. Tüm bunlara dayalı olarak, öğretmen merkezli öğretimden öğrenci merkezli öğretime geçilmesi son derece önem taşımaktadır”(Güven, 2013, s. 197).

“Öğrenci merkezli öğretim, öğrencinin öğrenme sürecinde kendi öğrenme sorumluluğunu yüklenip, karşılaştığı sorunları çözmeye, farklı düşünme becerilerini gösterme gibi niteliklerle birlikte düşünülmektedir” (Güven, 2013, s. 197). “Öğretimin başrolünü sergileyen öğretmen, öğrencilerin nasıl öğrendiğini bilmek durumundadır. Öğrenciyi aktif hale getirme yol ve yöntemleri de kullanmak durumundadır. Ayrıca öğrenciye bilgiyi aktarma yerine bilgiyi bulma ve kullanma yollarını öğretebilir. Aynı zamanda kullanacağı yöntemleri seçebilir, duruma uygun öğretim strateji, yöntem,

teknik, kaynak ve malzemeleri doğru şekilde kullanabilir. Ayrıca öğretmen değerlendirici rol üstlenir. Öğrencileri her yönüyle değerlendirir. En başta bilişsel (bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve yeni bilgi üretme, eleştirel düşünme, bağımsız problem çözme vb.), duyuşsal ve psiko-motor, performans yeterlikleri ile ilgili gelişmelerini değerlendirir. Öğretmen kurallarını esneklik ilkesine dayandırır. Ayrıca eğitim teknolojilerinden mümkün olduğunca yararlanmanın, öğrencinin ilgi ve dikkatini çekmenin önceden öğrenilenlerle yeni öğrenilecekler arasında ilişki kurmanın ve değerlendirmenin önemli olduğunu bilir” (MEB, 2005b, s. 10):

“Eğitimde, öğrenme-öğretme sürecinin açıklaması ve öğrenmenin miktarını ve kalitesini artırmaya yönelik birçok kuram ve model geliştirilmiştir. John Dewey öğrenci merkezli eğitim üzerinde önemle durmuş ve özellikle 1980’li yıllardan sonra buna ilişkin uygulamalar eğitim dünyasına yansımaya başlamıştır. Dewey, sınıf ortamını öğrencilerin birbirleriyle etkileşim kurmayı öğrendiği ve öğrenme sürecine doğrudan etkin olarak katıldığı demokratik bir ortam olarak tanımlamaktadır. Bununla birlikte, Piaget, Vygotsky ve Rogers öğrenci merkezli öğretimde işbirlikli öğrenme sorumluluğunu üstlenmeleri vurgusunu yapmaktadırlar. Dolayısıyla, öğrenci merkezli öğretim denildiğinde etkin öğrenmeye dayalı bir öğretimden söz edildiği söylenebilir. Etkin öğrenme, bir açıdan uygulayarak öğrenmedir. Bu öğrenme süreci, öğrenene öğrenmenin çeşitli yönleri ile karar alma ve öz düzenleme yapma fırsatlarının verilerek, karmaşık öğretimsel işlemlerle öğrenenin öğrenme sırasında zihinsel kabiliyetini kullanmaya yönlendirilmesidir” (Açıkgöz, 2005).

“Etkin öğrenme sınıflarında öğrenciler, kendi öğrenme amaçlarını belirleyip, öğrenme etkinliklerini planlamakta, uygun öğrenme stratejisi seçmekte ve öğrenme sürecini değerlendirmektedir. Buna göre, etkin öğrenme sınıflarında olan öğrencilerin daha dikkatli, öğrenmeden zevk duyan, kendine güvenen ve başarı güdüsünün oldukça yüksek olduğu söylenebilir” (Güven, 2013, s.197).

“Öğretmenler öğrenme faaliyetinde, her öğrencinin derse aktif katıldığı, kalıcı bir öğrenmenin gerçekleştiği, öğrencinin kendini güvende hissettiği bir ortamı nasıl oluşturacağını bilir ve uygular” (MEB, 2005b, s. 11). “Uygun yöntem ve tekniklerin

seçimi ile öğretme-öğrenme sürecinin etkili olması mümkündür. Öğretmenlerin öğrencilerin gelişim düzeylerine, yaşlarına, yeteneklerine uygun yöntem ve teknik seçebilmesi için bu konuda yeterli bilgi ve beceriye sahip olması gerekir” (Demirel, 2004, s. 175).

2.4.1.1.Öğrenci Merkezli Öğretimde Öğrenci ve Eğitici Roller

“Çağcıl kavramlaştırmalarda eğitim kurumları herkes için önemlidir. Aynı zamanda bir toplumsallaşma yeridir. Bu yönüyle herkes için bir öğrenme merkezidir. Bu nedenle okullar, kendini sürekli geliştirmek durumundadırlar” (Şişman, 2010, s. 144). “Geleneksel öğretim yapılan sınıflarda öğrenci tamamen edilgen bir biçimde öğretmenin aktardıklarını almakla yükümlüdür. Bu nedenle, öğretmen aktaran, öğrenci ise dinleyen rolündedir. Ancak, geleneksel öğretimden öğrenci merkezi öğretime geçiş ile birlikte gerek eğitici rollerinde gerekse öğrenci rollerinde değişiklikler yaşanmıştır. Öğrenci merkezli öğretimde öğrenci, kendisi için gerekli olan bilgileri belirleyen ve onları öğrenmeye istekli olan kişidir. Dolayısıyla öğrenme sürecinin yapılandırılması tamamen öğrenciye dayalı olarak gerçekleşmektedir. Öğrenci bu noktada kendi öğrenme stillerine uygun öğrenme ortamları oluşturabilmektedir. Öğrenci, yaşam boyu öğrenme becerilerini elde edebilir. Aynı zamanda öğrencinin öğrenme sürecinde bilgi sağlayan bir uzman olarak sürece katılması da söz konusudur. Görüldüğü gibi, öğrenci merkezli öğretim öğrencinin etkin olmasına dayalıdır ve öğrenciler, araştıran, sorgulayan, uzman rolü üstlenebilen özellikler taşımaktadır” (Güven, 2013, s. 212). “Etkili ve kaliteli okulların özellikleri şu şekilde sıralanabilir” (Çağlayan, 2002, s. 90):

- “Etkili ve kaliteli okullarda şeffaf ve etkili liderlik anlayışı vardır.
- Öğrenciler kaliteli okullarda nitelikli öğretmenlerin danışmanlığında olumlu sonuçlar elde ederler.
- Öğrencilerin kişilik gelişiminde öğretmenlerin rehberliği oldukça önemlidir.
- Kaliteli ve etkili okullarda önemli yenilikler geliştirilir.
- Eğitim ve öğretim konusunda okul merkezli çalışmalara öğrenciler katılırlar.
- Öğrenci merkezli bu çalışmalarda öğretmen öğrenci ilişkileri düzeyli olarak geliştirilir.

- Öğrencilere ve fikirlerine değer verilir.
- Akademik nitelikleri değerlendirilir.
- Düzenli bir bilgi iletişimi sağlanır.
- Kaliteli ve etkili okullarda müdürler sınıfları sık sık ziyaret ederler.
- Gözlemlerini öğretmenleri ve öğrencileri ile paylaşırlar.
- Okulun etki alanını geliştirmek için eğitimde velilerin eşit söz sahibi olmalarına fırsat verirler.
- Okul yönetiminde ve alınan kararlarda sorumluluk paylaşılır.”

“Öğrenci merkezli öğretimde eğitici ise, bilgiyi aktaran değil, bilgiye ulaşma yollarını gösteren, öğrencilere sorumluluk duygusunu kazandıran, öğrencinin güdülenme düzeyini arttıran, öğrenciler arası iletişimi sağlayan, öğrencilerin kendi bilgi ve becerilerini kullanmaları konusunda onları özendiren, gerektiğinde öğrenci rolünü de yüklenebilen bireydir. Eğitici bilginin birinci kaynağı olma rolünü artık bırakmıştır. Öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerini de süreçte kullanmak zorundadır. Bu amaçla öğrenme etkinliklerini düzenler ve sınıfta uygulanabilirliğine karar verir. Bu amaçla, öğrencilerin kendilerini güvende hissetmeleri için katkı sağlar ve işbirlikli ve yaratıcı etkinlikleri destekler” (Güven, 2013, s. 213). Sonuç olarak, öğrenci merkezli öğretim, öğrencinin öğrenme öğretme sürecinde aktif olduğu, öğrenme sorumluluğunun öğrenci tarafından üstlenildiği ve yerine getirildiği, süreçte yaşanan sorunlara belirgin çözüm önerilerinin getirilebildiği geleneksel öğretmen merkezli öğretimden son derece farklı bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir.

2.5.Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma

“Öğretmenler; öğretim sürecini planlayan, gerekli ortamı sağlayan, öğrencileri izleyen ve değerlendiren kişilerdir. Bu bağlamda öğretmenler, sürecin önemli bir ögesini oluşturmaktadırlar” (Yaşar, Sözer ve Gültekin, 2000, s. 458).

“Öğretmenin görevleri arasında ders dışı etkinlikleri amaca uygun olarak yerine getirmesi sayılmaktadır. Bu yönüyle öğretmen okul yönetimi işbirliği yapmak durumundadır. Bu çerçevede toplu programlar düzenlemelidir. Öğrencinin gelişimini

destekleyici ve kimisine ailelerin de katıldığı toplantı, kurs, seminer ve diğer etkinlikler düzenlemelidir. Ayrıca toplumsal sistem olan okulun geliştirilmesine katkıda bulunur bu çalışmalarda aktif rol üstlenir. Öğretim faaliyetlerinden biri olan ders dışı eğitim etkinliklerini tanır. Bu kapsamda anılan etkinlikleri plânlar, yönetir ve değerlendirir. Bu çerçevede öğretmen aşağıdaki yeterlikleri gösterir” (MEB, 2005b, s. 17):

- 1) Eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etme,
- 2) Okul ve zümre kurullarına katılma,
- 3) Öğrenci velileriyle görüşme yapma,
- 4) Okul-aile birliği/veli toplantılarına katılma,
- 5) Öğrenci hakkında meslektaşlarıyla iş birliği yapma,
- 6) Satın alma ve benzeri komisyonlara katılma,
- 7) Bayrak törenini yönetme,
- 8) Ders dışı etkinlikleri düzenleme,
- 9) İlgili alanına göre kurs ve seminerler düzenleme,
- 10) Okulda nöbet tutma.

2.5.1.Sosyal Etkinlikler ve Öğrenci Kulüpleri

“Sosyal etkinlik kavramı, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile her türlü gezi, yarışma, yayın, gösteri, tiyatro, spor, münazara ve benzeri diğer etkinlikleri kapsamaktadır. Öğrenci Kulübü ise öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda okul içi ve okul dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan grubu ifade eder” (MEB, 2005, m.4).

“Eğitsel kulüpler, eğitimin amaçlarından bir kısmını gerçekleştirmek için ilgi ve istek duyulan bir konuda, ders saatlerinin dışında, eğitsel etkinlikler düzenleyen ve yürüten öğrencilerden oluşan öğrenci gruplarıdır” (Başaran, 2006). Sosyal etkinliklerin amaçları öğrencinin boş zamanlarını etkili ve verimli bir şekilde geçirerek toplum hizmeti çalışmalarına katkıda bulunmasını sağlamaktır.

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinin (MEB, 2005, m. 1) amacı; “*resmî, özel ilköğretim ve ortaöğretim okul, kurumlarında ders programlarının yanında öğrencide güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya ve beceriler kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarının usul ve esasları düzenlemektir.*” şeklinde belirtilmiştir.

Çakıroğlu (1998) “Rekreasyon; Beden Eğitimi Dersi ve Diğer Dersler Açısından Okullarda Ders Dışı Faaliyetlerin Durumu Eğitsel Kollar ve Fonksiyonları” konulu bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; eğitici kol türlerinin hemen hemen hepsinin fiziki imkânları ve malzemeleri yeterli olmadığı, eğitici kol toplantıları öğrencilere bilgi/beceri kazandırma özelliğinden uzak olduğu, toplantılarda üyelerin fikirlerinin alınma yüzdesinin çok düşük olduğu, toplantıların demokratik usullerle göre yapılmadığı, eğitici kolların okul içinde ve okul dışında aktif faaliyetlerinin yetersiz olduğu, ayrıca eğitici kolların amacına uygun çalışmadıkları düşüncesinin öne çıktığı görülmüştür.”

Yaman (2011) “Rekreasyon Bağlamında Öğrenci Algılarına Göre Sosyal Kulüplerin İşlevselliği” ni değerlendiren bir çalışması bulunmaktadır. Araştırma kapsamında, meslek lisesinde okumakta olan öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Araştırma, nitel araştırma deseninde tasarlanmış olup veriler içerik analizi yoluyla analiz edilerek kategoriler geliştirilmiştir. Bu araştırmanın neticesinde sosyal kulüpler, dersten kaçmanın bir yolu olarak öğrencilerce düşünülmektedir. ”

2.6.Zaman Kavramı ve Eğitsel Yönden Zaman Yönetimi

“Zaman, hayatı planlamak koordine etmek veya koordine edilen planlara uyum sağlamak adına kullanılan en temel olgudur. ” (Mirzeoğlu, 2006).

“Zaman, kullanım açısından çalışma zamanı ve çalışma dışı zaman olarak sınıflandırılabilir. Çalışma zamanı, esasında kişinin para kazanması ve geçimini sağlaması için iş ortamında geçirdiği vakitten oluşmaktadır. Ayrıca kişinin çalıştığı

işin niteliğine bağlı olarak çalışma için yaptığı hazırlık, işe gidiş-geliş süreleri ve kendi işi veya çalıştığı ikinci bir işle ilgili yapması gereken mesleki uğraşlar da çalışma zamanı içinde yer alır. Çalışma dışı zaman ise insanın yaşamını sürdürebilmesi için gereken temel fizyolojik gereksinimlerden beslenme ve uykuya ayırdığı vakit ve boş vakitten oluşmaktadır” (Sevil, 2012, s. 4).

“Zaman, insan yaşamını çeşitli kısımlara bölen bir özelliğindedir” (Küçüktopuzlu ve ark. 2003). “Zamanı verimli kullanmak, bireyin çalışma hayatı, toplumsal yaşamı, dinlenme ve eğlenmesi biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçların karşılanması için ayırmış olduğu süre ile iyi denge kurmasına bağlıdır” (Köktaş, 2004). Çalışma ve çalışma dışı zamanın gereğinden çok uygulama alanı bulması halinde denge bozulmaktadır. Çalışma ve çalışma dışı zaman aktiviteleri birbirini tamamlamak ve dengeli olmak durumundadır.

Serbest zaman; “kişinin mesleki, ailesel ve toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra kendisi ve başkaları için zorunluluk ve bağlantılardan kurtulduğu, kendi seçtiği etkinlikle yapabileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini geliştirme, toplumsal yaşama gönüllü olarak katılma uğraşlarının tümüdür (MEB, 2012).

2.6.1.Boş Zaman Değerlendirmesinde Tarihsel Süreç

“Yapılan araştırmalara göre tarihin her döneminde farklı biçimlerde gerçekleşen rekreasyon etkinliklerine rastlanılmaktadır. Tarihin en eski dönemlerinden zamanımıza kadar süregelen bu etkinlikler geçen süreçte değişik özelliklere bağlı olarak çeşitlenerek artmıştır. Planlanmış ya da plansız olarak her yaştaki ve cinsteki insanın katılımına olanak tanıyan rekreasyon etkinliklerinin en temel özelliği, insanların boş zamanlarını özgürce değerlendirmelerine olanak sağlamasıdır. Diğer yandan rekreasyon kavramını açıklayan teoriler temel olarak rekreasyonu; gereksinimlere hizmet etmesi, boş zamanı değerlendirme aracı ve bununla birlikte ferde ve topluma bir değer olması şeklinde açıklansa da, Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisi ile olan bağlantısı göz ardı edilmemelidir. Tarihin her döneminde ve dünyanın her yerinde insanlar için evrensel bir gereksinim olan rekreasyon; yaşanan ekonomik krizler, din,

dil, ırk, eğitim, kültür vb. farklılıklar sebebiyle insanların giderek birbirinden uzaklaştığı bir dönemde toplumsal, fiziksel ve psikolojik faydalar sağlamaktadır. İnsanlar rekreasyon etkinlikleri ile kendi yapabileceklerini, potansiyellerini fark edebilir, yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilir ve bu şekilde İhtiyaçlar Hiyerarşisi'nin en üst basamağında olan kendini gerçekleştirme gereksinimini de karşılayabilirler” (Sevil, 2012, s. 3).

“Eğitim faaliyetleri gibi rekreatif faaliyetlerin de tarihin her devrinde toplumlar tarafından yok sayılmayan öğelerden biri olduğu ve tarihin ilk dönemlerinden beri devam ettiği bilinmektedir. İlk insanın varoluşundan günümüze kadar gelen tarihsel süreç içerisinde insanlar sürekli olarak hayatta kalabilme, birbirleriyle yaklaşma, iletişim kurma, sevinç ve üzüntülerini paylaşma gereksinimi sebebiyle sürekli olarak bir araya gelmişler, halkın birbiriyle kaynaşmasını, otoritelerini, barış sürecini sürdürmek için birçok oyun ve törensel faaliyetler düzenlemişlerdir” (Çelik, 2012, s. 142).

2.6.2.Rekreasyon Faaliyetleri

“Günlük Rekreasyon; genelde kişinin yakın çevresinde, oldukça kısa mesafelerde ve gün içindeki boş vakitlerinde gerçekleştirdiği rekreasyon etkinlikleridir. Ev hanımlarının gün içinde ev işlerinden arta kalan boş zamanlarında arkadaşlarıyla yaptığı etkinlikler, öğrencilerin ders aralarında arkadaşlarıyla basketbol, masa tenisi vb. oyunlar oynaması ve çalışanların çalışma saatleri arasında gerçekleştirdiği bireysel ve grup etkinlikleri günlük rekreasyona örnek olarak gösterilebilir. Günümüzde değişen hayat koşulları ile birlikte bireylerin gereksinim ve ilgileri farklılaşmış ve bireyler, sadece yemek, içmek, barınmak gibi temel gereksinimleri değil, bununla birlikte ruhsal gereksinimlerinin de karşılanabileceği etkinlik alanları arayışına yönelmişlerdir” (Sevil, 2012, s.16-19).

2.6.2.1.Planlama Uygulama Süreci

“Rekreasyon eğitimi ve genel eğitim arasında yadsınmayacak derecede ortaklıklar vardır. Özellikle çevre, sağlık, vatandaşlık eğitimleri bu kavramları ortak kılan en önemli yapı taşlarıdır. Faaliyetler programlanırken öncelikle ihtiyaç analizi yapılmalı ve uygulandıktan sonra değerlendirme süreçleri sonrasında elde edilen değerlerle önceden belirlenen kıstaslar arasında bir farklılık oluşmuş ise faaliyetler yeniden gözden geçirilmelidir. Tüm rekreatif faaliyet programları üç safhayı gerektirir. Bunlar; hazırlık, uygulama ve değerlendirme safhalarıdır. Etkinlik sonunda yapılacak ölçme-değerlendirmeler daha reel, amaçlarla örtüşebilen ve katılımcının gerçek performansını ortaya koyabilen vasıfta olmalıdır” (Çelik, 2012, s. 165).

2.6.2.2.Rekreatif Proje Yönetimi

“Proje yönetimi, yönetimin yeniden yapılandırılmış bir yöntemi, özel yönetim tekniklerinin adaptasyonu, daha iyi kontrolün elde edilmesi ve var olan kaynakların kullanımı ile karakterize edilmektedir. Bu bağlamda proje yönetimi, belli bir amacı gerçekleştirmek için insanların, kaynakların ve zamanın birbiriyle uyumlu ve verimli kullanılması ile ilgili bir bilim olarak tanımlanmaktadır” (Çeliksoy, 2012, s. 172).

2.6.2.3.Rekreasyonda Liderlik Rolünün Farklılaşması

“Liderlik rolü, yapılacak iş, içinde bulunulan durumun özellikleri, liderin ve gruptaki üyelerin kişilik özellikleri gibi etkenlerin tesirinde kalınarak değişik şekillerde oynanabilir. Liderlik rolü oynanırken hangi rol belirlenmiş olursa olsun, önemli olan; lider-grup üyesi ilişkisinin iyi kurulmuş olmasıdır. Bu ilişkinin kurulamaması halinde, grubun üyeleri o grubun içinde yer almaktan memnun olmayacakları gibi, grubun yapması gereken görev de tamamlanmayacaktır. Liderlik rolündeki zirveyi daha iyi anlayabilmek için, lider ile grup üyeleri arasındaki “yoğun etkileşim” belirleyici ölçüt olarak kullanılabilir. Lider ile üyeler arasında böylesi etkin bir etkileşim kurulamadığında, rekreatif faaliyetlerde başarılı olmaktan bahsetmek mümkün değildir” (Hacıoğlu ve ark., 2003).

2.7.Sosyal ve Eğitim İçerikli Organizasyonlar

“İşletmelerin, belediyelerin ve okulların iş birliği ile düzenlenen boş zaman ve rekreasyon etkinliklerine sosyal ve eğitim içerikli organizasyonlar denilmektedir. Belediyeler ve okullar tarafından yapılan bu etkinlikler, toplumun boş zamanını değerlendirmeye katkısı açısından büyük önem taşımaktadır” (Şimşek, 2012, s.42).

Okullarda sosyal etkinlikler yönetmeliğine göre (MEB, 2005, m.20) sosyal etkinlikler kapsamında aşağıdaki faaliyetlerde de bulunulabilir. Bu faaliyetlere okul yönetimi ve öğretmenlerin yanında kulüplerde görev alan öğrencilerin aktif katılımı ve bu çalışmaların öğrencilerce planlaması sağlanır.

Okulda;

- a) Geziler,
- b) Yarışmalar,
- c) Beden eğitimi, izcilik, müzik ve halk oyunları çalışmaları,
- d) Yayınlar,
- e) Gösteriler,
- f) Tiyatro çalışmaları,
- g) Defile, sergi ve kermes

gibi çalışmalarla çeşitli etkinlikler düzenlenebilir.

“Eğitsel kulüplerin temelinde öğrenci bulunmaktadır. Bu kulüplerin öğrenci özellikleri ve ihtiyaçlarının ön planda tutularak hazırlanmasını gerektirmektedir. Çünkü eğitsel kulüp etkinliklerinde amaç öğrencilerin eğitsel yollarla öğrenmelerini sağlamak ve bu öğrenme sürecinde de muhtemel istenmeyen öğrenmelerin gerçekleşmesini önlemek olmalıdır. Bu açıdan eğitsel kulüpler öğrencilerin istek, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda kurulmalı, öğrencilerin kulüplere katılımı da yine bu şekilde gerçekleştirilmelidir” (Onay, 2012, s.9). “Okullarda Yapılan Boş Zaman ve Rekreasyon Hizmeti Uygulamalarına Yönelik Etkinlikler” (Şimşek, 2012, s.42):

• **Piknik Düzenleme:** Büyükler için oyun ve animasyon yarışmaları, turnuvalar, çeşitli gösteri ve aktiviteler, spor etkinlikleri, dinlendirici aktiviteler, çocuklar için etkinlikler, adrenalin sporları ve oyunları.

• **Gezi Düzenleme:** Kültürel gezi, iş gezileri, isteğe göre düzenlenen geziler.

• **Şenlik Düzenleme:** Bahar şenlikleri, Kültür şenlikler, Kutlama şenlikleri, Müzik şenlikleri.

• **Festival Düzenleme:** Caz festivali, kültür festivali, sanat festivali, tarım ürünleri festivali, film festivali (MEB, 2008).

2.8.Okullarda Sosyal Etkinliklerin Amacı

“Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır” (MEB, 2005, m. 5):

“Sosyal etkinliklerin amacı çerçevesinde öğrencilere ;

- a)İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,
- b)Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
- c)Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
- d)Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- e)Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
- f)Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
- g)Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- h)Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- ı)Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,

j)Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,

k)Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme

gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır.”

2.8.1.Eğitsel Kulüplerin Uygulaması

“Okullarda uygulanan eğitsel ve sosyal etkinlik çalışmaları kapsamında yılbaşındaki toplantılarda ilgi, istek ve kabiliyetleri ölçüsünde oluşturulabilecek eğitsel kulüp ve yapılacak sosyal etkinliklere yönelik kulüp danışman öğretmenleri belirlenir. Öğrenciler kendi ilgi, ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda kendi özgür iradeleriyle yıl içerisinde etkinliklerine katılacakları eğitsel kulüpleri seçerler. Eğitsel kulüp etkinliklerine okul paydaşlarından olan aile ve faydalı olabileceği düşünülen çevrenin (esnaf, resmi kurumlar, belediyeler, iş merkezleri vb.) de katılması için planlamalar ve toplantılar yapılır. Ayrıca, eğitsel kulüp etkinliklerinin uygulanması amacıyla okulun iç kaynakları kullanılabilmesi gibi gerek maddi gerekse manevi anlamda okulun çevresinden de destek alınır. Gerekli plan ve programlar çerçevesinde eğitsel kulüpler kendi amaçlarını da dikkate alarak; belirli gün ve haftalar, gezi, araştırma, ziyaretler (diğer/farklı okullar, hastane, huzurevi, cezaevi, vb.), projeler, yarışmalar, grup etkinlikleri, tiyatro çalışmaları, gösteriler, toplum hizmetleri, sosyal çalışmalar vb. faaliyetler gerçekleştirebilirler. Bu etkinliklerin hangilerinin ders, sınıf, okul içi veya hangilerinin okul dışı uygulanacağı öğretmenler kurulunca öğrencilerin, okulun, çevrenin ve yapılacak etkinliklerin özellikleri dikkate alınarak belirlenir” (MEB, 2005).

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 6) öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında katılımcılık, planlılık, süreklilik, üretkenlik, gönüllülük ve iş birliği temel ilkedir.

2.8.2.Toplum Hizmeti

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 12) “öğrencilerin; kendilerine, ailelerine, çevrelerine ve topluma duyarlı, gönüllü çalışma bilincine sahip sorun çözen ve çözüm üreten, resmî, özel kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde çalışma becerilerini geliştirmiş bireyler olarak yetişmeleri için toplum hizmeti çalışmalarına yer verilir. Toplum hizmeti çalışmaları, öğrencilerin yaş ve bilgi seviyelerine uygun öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında, ayrı olarak veya bireysel olarak ya da grupla hazırlanacak çalışma planlarına ve projelere göre yaptırılır.”

2.8.2.1.Toplum Hizmeti Çalışma Esasları

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 13) toplum hizmeti çalışmalarında aşağıda belirtilen hususlar esas alınır.

a) “Öğrenciler, bireysel olarak veya grup hâlinde yapacakları toplum hizmeti çalışmalarına Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunu hazırlayıp danışman öğretmenlerine onaylattıktan sonra başlarlar.

b) Öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmaları da kulüp çalışmaları kapsamında hazırlanacak Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunda belirtilir, gerekli onaylar alındıktan sonra uygulamaya konur.

c) Öğrenciler, ilköğretimin 1, 2 ve 3 üncü sınıflarında yılda 5 saat; 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarında 10 saat; ortaöğretim kurumlarının hazırlık sınıfları dâhil tüm sınıflarında 15 saatten az olmamak üzere ders yılı başında yapılan öğretmenler kurulunca belirlenen toplum hizmeti çalışmalarına katılırlar.

d) Öğrencilerden seçtikleri toplum hizmeti çalışmalarına katılabilmeleri için Veli İzin Belgesi alınır.

e) Öğrenci kulübü kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmalarında halk eğitim merkezleri, diğer resmî, özel kurum ve kuruluşlar ile sosyal etkinlikler kurulunca uygun bulunan sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği yapılarak bunların imkânlarından yararlanılır.”

2.8.3.Sosyal Etkinlikler ile İlgili Görevler

Arslantaş (1989) İlköğretim okullarında (İlkokullarda) Eğitsel kulüp (Eğitici kol) çalışmalarında karşılaşılan sorunların ortaya çıkarılması amacıyla yaptığı araştırmanın sonuçları ise genel olarak eğitsel kol çalışmalarının belirtilen amaçlarına ulaşma düzeylerinin hem öğretmenler hem de yöneticiler tarafından yeterli bulunmadığını ortaya koymuştur.

2.8.3.1.Müdürün Görevleri

“Eğitim sürecinin etkililiği ve başarılı olması sağlanan imkânların da etkili kullanılmasına bağlıdır. Okul yöneticileri okul paydaşlarının lideri olarak üstlendiği görev bütün paydaşların sorumluluklarından daha fazladır. Okul yöneticisi hem idari hem sosyal hem de kişisel özellikler açısından okulun tüm paydaşları tarafından benimsenmeli ve bir yol gösterici veya lider olarak görülmelidir. Okul yöneticisinin önemli görevlerinden birisi de okul içerisindeki öğrenme ortamlarının daha verimli ve etkili bir şekilde getirilmesini sağlamaktır. Bu amaçla okul yöneticisi kendisini okulun paydaşlarından soyutlamamalı ve öğrenci, öğretmen, veli ve okulu etkileyen diğer faktörlerle sıkı bir ilişki içerisinde olmalıdır. Bu sayede okulun, öğrencilerin ve öğretmenlerin ihtiyaçlarını zamanında ve tam olarak keşfedip gerekli uygulamalar yapılmalıdır” (Onay, 2012, s. 10).

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 14) müdür, sosyal etkinliklerin mevzuata uygun ve verimli olarak yürütülmesinden sorumludur. Müdür, gerekli gördüğü durumlarda görevlendireceği müdür yardımcılara veya öğretmenlere yazılı olarak yetki ve sorumluluk verebilir. Müdür;

- a) Velilere gerekli duyuruları yapar ve onları çalışmalara katılmaya teşvik eder.
- b) Okulun eğitim-öğretime açılışının 3 üncü haftasında öğrenci kulüp ve toplum hizmeti çalışmalarını başlatır.
- c) Danışman öğretmen ve gönüllü velilere rehberlik yapar, gerektiğinde yazışmaları koordine eder.

d) Öğrenci kulübü çalışma planları ile proje önerilerini onaylar.

Şahin (1995) “İlköğretim Okulları 1. Kademedede (ilkokullarda) Eğitici kol Çalışmalarının Yeterliliği Üzerine Bir Araştırma” konulu araştırmasını ilköğretim programında yer alan eğitici kol çalışmalarının amaçları, muhtevası, ilkeler doğrultusunda öğretmen ve yöneticilerin eğitsel kulüplere ilişkin tutumlarını araştırmıştır. Araştırma, tarama modeliyle yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin eğitici kol faaliyetlerini kısmen uyguladıkları, konu hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, eğitici kol çalışmalarının öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı ortaya konulmuştur. Eğitsel kol çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin ve yöneticilerin velilerle sıkı bir işbirliği içinde olması, üniversitelerde, eğitici kol çalışmalarıyla ilgili uzman rehber öğretmenlerin yetiştirilmesi, bu uzman öğretmenlerin her okula gönderilmesi, diğer derslerde olduğu gibi ayrıca zaman ayrılması, eğitici kol çalışmaları için araç-gereçlerin sağlanması ve bu konuda MEB maddi olarak okulları desteklemesi gerektiği sonuçlarına ulaşmıştır.

2.8.3.2.Danışman Öğretmenin Görevleri

“İlköğretim okullarında kurulan eğitsel kulüpler okul içerisinde görev yapan öğretmenlerin gözetim ve denetiminde faaliyet gösterir. Dolayısıyla öğretmenler eğitsel kulüplerin işlevselliğinde çok önemli bir yer tutarlar. Eğitsel kulüplerin oluşturulması ve işleyişi sürecinde her bir öğretmen ilgilendiği kulüple ilgili olarak kulübün bir üyesi gibi davranmalıdır. Kulüp içerisinde bir danışman, arkadaş veya yol gösterici gibi davranmalı, kulübün her üyesiyle aktif iletişim içerisinde olmalıdır. Bundan dolayı eğitsel kulüplerin işlevselliğinde öğretmenlerin konumu ve tutumları çok önemlidir” (Onay, 2012, s. 9). Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 15) “danışman öğretmen;

- a) Kulübün öğrenci sayısını liste hâlinde sosyal etkinlikler kuruluna bildirir.
- b) Çalışmalarda öğrencileri, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder.
- c) Çalışmaların genel gözetim ve rehberliğini sağlar.
- d) Çalışmaların seyrini takip ederek sonucu, sosyal etkinlikler kuruluna bildirir.

e) Kulüp çalışmaları ile ilgili yazışmaları koordine eder.

f) Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi, Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu, Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu ve Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunun hazırlanmasına rehberlik eder.

g)Yapılacak tüm çalışmalarda öğrencilerin duygu ve düşüncelerini etkilemeksizin yazım kuralları ve benzeri konularda yardımcı olur.

h) Kulüpteki öğrenciler ile toplanır, onları yönlendirir ve yapılan çalışmaları değerlendirir.

1) Okul müdürüne karşı sorumludur.”

2.8.3.3.Sınıf Öğretmenleri ile Sınıf/Şube Rehber Öğretmenlerinin Görevleri

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 16) “Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin görevleri şunlardır;

a) Öğretmenler, kurulca belirlenen kulüplerin amaçları ve çalışmaları hakkında öğrencileri bilgilendirir.

b) Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre belirlenen kulüplere göre üye olmalarını sağlar.

c) Kulüplere öğrenci seçiminde danışman öğretmenle iş birliği yapar.

d) Sınıflarda oluşturulan öğrenci listelerinin bir örneğini danışman öğretmene bir örneğini de okul yönetimine verir.

e) Okulda ve çevrede yapabilecekleri toplum hizmetlerini öğrencilere tanıtır.

f) Öğrencileri ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda toplum hizmeti çalışmalarına yönlendirir. Bu çalışmalarda öğrencilere rehberlik ve danışmanlık yapar.

g) Kulüp çalışmaları ve toplum hizmetleri ile ilgili projenin hazırlanmasında ve uygulanmasında öğrencilere rehberlik yapar.

h) Projenin uygulama aşamalarında öğrenci velisiyle iş birliği içinde bulunur.

1) Projenin uygulama aşamalarında çalışmaları izler, görülebilecek eksikliklerin giderilmesi için gerekli tedbirleri alır.

j) Çalışmaların sonucunda projeyi değerlendirerek öğrenci değerlendirme formu ile sonucunu gizlilikle okul yönetimine bildirir.”

2.8.3.4.Gönüllü Velinin Görevleri

“Eğitim sürecinin her aşamasında özellikle de ilköğretim kademesinde aile faktörü son derece önemlidir. Aileye düşen görev çocuklarının eğitimleriyle yakından ilgilenmek, süreci yakından takip etmek ve gerekli yerlerde istenen imkânların sağlanmasına katkıda bulunmaktır. Özellikle de gelişen teknoloji, imkânlar ve farklılaşmakta olan sosyal çevre şartlarına uyum sağlama sürecinde çocuğun bu çevre şartlarından olumsuz etkilenmesini engellemek amacıyla doğru yönlendirmelerde bulunmalıdır. Bu açıdan okul içerisinde uygulanmakta olan sosyal etkinlik çalışmalarını velilerin yakından takip etmesi ve çalışmalara gerekli önemi vermesi gerekmektedir. Burada veliye düşen görevlerden biri de sosyal etkinlikler kapsamında ilköğretim okullarında uygulanmakta olan eğitsel çalışmaların etkililik düzeylerinin artırılmasını sağlayarak çocuklarının bu etkinliklerde faydalı bilgi ve becerileri eğlenceli bir şekilde öğrenmesini sağlamaktır” (Onay, 2012, s. 9).

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 17) gönüllü veli;

- a) Proje önerilerinin hazırlanmasında ve proje uygulanması sırasında sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerine yardımcı olur.
- b) Etkinliklerin, bireysel veya gruplar hâlinde yapılmasına katkı sağlar.
- c) Okul dışı çalışmalarında öğrencilere yardımcı olur.
- d) Gerektiğinde çalışmalara maddî destek sağlar.

2.8.3.4.1.Ailede Boş Zaman Etkinlikleri

“Aileler, boş zamanların ve sosyal faaliyetlerin çocuklarının faydasına olduğunu, okul çalışmalarıyla bu etkinliklerin yerini dolduramayacağını farkında olmalıdır. Çocuğa çalışması için yeterli zaman tanınmışsa, eğlenmesi için de zaman ayırmasına izin vererek, kendi haftalık programını oluşturma alışkanlığı kazandırılmalıdır. Temel

olarak, ailelerin çocuklarının “nerede?”, “kiminle?” ve “ne yapıyor?” olduklarını bilmeleri gerekir. Çocuğun arkadaşları ile birlikte olmasına izin verilmeli, fakat arkadaşları ve onların aileleri hakkında bilgi sahibi olunmalıdır. Ayrıca bu konuda öğretmeni ile bilgi alışverişinde bulunulmalıdır” (Tutkun, 2005, s. 182).

2.8.3.5.Öğrenci Kulübü Temsilcisinin Görevleri

Öğrenci kulüpleri özgüveni artırır. Sosyal gelişimin temelini oluşturan ve en önemli davranış şekillerinden birisi olarak kabul edilebilecek atılganlık insan ilişkilerinde temel bir davranışsal özelliktir. Atılgan davranış tarzı Gordon (2003)’a göre, “her birey için iletişim kurarken çevik ve dik bir duruş sağlayabilmeyi, özgüveni gösteren el ve vücut hareketlerini içeren açık bir konuşma tarzı ile kendini ifade edebilmeyi, iletişim kurduğu insanı başka meşguliyetleri bırakıp aktif olarak dinleyebilmeyi, düşüncelerin ifade edilmesinde hayır demeyi becerebilmeyi içeren bir davranış profilidir.” Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 18) “temsilci;

- a) Öğrencilerle birlikte yıllık çalışma planlarının hazırlanmasını sağlar ve onaylanması için danışman öğretmene verir.
- b) Yapılacak faaliyetlerle ilgili görev paylaşımını ve görev dağılımını danışman öğretmene bildirir.
- c) Yapılan çalışmalar hakkında danışman öğretmeni bilgilendirir.
- d) Kulüp üyelerinin belirli zamanlarda toplanmasını sağlar.
- e) Kulüp çalışmalarıyla ilgili yazışmaları yapar ve dosyalanmasını sağlar.
- f) Kulüp üyelerince yapılacak proje çalışmalarında koordineyi sağlar.

2.8.3.6.Öğrencilerin Görevleri

Özen ve Diğerleri (2012), “ilköğretim okulu öğrencilerinin okula, aileye ve sosyal çevreye ilişkin değer yargılarını belirlemek için üç farklı ilde, toplamda yirmi dört öğrenciyle görüşme yapılmıştır. Sonuçlara göre birinci kademe öğrencilerinin değer yargılarının oluşmasında aile ve öğretmen belirleyiciyken; ikinci kademedeki arkadaş çevresi daha etkilidir. Dürüstlük, güven, paylaşımlar ve sevgi; okul, aile ve sosyal

çevre için ortak değerlerdir. Teşvik konusunda ailede babalar daha etkiliyken; okul müdürüne yönelik görüşler, şehirlere göre değişmektedir. Ayrıca öğrenciler genel olarak sosyal adaletten ve genel iyiden yanadır. Öğrencilerin okula yönelik değer yargılarına bakıldığında; araştırmaya katılan öğrencilerin okula bakış açılarının genel olarak olumlu ve öğrencilerin okulun gerçek önemini farkında olduğu söylenebilir. “Güvenlik” kapsamında katılımcı öğrenciler için okul, güvenli, koruyucu, hayata hazırlayan, güzel konuşmayı ve yazmayı öğrendikleri, sosyal aktivitelerin yapıldığı ve meslek elde edebilmek için bilgi edindikleri bir yuvadır. Öğrencilere göre okul, aile ortamı gibidir ve güvenlidir. Öte yandan okuldaki sosyal aktivitelerin azlığı ve olumsuz öğretmen davranışları, öğrencileri okuldan soğutan sebepler olarak gösterilmiştir. Diğer bir bulguya göre her üç şehirde birinci kademe öğrencileri öğretmene güvenirken; İkinci kademede ise özellikle İstanbul’daki öğrencilerin daha çok arkadaşlarına güvendiği saptanmıştır.”

Sosyal etkinlikler yönetmeliğinde (MEB, 2005, m. 19) öğrenciler;

- a) En az bir öğrenci kulübüne üye olur ve en az bir toplum hizmeti yapar.
- b) Toplantı ve çalışmalara düzenli olarak katılırlar.
- c) Toplum hizmeti çalışmalarını düzenli olarak kaydeder ve danışman öğretmene her ayın sonunda imzalatır.
- d) Proje çalışmalarında yapacakları değişiklikleri, öncelikle danışman öğretmen olmak üzere sınıf öğretmeni ile sınıf/şube rehber öğretmenine bildirir.
- e) Kendisi ile ilgili doldurması gereken formları zamanında danışman öğretmene verir.
- f) Okul dışında yaptıkları etkinliklerde okulunu en iyi biçimde temsil etmeye çalışır.

Yavuzer (1993)’e göre “Okul, sosyalleşme sürecinde ilk temel toplumsal kurumdur. Bu kurum belirli öğrenme kalıplarının gerçekleştirilmesi sorumluluğunu taşır. Eğitim kurumlarına gelen öğrenciler, katı eğitim programlarının kalıpları dışına çıkamayan; yoruma, tartışmaya ve diyaloga açık olmayan eğitim anlayışıyla öğrenci özgür düşünme, yaratıcılık, girişimcilik, eleştirelilik gibi yetilerini yeterince geliştirememekte buna karşılık çekingen, bağımlı, bağınaz ve itaatkâr bir kişilik oluşmaktadır. Çağdaş

eğitimde okul, bir takım bilgi kalıplarıyla bilgi ve beceri ve tutumların öğretilmesi sorumluluğunu üstlenen tek sosyal kurumdur. O, gelişmekte olan bireye çalışma ve diğerleriyle birlikte yaşama alışkanlığını kazandırma konusunda sorumluluğu diğer kurumlarla paylaşır. Okul öğrenciye, kendi gereksinme ve amaçlarıyla sosyal dünyasını bütünleştirerek doyum sağlayabilme olanağını hazırlar. Bu günkü eğitim sistemlerinin temel amacı topluma yapıcı ve yaratıcı güce sahip insan yetiştirmektir. Bunu gerçekleştirmek için okul öğrenciye bağımsız düşünme ve yeteneğini geliştirme konusunda yardım eder. Bu açıdan bakıldığında eğitim ortamlarının esnek kurallarla düzenlenmesi demokratik tavır ve düşüncelerin özendirilmesi atak öğrenci sayısını artıracaktır.”

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin analiz edilmesinde yararlanılan istatistiksel tekniklerle ilgili bilgiler açıklanmıştır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Araştırma, genel tarama modeline göre yürütülmüştür. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2006, s.11). Tarama (survey) araştırması bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalardır (Büyüköztürk, 2009, s. 16).

3.2.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2013–2014 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Kartal ilçesinde bulunan Kız Teknik ve Meslek liselerinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. İstanbul ili Kartal ilçesinde 5 adet Kız Teknik ve Meslek Lisesi bulunmakta ve 330 öğretmen görev yapmaktadır. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılmaya çalışıldığından örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Evrende bulunan 5 adet Kız Teknik ve Meslek Lisesinin tümüne gidilerek 330 öğretmenin tamamına ulaşılmış, 290 öğretmen uygulamaya katılmış, bunların arasından 19 kişinin formları, yarım bıraktıkları için elenmiş ve analizler 271 kişi üzerinden gerçekleştirilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak amacıyla “Kişisel Bilgi Formu” ve “Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği (Kılıçarslan, 2009)” kullanılmıştır.

3.3.1 Kişisel Bilgi Formu

Anketin birinci bölümünde Araştırmacı tarafından oluşturulan, öğretmenlerin demografik (cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum, kıdem vb.) özellikleri ile Sosyal kulüp çalışmaları konusunda (Eğitici kulüplerde görev aldıkları süre, kaç farklı eğitici kulüpte görev aldıkları, daha çok hangi kulübü tercih ettikleri, okulun imkânları vb.) bilgi edinmek amacıyla toplam 12 sorudan oluşan Kişisel bilgi formu bulunmaktadır.

3.3.2. Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği

Anketin ikinci bölümünde Kılıçarslan (2009) tarafından geliştirilen Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği bulunmaktadır. Ölçek toplam 51 maddeden oluşmaktadır. Veri toplama aracında yer alan maddelerde beşli likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, “Kesinlikle Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” yönünde en olumsuzdan en olumlu seçeneğe doğru çoğalan bir biçimde puanlanmıştır. Bu puanlamada en olumlu ifade 5, en olumsuz ifade ise 1 olarak kabul edilmiş ve yorumlanmıştır. Öğretmenlerin, her maddede bu seçeneklerden kendilerine en uygun olan bir seçeneği işaretlemeleri istenmiştir.

Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği 5 faktörlüdür. Sosyal Katkı, İşlevsellik Kaybı, Öğretmen İstekliliği, Öğrenci Katılımı ve Toplam Puan olmak üzere 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Faktör analizi sonucunda belirlenen alt boyutlar ve bu alt boyutlardan yük alan maddeler aşağıda sunulmuştur:

FAKTÖRLER	MADDE SAYISI	MADDELER NUMARASI
1. Sosyal Katkı	10	1,2, 10, 15, 16, 22 , 24, 27, 30, 39
2. İşlevsellik Kaybı	13	7, 8, 12, 13, 14, 20, 29, 35, 40, 43, 48,50,51
3. Öğretmen İstekliliği	8	19,23, 25,26, 33,36, 38, 47
4. Öğrenci Katılımı	9	3,4,5,6,17,28,32,34, 45

Tabloda da görüldüğü üzere belirlenen birinci faktör 10 maddeden (1,2, 10, 15, 16, 22 , 24, 27, 30, 39 maddeler); ikinci faktör 13 maddeden (7, 8, 12, 13, 14, 20, 29, 35, 40, 43, 48,50,51 maddeler); üçüncü faktör 8 maddeden (19,23, 25,26, 33,36,38,47 maddeler); dördüncü faktör 9 maddeden (3,4,5,6,17,28,32,34,45 maddeler); Toplam ölçek 40 maddeden oluşmaktadır.

Her bir faktör içine giren maddeler incelenerek oluşan alt boyutlar isimlendirilmiştir. Bu bağlamda birinci alt boyuta giren maddelerin eğitici kulüp çalışmalarının öğrencilerin ve çevresinin sosyalleşmesiyle ilgili olduğu için “sosyal katkı”, ikinci alt boyuttaki maddeler eğitici kulüplerin işlevselliğini yitirmesi ile ilgili olduğu için “işlevsellik kaybı”, üçüncü alt boyuttaki maddeler öğretmenlerin Eğitici Kulüp Çalışmalarındaki istekliliğini içerdiği için “öğretmen istekliliği”, dördüncü alt boyuttaki maddeler öğrencilerin Eğitici Kulüp Çalışmalarındaki katılımıyla ilgili tutumlarını ölçmeyi amaçladığı için “öğrenci katılımı” boyutu şeklinde isimlendirilmesi uygun görülmüştür. Ölçeğin toplamı için Cronbach Alpha değeri $\alpha=,856$ olarak hesaplanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Bu bölümde araştırmaya temel oluşturan katılımcıların görüş ve algılarının belirlenmesinde kullanılan ölçme araçları ve uygulama süreci açıklanmıştır.

3.4.1. Ölçme Aracının Uygulanma Aşamaları

2013–2014 öğretim yılında örneklem belirlendikten ve araştırma için gerekli izinler yasal yollarla alındıktan sonra, belirlenen okullara gidilip okul müdürleriyle araştırma konusunda konuşulmuş ve gerekli bilgilendirme yapılmıştır. İstanbul ili Kartal İlçesinde bulunan Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlere anketler çoğaltılıp dağıtılmış ve öğretmenler tarafından cevaplandıktan sonra toplanmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

İstatistiksel çözümlemelere geçmeden önce, demografik değişkenler gruplandırılmış ardından öğretmenlere uygulanan ölçek (Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği) puanlanmıştır. Daha sonra elde edilen verilerin istatistiksel çözümlmeleri bilgisayar ortamında gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada, araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik özelliklerini (cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum, kıdem vb.) betimleyici frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmış, sonra ölçeğin toplam puanları için \bar{x} , ss, sh_x değerleri saptanmıştır. Öte yandan, karşılaştırma analizleri için yeterli dağılımın oluşmadığı değişkenler için anlamlı birleştirmelerle gruplar birleştirilmiştir. Bu bağlamda:

1. Örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği ve alt boyutlarından aldıkları puanların cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu ve branş durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için *bağımsız grup t testi*,

2. Örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği ve alt boyutlarından aldıkları puanların; yaşlarına, kıdemlerine, okuldaki kıdemlerine, kulüplerdeki görev süresine göre, çalıştıkları kulüp sayısına göre, okulun imkânlarına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için *tek yönlü varyans analizi (ANOVA)*,

3. Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda gruplar arasında fark bulunduğunda, farklılıkların kaynağını (hangi gruplar arasında olduğunu) belirlemek üzere *Scheffé testi* uygulanmıştır.

Elde edilen veriler bilgisayarda “SPSS for Windows ver: 20.0” programında çözümlenmiş, manidarlıklar minimum $p < ,05$ düzeyinde sınanmış, diğer manidarlık düzeyleri ayrıca belirtilmiş ve bulgular araştırmanın amaçlarına uygun olarak tablolar halinde sunulmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin demografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum, kıdem vb.) betimleyici frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmış, sonra ölçeklerin alt boyutları ile toplam puanları için \bar{x} , ss değerleri ile farklılaşma analizleri sunulmuştur.

4.1.Grubun Demografik Yapısına İlişkin Değerler

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları okula frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.1’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.1:Öğretmenlerin Çalıştıkları Okula Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
MTSKTML	47	17,3	17,3	17,3
DİSKKTML	56	20,7	20,7	38,0
KİMKBKTML	51	18,8	18,8	56,8
KKTML	48	17,7	17,7	74,5
SGKTML	69	25,5	25,5	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 47’si (% 17,3) Medine Tayfur Sökmen Kız Teknik ve Meslek Lisesinde, 56’sı (% 20,7) DİSK Kız Teknik ve Meslek Lisesinde, 51’i (% 18,8) Kartal İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesinde, 48’i (% 17,7) Kartal Kız Teknik ve Meslek Lisesinde, 69’u (% 25,5) Sabiha Gökçen Kız Teknik ve Meslek Lisesinde çalışmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.2’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.2: Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Kadın	186	68,6	68,6	68,6
Erkek	85	31,4	31,4	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.2’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 186’sı (% 68,6) kadın, 85’i (% 31,4) erkektir. Toplam 271 öğretmen vardır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.3’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.3: Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
21-30 yaş	55	20,3	20,3	20,3
31-40 yaş	151	55,7	55,7	76,0
41 ve üzeri yaş	65	24,0	24,0	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.3’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 55’i (% 20,3) 21-30 yaşında, 151’i (% 55,7) 31-40 yaşında, 65’i (%24,0) 41 ve üzeri yaştadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin medeni durumuna ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.4’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4: Öğretmenlerin Medeni Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Bekâr	73	26,9	26,9	26,9
Evli	198	73,1	73,1	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.4’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 73’ü (% 26,9) bekâr, 198’i (% 73,1) evlidir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenim durumuna ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.5’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.5: Öğretmenlerin Öğrenim Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Lisans	212	78,2	78,2	78,2
Yüksek Lisans	59	21,8	21,8	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.5’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 212’si (% 78,2) lisans, 59’u (% 21,8) ise yüksek lisans mezunudur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branşına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.6’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.6: Öğretmenlerin Branşına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Kültür Dersleri	172	63,5	63,5	63,5
Meslek Dersleri	99	36,5	36,5	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.6’da görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 172’si (% 63,5) kültür dersleri, 99’u (% 36,5) ise meslek dersleri öğretmenidir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.7’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.7: Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
1-10 yıl	110	40,6	40,6	40,6
11-15 yıl	80	29,5	29,5	70,1
16 ve üzeri	81	29,9	29,9	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.7’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 110’u (% 40,6) 1-10 yıl, 80’i (% 29,5) 11-15 yıl ve 81’i (% 29,9) 16 ve üzeri yıl kıdeme sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin okuldaki çalışma süresi ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.8’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.8: Öğretmenlerin Okuldaki Çalışma Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
1-2 yıl	119	43,9	43,9	43,9
3-4 yıl	66	24,4	24,4	68,3
5 yıl ve üzeri	86	31,7	31,7	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.8’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 119’u (% 43,9) 1-2 yıl, 66’sı (% 24,4) 3-4 yıl ve 86’sı (% 31,7) 5 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitici kulüplerde görev alma süresine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.9’da verilmiştir.

Çizelge 4.1.9: Öğretmenlerin Eğitici Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
1-2 kez	58	21,4	21,4	21,4
3-4 kez	50	18,5	18,5	39,9
5 ve üzeri	163	60,1	60,1	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.9’da görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 58’i (% 21,4) 1-2 kez, 50’si (% 18,5) 3-4 kez ve 163’ü (% 60,1) 5 ve üzeri kulüpte görev almıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin farklı kulüplerde görev almalarına göre frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.10’da verilmiştir.

Çizelge 4.1.10: Öğretmenlerin Farklı Kulüplerde Görev Almalarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
1-2 kulüp	91	33,6	33,6	33,6
3-4 kulüp	112	41,3	41,3	74,9
5 ve üzeri kulüp	68	25,1	25,1	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.10’da görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 91’i (% 33,6) 1-2 kulüp, 112’si (% 41,3) 3-4 kulüp ve 68’i (% 25,1) 5 ve üzeri farklı kulüpte görev almıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev aldıkları kulüplerin alanlarına göre frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.11’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.11: Öğretmenlerin Görev Aldıkları Kulüplerin Alanlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Edebiyat	98	36,2	36,2	36,2
Mesleki	45	16,6	16,6	52,8
Felsefe	4	1,5	1,5	54,2
Bilimsel	25	9,2	9,2	63,5
Sağlık	28	10,3	10,3	73,8
Çevre	38	14,0	14,0	87,8
Spor	9	3,3	3,3	91,1
Diğer	24	8,9	8,9	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.11’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 98’i (% 36,2) edebiyat, 45’i (% 16,6) mesleki, 4’ü (%1,5) felsefe, 25’i (%9,2) bilimsel, 28’i (%10,3) sağlık, 38’i (%14) çevre, 9’u (%3,3) spor ve 24’ü (% 8,9) diğer alanlarda kulüplerde görev almıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları okulun imkânlarına göre frekans ve yüzde dağılımları çizelge 4.1.12’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.12: Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun İmkânlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri:

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Zayıf	56	20,7	20,7	20,7
Orta	149	55,0	55,0	75,6
İyi	66	24,4	24,4	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.12’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 56’sı (% 20,7) zayıf, 149’u (% 55,0) orta ve 66’sı (% 24,4) iyi imkânlarla sahip okullarda çalışmaktadır.

4.2.Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları 4.2.1.1’de verilmiştir.

Çizelge 4.2.1.1 Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeğinin Toplam Puanlar ve Tüm Alt Boyutların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Boyut	N	\bar{x}	Ss
Sosyal Katkı	271	34,89	6,15
İşlevsellik Kaybı	271	44,86	6,73
Öğretmen İstekliliği	271	30,61	4,44
Öğrenci Katılımı	271	35,64	5,03
Tüm Ölçek	271	145,99	15,04

Çizelge 4.2.1.1’de görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları ölçeğinin toplam puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x}=145,99$ standart sapması $ss=15,04$ olduğu, sosyal katkı alt boyutunun aritmetik ortalaması $\bar{x}=34,89$ standart sapması $ss=6,15$ olduğu, işlevsellik kaybı alt boyutunun aritmetik ortalaması $\bar{x}=44,86$ standart sapması $ss=6,73$ olduğu, öğretmen istekliliği alt boyutunun aritmetik ortalaması $\bar{x}=30,61$ standart sapması $ss=4,44$ olduğu, öğrenci katılımı alt boyutunun aritmetik ortalaması $\bar{x}=35,64$ standart sapması $ss=5,03$ olduğu, gözlenmektedir.

4.2.2. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.2.1’de verilmektedir.

Çizelge 4.2.2.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi

Puan	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Sosyal	Kadın	186	34,75	6,06	,44	-,52	269	,600
Katkı	Erkek	85	35,18	6,36	,69			
İşlevsellik	Kadın	186	45,25	6,61	,48	1,43	269	,152
Kayı	Erkek	85	43,99	6,96	,75			
Öğretmen	Kadın	186	31,01	4,44	,32	2,20	269	,028
İstekliliği	Erkek	85	29,73	4,33	,47			
Öğrenci	Kadın	186	36,26	5,00	,36	3,04	269	,003
Katılımı	Erkek	85	34,28	4,87	,52			
Tüm Ölçek	Kadın	186	147,27	14,39	1,05	2,09	269	,037
	Erkek	85	143,18	16,11	1,74			

Çizelge 4.2.2.1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ($t=,52$; $p>,05$) ve işlevsellik kaybı ($t=1,43$; $p>,05$) alt boyutlarında anlamlı bulunmazken, öğretmen istekliliği ($t=2,20$; $p<,05$), öğrenci katılımı ($t=3,04$; $p<,01$) ve toplam ölçekte ($t=2,09$; $p<,05$), kadınlar lehine anlamlı bulunmuştur. Kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre eğitsel kulüplerin öğretmen istekliliğinde, öğrenci katılımında ve toplam ölçekte daha olumlu düşünmektedirler.

4.2.3. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin yaşlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.3.1’de verilmektedir.

Çizelge 4.2.3.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi

Puan	<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	Yaş	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Sosyal Katkı	21-30 yaş	55	35,71	6,77	G.Arası	195,00	2	97,50	2,60	,076
	31-40 yaş	151	34,13	6,22	G.İçi	10024,45	268	37,40		
	41 ve üz	65	35,94	5,21	Toplam	10219,45	270			
	Toplam	271	34,89	6,15						
İşlevsellik Kaybı	21-30 yaş	55	46,00	6,85	G.Arası	118,77	2	59,38	2,89	,057
	31-40 yaş	151	45,15	6,51	G.İçi	9841,38	298	33,02		
	41 ve üz	65	43,22	6,96	Toplam	9960,15	300			
	Toplam	271	44,86	6,73						
Öğretmen İstekliliği	21-30 yaş	55	31,84	4,28	G.Arası	121,90	2	60,95	2,70	,069
	31-40 yaş	151	30,33	4,31	G.İçi	13022,16	298	43,69		
	41 ve üz	65	30,20	4,75	Toplam	13144,06	300			
	Toplam	271	30,61	4,44						
Öğrenci Katılımı	21-30 yaş	55	36,75	5,21	G.Arası	,34	2	,17	1,85	,159
	31-40 yaş	151	35,49	5,16	G.İçi	4216,09	298	14,14		
	41 ve üz	65	35,05	4,51	Toplam	4216,43	300			
	Toplam	271	35,64	5,03						
Tüm Ölçek	21-30 yaş	55	150,29	15,04	G.Arası	380,41	2	190,20	2,91	,056
	31-40 yaş	151	145,10	14,98	G.İçi	306370,55	298	1028,08		
	41 ve üz	65	144,40	14,73	Toplam	306750,97	300			
	Toplam	271	145,99	15,04						

Çizelge 4.2.3.1. de görüldüğü üzere öğretmenlerin yaşlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarında gruplar arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $F=2,60$; $p>,01$, İşlevsel kaybı; $F=2,89$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $F=2,70$; $p>,01$, Öğrenci katılımı; $F=1,85$; $p>,01$, tüm ölçek; $F=2,91$; $p>,01$).

4.2.4. Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin medeni durumlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.4.1'de verilmektedir.

Çizelge 4.2.4.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Medeni Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

Puan	Medeni Durum	N	\bar{x}	ss	Sh \bar{x}	t Testi		
						t	Sd	p
Sosyal	Bekâr	73	35,88	5,94	,69	1,61	269	,107
Katkı	Evli	198	34,52	6,20	,44			
İşlevsellik	Bekâr	73	44,14	7,77	,91	-1,06	269	,287
Kayı	Evli	198	45,12	6,31	,44			
Öğretmen	Bekâr	73	30,89	4,11	,48	,64	269	,522
İstekliliği	Evli	198	30,50	4,56	,32			
Öğrenci	Bekâr	73	35,40	5,04	,59	-,47	269	,633
Katılımı	Evli	198	35,73	5,04	,35			
Tüm Ölçek	Bekâr	73	146,30	15,05	1,76	,21	269	,834
	Evli	198	145,87	15,07	1,07			

Çizelge 4.2.4.1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $t=1,61$; $p>,01$, İşlevsel kayı; $t=-1,06$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $t=,64$; $p>,01$, Öğrenci katılımı; $t=-,47$; $p>,01$, tüm ölçek; $t=21$; $p>,01$).

4.2.5. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.5.1’de verilmektedir.

Çizelge 4.2.5.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Öğrenim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

Puan	Öğrenim Durumu	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Sosyal Katkı	Lisans	212	35,14	6,11	1,56	1,30	269	,195
	Yüksek Lisans	59	33,97	6,24	1,50			
İşlevsellik Kaybı	Lisans	212	45,15	6,83	,45	1,34	269	,180
	Yüksek Lisans	59	43,81	6,32	,48			
Öğretmen İstekliliği	Lisans	212	30,46	4,55	,31	-1,03	269	,301
	Yüksek Lisans	59	31,14	4,00	,33			
Öğrenci Katılımı	Lisans	212	35,80	4,96	,30	1,01	269	,312
	Yüksek Lisans	59	35,05	5,30	,30			
Tüm Ölçek	Lisans	212	146,55	15,30	2,51	1,16	269	,244
	Yüksek Lisans	59	143,97	13,98	2,68			

Çizelge 4.2.5.1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının öğrenim durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $t=1,30$; $p>,01$, İşlevsel kaybı; $t=1,34$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $t=-1,03$; $p>,01$, Öğrenci katılımı; $t=1,01$; $p>,01$, tüm ölçek; $t=1,16$; $p>,01$).

4.2.6. Öğretmenlerin Branş Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin branş durumlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.6.1’de verilmektedir.

Çizelge 4.2.6.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Branş Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

Puan	Branş	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Sosyal	Kültür	172	34,70	6,36	,48	-,64	269	,522
Katkı	Meslek	99	35,20	5,77	,58			
İşlevsellik	Kültür	172	44,95	7,16	,54	,29	269	,769
Kayıbı	Meslek	99	44,70	5,94	,59			
Öğretmen	Kültür	172	30,63	4,18	,31	,11	269	,912
İstekliliği	Meslek	99	30,57	4,88	,49			
Öğrenci	Kültür	172	35,69	5,15	,39	,20	269	,838
Katılımı	Meslek	99	35,56	4,86	,48			
Tüm Ölçek	Kültür	172	145,97	15,32	1,16	-,02	269	,977
	Meslek	99	146,02	14,61	1,46			

Çizelge 4.2.6.1’de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının branş durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $t=-,64$; $p>,01$, İşlevsel kaybı; $t=,29$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $t=,11$; $p>,01$, Öğrenci katılımı; $t=,20$; $p>,01$, tüm ölçek; $t=-,02$; $p>,01$).

4.2.7. Öğretmenlerin Kıdem Durumlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin kıdem durumlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.7.1’de verilmektedir.

Çizelge 4.2.7.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Kıdem Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

Puan	<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	Kıdem	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Sosyal Katkı	1-10 yıl	110	35,14	6,569	G.Arası	38,93	2	19,46	,51	,600
	11-15 yıl	80	34,30	6,118	G.İçi	10180,52	268	37,98		
	16 ve üz	81	35,12	5,613	Toplam	10219,45	270			
	Toplam	271	34,89	6,152						
İşlevsellik Kaybı	1-10 yıl	110	45,11	6,922	G.Arası	54,31	2	27,15	,59	,551
	11-15 yıl	80	45,20	7,093	G.İçi	12203,07	268	45,53		
	16 ve üz	81	44,17	6,129	Toplam	12257,38	270			
	Toplam	271	44,86	6,738						
Öğretmen İstekliliği	1-10 yıl	110	30,87	4,649	G.Arası	14,21	2	7,10	,35	,699
	11-15 yıl	80	30,50	3,952	G.İçi	5320,53	268	19,85		
	16 ve üz	81	30,35	4,651	Toplam	5334,75	270			
	Toplam	271	30,61	4,445						
Öğrenci Katılımı	1-10 yıl	110	35,12	5,504	G.Arası	99,29	2	49,64	1,96	,142
	11-15 yıl	80	36,55	5,006	G.İçi	6757,26	268	25,21		
	16 ve üz	81	35,44	4,295	Toplam	6856,56	270			
	Toplam	271	35,64	5,039						
Tüm Ölçek	1-10 yıl	110	146,24	15,644	G.Arası	97,89	2	48,94	,21	,807
	11-15 yıl	80	146,55	15,450	G.İçi	60994,05	268	227,59		
	16 ve üz	81	145,09	13,902	Toplam	61091,94	270			
	Toplam	271	145,99	15,042		97,89	2	48,94		

Çizelge 4.2.7.1. de görüldüğü üzere öğretmenlerin kıdemlerine göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarında gruplar arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $F=,51$; $p>,01$, İşlevsel kaybı; $F=,59$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $F=,35$; $p>,01$, Öğrenci katılımı; $F=1,96$; $p>,01$, tüm ölçek; $F=,21$; $p>,01$).

4.2.8. Öğretmenlerin Okuldaki Çalışma Süresine Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin okuldaki çalışma süresine göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.8.1'de verilmektedir.

Çizelge 4.2.8.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Okuldaki Çalışma Süresine Göre Değerlendirilmesi

Puan	<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	Ç. Süresi	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Sosyal Katkı	1-2 yıl	119	34,71	6,02	G.Arası	115,64	2	57,82	1,53	,218
	3-4 yıl	66	34,06	6,26	G.İçi	10103,81	268	37,70		
	5 yıl ve üz	86	35,77	6,21	Toplam	10219,45	270			
	Toplam	271	34,89	6,15						
İşlevsellik Kaybı	1-2 yıl	119	43,44	6,28	G.Arası	440,03	2	220,01	4,99	,007
	3-4 yıl	66	45,64	6,77	G.İçi	11817,35	268	44,09		
	5 yıl ve üz	86	46,22	7,00	Toplam	12257,38	270			
	Toplam	271	44,86	6,73						
Öğretmen İstekliliği	1-2 yıl	119	30,40	4,26	G.Arası	34,99	2	17,49	,88	,414
	3-4 yıl	66	30,29	4,32	G.İçi	5299,76	268	19,77		
	5 yıl ve üz	86	31,13	4,76	Toplam	5334,75	270			
	Toplam	271	30,61	4,44						
Öğrenci Katılımı	1-2 yıl	119	34,70	5,01	G.Arası	223,99	2	111,99	4,52	,012
	3-4 yıl	66	35,82	5,72	G.İçi	6632,56	268	24,74		
	5 yıl ve üz	86	36,80	4,24	Toplam	6856,56	270			
	Toplam	271	35,64	5,03						
Tüm Ölçek	1-2 yıl	119	143,24	12,89	G.Arası	2227,13	2	1113,56	5,07	,007
	3-4 yıl	66	145,80	14,79	G.İçi	58864,80	268	219,64		
	5 yıl ve üz	86	149,92	17,15	Toplam	61091,94	270			
	Toplam	271	145,99	15,04		2227,13	2	1113,56		

Çizelge 4.2.8.1. de görüldüğü üzere öğretmenlerin okuldaki çalışma süresine göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarında gruplar arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ($F=1,53$; $p>,01$) ve öğretmen istekliliği ($F=,88$; $p>,01$) alt boyutlarında anlamlı bulunmazken işlevsellik kaybı ($F=4,99$; $p<,01$), öğrenci katılımı ($F=4,52$; $p<,01$), ve toplam ölçekte ($F=5,07$; $p<,01$), anlamlı bulunmuştur. Anlamlı farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı Scheffe testi uygulanmıştır sonuçlar çizelge 4.2.8.1.1. de gösterilmiştir.

Çizelge 4.2.8.1.1 Öğretmenlerin Çalışma Sürelerine Göre Ölçek Puanlarına İlişkin Scheffe testi sonuçları

Puan	Çalışma Süresi (i)	Çalışma Süresi (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
İşlevsellik Kaybı	1-2 yıl	3-4 yıl	-2,19	1,01	,099
		5 yıl ve üz	-2,78	,94	,013
	3-4 yıl	1-2 yıl	2,19	1,01	,099
		5 yıl ve üz	-,58	1,08	,865
	5 yıl ve üz	1-2 yıl	2,78	,94	,013
		3-4 yıl	,58	1,08	,865
Öğrenci Katılımı	1-2 yıl	3-4 yıl	-1,12	,76	,342
		5 yıl ve üz	-2,10	,70	,012
	3-4 yıl	1-2 yıl	1,12	,76	,342
		5 yıl ve üz	-,98	,81	,483
	5 yıl ve üz	1-2 yıl	2,10	,70	,012
		3-4 yıl	,98	,81	,483
Tüm Ölçek	1-2 yıl	3-4 yıl	-2,55	2,27	,532
		5 yıl ve üz	-6,67	2,09	,007
	3-4 yıl	1-2 yıl	2,55	2,27	,532
		5 yıl ve üz	-4,11	2,42	,239
	5 yıl ve üz	1-2 yıl	6,67	2,09	,007
		3-4 yıl	4,11	2,42	,239

Çizelge 4.2.8.1.1 de görüldüğü üzere çalışma sürelerine göre hangi gruplar arasında anlamlı farklılaşmanın olduğunu belirlemek üzere yapılan Scheffe testi sonucunda, söz konusu farklılığın okuldaki çalışma süreleri 1-2 yıl olanlarla 5 ve üzeri çalışma süresine sahip olan grup arasında, 5 ve üzeri olan grup lehine $p < ,05$ düzeyinde gerçekleştiği belirlenmiştir. Diğer grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p > ,05$). 5 ve üzeri yıl çalışanların diğer gruplara göre daha olumlu düşündüğü görülmüştür.

4.2.9. Öğretmenlerin Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin kulüplerde görev alma süresine göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.9.1'de verilmektedir.

Çizelge 4.2.9.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Kulüplerde Görev Alma Süresine Göre Değerlendirilmesi

Puan	<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	K.G.A. Süresi	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Sosyal Katkı	1-2	58	36,31	5,34	G.Arası	162,30	2	81,15	2,16	,117
	3-4	50	34,06	6,75	G.İçi	10057,14	268	37,52		
	5 ve üz	163	34,63	6,18	Toplam	10219,45	270			
	Toplam	271	34,89	6,15						
İşlevsellik Kaybı	1-2	58	43,74	6,18	G.Arası	109,38	2	54,69	1,20	,301
	3-4	50	45,68	6,06	G.İçi	12148,00	268	45,32		
	5 ve üz	163	45,00	7,10	Toplam	12257,38	270			
	Toplam	271	44,86	6,73						
Öğretmen İstekliliği	1-2	58	31,38	4,08	G.Arası	51,529	2	25,76	1,30	,272
	3-4	50	30,06	4,63	G.İçi	5283,224	268	19,71		
	5 ve üz	163	30,50	4,50	Toplam	5334,753	270			
	Toplam	271	30,61	4,44						
Öğrenci Katılımı	1-2	58	34,93	5,37	G.Arası	52,672	2	26,33	1,03	,356
	3-4	50	35,34	5,43	G.İçi	6803,889	268	25,38		
	5 ve üz	163	35,98	4,78	Toplam	6856,561	270			
	Toplam	271	35,64	5,03						
Tüm Ölçek	1-2	58	146,36	12,68	G.Arası	46,51	2	23,25	,10	,903
	3-4	50	145,14	15,06	G.İçi	61045,42	268	227,78		
	5 ve üz	163	146,11	15,85	Toplam	61091,94	270			
	Toplam	271	145,99	15,04						

Çizelge 4.2.9.1. de görüldüğü üzere öğretmenlerin kulüplerde görev alma süresine göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarında gruplar arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $F=2,16$; $p>,01$, İşlevsel kaybı; $F=1,20$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $F=1,30$; $p>,01$, Öğrenci katılımı; $F=1,03$; $p>,01$, tüm ölçek; $F=,10$; $p>,01$).

4.2.10. Öğretmenlerin Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin görev aldığı kulüp sayısına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.10.1'de verilmektedir.

Çizelge 4.2.10.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Değerlendirilmesi

Puan	Kulüp Sayısı	<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri			ANOVA Sonuçları					
		<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Sosyal Katkı	1-2	91	35,38	6,14	G.Arası	105,43	2	52,71	1,39	,249
	3-4	112	34,14	6,06	G.İçi	10114,01	268	37,73		
	5 ve üz	68	35,44	6,27	Toplam	10219,45	270			
	Toplam	271	34,89	6,15						
İşlevsellik Kaybı	1-2	91	43,78	6,19	G.Arası	366,52	2	183,26	4,13	,017
	3-4	112	44,56	7,10	G.İçi	11890,85	268	44,36		
	5 ve üz	68	46,78	6,50	Toplam	12257,38	270			
	Toplam	271	44,86	6,73						
Öğretmen İstekliliği	1-2	91	31,05	4,41	G.Arası	92,39	2	46,19	2,36	,096
	3-4	112	29,91	4,29	G.İçi	5242,36	268	19,56		
	5 ve üz	68	31,15	4,64	Toplam	5334,75	270			
	Toplam	271	30,61	4,44						
Öğrenci Katılımı	1-2	91	34,96	5,21	G.Arası	164,05	2	82,02	3,28	,039
	3-4	112	35,40	5,32	G.İçi	6692,50	268	24,97		
	5 ve üz	68	36,94	4,04	Toplam	6856,56	270			
	Toplam	271	35,64	5,03						
Tüm Ölçek	1-2	91	145,18	13,36	G.Arası	1764,27	2	882,13	3,98	,020
	3-4	112	144,02	15,21	G.İçi	59327,66	268	221,37		
	5 ve üz	68	150,31	16,20	Toplam	61091,94	270			
	Toplam	271	145,99	15,04						

Çizelge 4.2.10.1. de görüldüğü üzere öğretmenlerin görev aldığı kulüp sayısına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarında gruplar arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ($F=1,39$; $p>,01$) ve öğretmen istekliliği ($F=2,36$; $p>,01$) alt boyutlarında anlamlı bulunmazken işlevsellik kaybı ($F=4,13$; $p<,01$), öğrenci katılımı ($F=3,28$; $p<,01$) ve toplam ölçekte ($F=3,98$; $p<,01$) anlamlı bulunmuştur. Anlamlı farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı Scheffe testi uygulanmıştır sonuçlar çizelge 4.2.10.1.1. de gösterilmiştir.

Çizelge 4.2.10.1.1:Öğretmenlerin Görev Aldığı Kulüp Sayısına Göre Ölçek Puanlarına İlişkin Scheffe testi sonuçları

Puan	Çalışma Süresi (i)	Çalışma Süresi (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
İşlevsellik Kaybı	1-2	3-4	-,78	,94	,708
		5 ve üz	-2,99	1,06	,020
	3-4	1-2	,78	,94	,708
		5 ve üz	-2,21	1,02	,098
	5 ve üz	1-2	2,99	1,06	,020
		3-4	2,21	1,02	,098
Öğrenci Katılımı	1-2	3-4	-,44	,70	,819
		5 ve üz	-1,98	,80	,048
	3-4	1-2	,44	,70	,819
		5 ve üz	-1,53	,76	,136
	5 ve üz	1-2	1,98	,80	,048
		3-4	1,53	,76	,136
Tüm Ölçek	1-2	3-4	1,15	2,10	,859
		5 ve üz	-5,13	2,38	,101
	3-4	1-2	-1,15	2,10	,859
		5 ve üz	-6,29	2,28	,024
	5 ve üz	1-2	5,13	2,38	,101
		3-4	6,29	2,28	,024

Çizelge 4.2.10.1.1 de görüldüğü üzere görev aldığı kulüp sayısına göre hangi gruplar arasında anlamlı farklılaşmanın olduğunu belirlemek üzere yapılan Scheffe testi sonucunda, söz konusu farklılığın 1-2 kulüpte görev alanlarla 5 ve üzeri kulüpte görev alan grup arasında, 5 ve üzeri olan grup lehine $p < ,05$ düzeyinde gerçekleştiği belirlenmiştir. Diğer grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p > ,05$). 5 ve üzeri kulüpte çalışanların diğer gruplara göre daha olumlu düşündüğü görülmüştür.

4.2.11. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulun İmkânlarına Göre Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları

Öğretmenlerin çalıştıkları okul imkânlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları çizelge 4.2.11.1'de verilmektedir.

Çizelge 4.2.11.1: Öğretmenlerin Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumlarının Çalıştıkları Okul İmkânlarına Göre Değerlendirilmesi

Puan	<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	Okulda Çalışma Süresi	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Sosyal Katkı	Zayıf	56	33,30	6,67	G.Arası	176,66	2	88,33	2,35	,097
	Orta	149	35,30	6,15	G.İçi	10042,78	268	37,47		
	İyi	66	35,30	5,51	Toplam	10219,45	270			
	Toplam	271	34,89	6,15						
İşlevsellik Kaybı	Zayıf	56	46,30	6,22	G.Arası	149,08	2	74,54	1,65	,194
	Orta	149	44,43	7,22	G.İçi	12108,30	268	45,18		
	İyi	66	44,59	5,89	Toplam	12257,38	270			
	Toplam	271	44,86	6,73						
Öğretmen İstekliliği	Zayıf	56	31,13	4,49	G.Arası	21,71	2	10,85	,54	,579
	Orta	149	30,40	4,43	G.İçi	5313,03	268	19,82		
	İyi	66	30,64	4,46	Toplam	5334,75	270			
	Toplam	271	30,61	4,44						
Öğrenci Katılımı	Zayıf	56	36,52	4,41	G.Arası	74,25	2	37,12	1,46	,232
	Orta	149	35,21	5,30	G.İçi	6782,30	268	25,30		
	İyi	66	35,86	4,88	Toplam	6856,56	270			
	Toplam	271	35,64	5,03						
Tüm Ölçek	Zayıf	56	147,25	13,95	G.Arası	164,797	2	82,39	,36	,696
	Orta	149	145,33	15,41	G.İçi	60927,14	268	227,34		
	İyi	66	146,39	15,21	Toplam	61091,94	270			
	Toplam	271	145,99	15,04						

Çizelge 4.2.11.1. de görüldüğü üzere öğretmenlerin çalıştıkları okulun imkânlarına göre eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarında gruplar arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır (Sosyal katkı; $F=2,35$; $p>,01$, İşlevsel kaybı; $F=1,65$; $p>,01$, öğretmen istekliliği; $F=,54$ $p>,01$, Öğrenci katılımı; $F=1,46$; $p>,01$, tüm ölçek; $F=,36$; $p>,01$).

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmaya ilişkin sonuçlara yer verilerek tartışılacak ve öneriler sunulacaktır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma, Kız Teknik ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlerin kulüp çalışmalarına yönelik tutumlarının ve bu çalışmalarda karşılaşılan sorunların incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bulgular araştırmanın problemlerinin veriliş sırasına uygun olarak aşağıda tartışılmıştır.

1-Bulgular cinsiyete göre gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ve işlevsellik kaybı alt boyutlarında anlamlı bulunmazken, öğretmen istekliliği, öğrenci katılımı ve toplam ölçekte kadınlar lehine anlamlı bulunmuştur. Kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre eğitsel kulüplerin öğretmen istekliliğinde, öğrenci katılımında ve toplam ölçekte daha olumlu düşünmektedirler. Bu bulgudan farklı olarak Kılıçarslan, (2009)'ın "Öğretmenlerin Eğitici Kulüp Çalışmalarına İlişkin Tutumları" adlı araştırma sonuçları ile Akay (2012)'in araştırması vardır. Akay (2012) cinsiyete göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farkı istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Bunun sebebini şöyle açıklamıştır; erkek ve bayan öğretmenlerin yaşadıkları çevrelerin benzer olması ya da her iki cinsiyetteki öğretmenlerin lisans dönemlerinde benzer ortamlarda okumuş ve sosyal faaliyetler yapmış olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Dolayısıyla cinsiyetin önemi ortaya çıkmamıştır. Eğitici kol çalışmalarındaki durum ise; eğitsel kol faaliyetlerinde yapılabilecek işler ve sosyal anlamdaki katkıları herhangi bir bedensel güce dayalı bir efor gerektirmediği için cinsiyetin önemi yoktur. Akay (2012) öğretmen istekliliği alt boyutu sonuçları ile ise bu araştırmayı desteklemektedir. Yani kadın öğretmenler kulüp çalışmalarına ilişkin

olarak erkek öğretmenlere nazaran daha fazla isteklilik yaşamaktadırlar. Yapılan kulüp çalışmalarının içeriğine bağlı olarak bu tür farklılıklar gelişebilir. Burada faaliyetin türü, gerçekleştirilen faaliyetin erkek ya da kız öğrencilerle yapılıp yapılmaması, sosyal faaliyetin hangi konularda temas ettiği, sürenin uzun ya da kısa olması önemlidir. Bu önem doğrudan cinsiyet üzerine yansımaktadır. Burada önemli olan diğer bir husus da bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha titiz ve özverili çalışmalarıdır. Sosyal kulüp faaliyetleri öğrenciler için yapılmaktadır. Dolayısıyla öğretmen-öğrenci işbirliğinin önemi büyüktür. Kadınların sosyal alanlardaki işlere ilgilerinin daha fazla olmasından kaynaklanan bir isteklilik de sebep olabilir.

2-Yaş değişkeninin farklılaşmaya yol açmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının yaşlarına göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Bu bulguyu destekler nitelikte Kılıçarslan (2009) ile Akay (2012) yaşlara göre farklılık bulmamış ve bu durumu öğretmen istekliliğine göre öğrenci katılımının olmamasıyla öğretmenlerin faaliyet yapma isteği ve azmi doğrudan öğrenci katılımını etkileme durumuyla açıklamışlardır.

3-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının medeni durum değişkenine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Bu bulguyu destekler nitelikte Kılıçarslan (2009) araştırma sonuçları vardır. Medeni durum tutumları etkilememektedir.

4-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının öğrenim durum değişkenine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Öğretmenlerin mezun oldukları okullar sosyal katkı, işlevsellik kaybı, öğretmen istekliliği ve öğrenci katılımı gibi durumları etkilememektedir. Bu bulguyu destekler nitelikte Kılıçarslan (2009) ile Akay (2012)'ın araştırma sonuçları vardır. Bunlara göre öğrenim durumu yordayıcı bir değişken değildir.

5-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının branş durumu değişkenine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Öğretmenlerin branş öğretmeni, sınıf öğretmeni ya da yönetici olarak görev yapmalarının sosyal katkı, işlevsellik kaybı, öğretmen istekliliği ya da öğrenci katılımı gibi alt boyut konularına etkisi olmamaktadır. Bu bulguyu destekler nitelikte Akay (2012)'in araştırma sonuçları vardır. Bu bulgudan farklı olarak Kılıçarslan (2009) İşlevsellik Kaybı alt boyutu Puanlarının Öğretmenin Meslekteki Yıl Değişkenine Göre Farklılaştığı, söz konusu farklılığın okulda 1 ile 5 yıl arası çalışmış grup ile okulda 11 ile 15 yıl arası çalışmış grup arasında okulda 1 ile 5 yıl arası olan grup lehine gerçekleştiği ve okulda 6 ile 10 yıl arası çalışmış grup ile okulda 11 ile 15 yıl arası çalışmış grup arasında okulda 6 ile 10 yıl arası olan grup lehine gerçekleştiği belirlenmiştir. Diğer gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

6-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının kıdemlerine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Yani kıdem değişkeninin sosyal katkı, öğretmen istekliliği ve öğrenci katılımına bir etkisi bulunmamaktadır. Bu bulguyu destekler nitelikte Akay (2012)'in araştırma sonucu vardır. Kıdem öğretmen tutumlarını değiştirmemektedir.

7-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının çalışma süresine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ve öğretmen istekliliği alt boyutlarında anlamlı bulunmazken işlevsellik kaybı, öğrenci katılımı ve toplam ölçekte anlamlı bulunmuştur. Söz konusu farklılığın okuldaki çalışma süreleri 1-2 yıl olanlarla 5 ve üzeri çalışma süresine sahip olan grup arasında, 5 ve üzeri olan grup lehine $p<,05$ düzeyinde gerçekleştiği belirlenmiştir. Diğer grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır. 5 ve üzeri yıl çalışanların diğer gruplara göre daha olumlu düşündüğü görülmüştür.

8-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının kulüplerde görev alma süresine göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Bu bulguyu destekler nitelikte Kılıçarslan (2009) ile Akay

(2012)'ın araştırmasında kulüpleri alıştırma süresinin gruplar arasında farklılaşmaya neden olmadığı bulgusu vardır. Bu durumu eğitici kulübün kaç yıl çalıştırıldığından ziyade, çalıştırılan kulübün ya da kulüplerin işlevsel olarak çalıştırılıp çalıştırılmadığı şeklinde açıklanabilir.

9-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının görev aldığı kulüp sayısına göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık sosyal katkı ve öğretmen istekliliği alt boyutlarında anlamlı bulunmazken işlevsellik kaybı, öğrenci katılımı ve toplam ölçekte anlamlı bulunmuştur. Söz konusu farklılığın 1-2 kulüpte görev alanlarla 5 ve üzeri kulüpte görev alan grup arasında, 5 ve üzeri olan grup lehine $p < .05$ düzeyinde gerçekleştiği belirlenmiştir. Diğer grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır. 5 ve üzeri kulüpte çalışanların diğer gruplara göre daha olumlu düşündüğü görölmüştür. Bu bulgudan farklı olarak Akay (2012)'ın araştırmasında grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Buradaki temel nokta, kaç farklı eğitici kulübün çalıştırıldığından ziyade, çalıştırılan kulübün ya da kulüplerin işlevsel olarak çalıştırılıp alıştırılmadığıdır.

10-Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının çalıştıkları okulun imkânlarına göre grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık hiçbir alt boyutta anlamlı bulunmamıştır. Bu bulguyu destekler nitelikte Akay (2012)'ın araştırma sonuçları vardır. Bu bulgudan farklı olarak Kılıçarslan (2009) Öğretmenlerin Sosyal Katkı Alt Boyutu Ortalama Puanının Okulun imkânları değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Söz konusu farklılığın zayıf imkân grubu ile iyi imkân grubu arasında iyi imkân grubu lehine; zayıf imkân grubu ile orta imkân grubu arasında orta imkân grubu lehine; orta imkân grubu ile iyi imkân grubu arasında iyi imkân grubu lehine gerçekleşmiştir. İşlevselliğin kaybı Alt Boyutu Ortalama Puanının Okulun imkânları değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Söz konusu farklılığın zayıf imkân grubu ile iyi imkân grubu arasında zayıf imkân grubu lehine; zayıf imkân grubu ile orta imkân grubu arasında zayıf imkân grubu lehine gerçekleşmiştir.

5.2. Öneriler

5.2.1.Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

1.Bu araştırmada öğretmenlerin öğrenci kulüpleriyle ilgili görüşleri araştırılmıştır. Böylece, okullarında gerçekleştirilmekte olan eğitsel kulüp uygulamalarının etkililiğinin ve işlevselliğinin eğitimin önemli bir paydaşı olan öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılması sağlanmıştır. Öğrenci kulüplerinin verimi için öğretmenlerin ders yükünün azaltılması ve istekleri doğrultusunda sosyal kulüpleri çalıştırmaları sağlanabilir.

2.Araştırma sonuçlarına göre; kadın öğretmenler kulüp çalışmalarına daha isteklidirler. Bu konuda erkek öğretmenlere de sosyal kulüp çalışmalarına yönelik istekliliklerini arttırabilecek hizmet-içi eğitimler verilebilir.

3.Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının çalışma süresi 5 ve üzeri yıl olan çalışanların diğer gruplara göre daha olumlu düşündüğü görülmüştür. Mesleğe yeni başlayan öğretmenlere sosyal kulüp çalışmalarına yönelik eğitim ve seminerler düzenlenebilir.

4.Araştırma sonuçlarına göre; Öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının görev aldığı kulüp sayısı 5 ve üzeri olanların diğer gruplara göre daha olumlu düşündüğü görülmüştür. Bu nedenle Sene başı Kurul Toplantısında öğretmenlerin ilgi, yetenek ve istekleri doğrultusunda farklı kulüplerde görev almaları başarıyı arttıracaktır.

5. Öğretmenler; ülkenin kalkınmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal yaşama hazırlanmasında, toplumun değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde önemli rol oynamaktadırlar. Öğrencilerle öğretme-öğrenme sürecinin her boyutunda sürekli etkileşim içinde olan öğretmen, bu sürecin en önemli öğelerinden biridir. Bu bağlamda, süreç içerisinde bu derece önemli olan öğretmenin; mesleğini en iyi biçimde yerine getirmesi, öğrencilerine örnek oluşturarak onlar

üzerinde olumlu etkiler yaratması ve öğrencileri toplumsal yaşama hazırlamak için bazı yeterliklere ve niteliklere sahip olması gerekmektedir. Eğitsel ve sosyal etkinliklere yönlendirme, öğrencilerin okuldan ayrılmasının önlenmesinde önemli bir role sahiptir. Sosyal Faaliyetlerin önemi konusunda tüm öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimler ve seminerler düzenlenebilir.

5.2.2.Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1.Okullarında öğrencilerin kişisel gelişimlerine katkı sağlamak, derslerin etkililiğini artırmak, öğrencilerin farklı yönlerini de geliştirmek ve öğrencilerin zamanlarını etkili geçirebilmelerini sağlamak amacıyla okullarda eğitsel kulüpler oluşturulmuştur. Öğretmenlerin eğitici kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarının öğrenci başarısına etkileri araştırılabilir.

2.Sosyal etkinlikler çerçevesinde kurulan eğitsel kulüplerin, sosyal öğrenme ve aktarımlarda olumlu öğrenmelerin teşvik edilmesi ve olumsuz öğrenmelerin en aza indirilmesi açısından önemi çok büyüktür. Öğrencilerin eğitici kulüp çalışmalarına yönelik tutumları araştırılabilir.

3.Velilerin eğitici kulüp çalışmalarına yönelik tutumları araştırılabilir.

4.Yöneticilerin eğitici kulüp çalışmalarına yönelik tutumları araştırılabilir.

5.Aynı çalışma farklı illerde yaşayan öğretmenlere de uygulanabilir.

6.İlkokul ve Ortaokullarda çalışan öğretmenlerin eğitici kulüp çalışmalarına yönelik tutumları araştırılabilir.

7-Ortaöğretim Kurumlarında farklı okul türlerinde Öğretmenlerin ve Öğrencilerin Eğitici kulüp çalışmalarına yönelik tutumları araştırılarak karşılaştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (2006). *Aktif öğrenme*. İzmir: Biliş Yayıncılık.
- Akar, N. (2006). *Ortaöğretim kurumlarında karşılaşılan disiplin sorunları ve eğitim yöneticilerinin çözüm yaklaşımları (Denizli İli Örneği)*. Yüksek lisans tezi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri ABD, Eğitim Yönetimi Denetimi Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı.
- Akay, S. (2012). *Öğretmenlerin sosyal kulüp çalışmalarına yönelik tutumları ve bu çalışmalarda karşılaşılan sorunların incelenmesi (Gediz İlçesi Örneği)*. Yüksek lisans tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aktay, Y. (2002). Eğitimde küresel imkânlar -Küreselleşen dünyada eğitimde fırsat eşitliği ve özgürleşim fırsatları üzerine. *Eğitim Bilimleri, Cilt: 2, Sayı: 1*, s.62-76.
- Alver, K. (2008). Okumanın halleri: Okumanın sosyolojisi üzerine. *Eğitime Bakış Eğitim-Öğretim Araştırma Bilim Dergisi, YIL:4 / Sayı: 11*, s.51-59.
- Arlantaş, Ö. (1989). *İlkokullarda eğitici kol çalışmalarında karşılaşılan güçlükler*. Yüksek lisans tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başaran, İ. E. (2006). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Ekinoks Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş.(2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cüceloğlu, D. ve Erdoğan, İ. (2013). *Öğretmen olmak*. İstanbul: Final Kültür Sanat Yayınları.
- Çağlayan, A. (2002). *İlköğretimlerde eğitimde yönetim ve yönetimde kalite*. İstanbul: Bilge Yayınları.
- Çakıroğlu, H. (1998). *Reaksiyon; Beden eğitimi dersi ve diğer dersler açısından okullarda ders dışı faaliyetlerin durumu eğitsel kollar ve fonksiyonları*. (Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi), İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Çelik, V.O.(2012). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi* (Ed.S.Kocaekşi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2497, Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1468 s.134-154.
- Çeliksoy, M.A. (2012). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi* (Ed.S.Kocaekşi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2497 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1468, s. 154-184.

- Demirel, Ö. (2004). *Öğretimde planlama ve değerlendirme* öğretme sanatı. (7. Basım). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Ekşi, H. (2003). Temel insani değerlerin kazandırılmasında bir yaklaşım: Karakter eğitimi programları. *Değerler Eğitimi Dergisi, 1 (1)*, s.79-96.
- Erden, M. (2005). *Öğretmenlik mesleğine Giriş*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Eskicumalı, A. (2002). Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği (Ed. Y. Özden). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1998). *Eğitime giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Gordon, T. (2003). *Çocukta dış disiplin mi? İç disiplin mi?* İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Gordon, T. (2010). *Etkili öğretmenlik eğitimi* (3. Baskı). (S. Karakale, Çev.). İstanbul: Profil Yayıncılık, (Orijinal Basım Tarihi 2003).
- Gültekin, M. (2001). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 1317 Açıköğretim Fakültesi Yayını No:716.
- Gürkan, T. (2006a). Öğretmenlik mesleği ile ilgili temel kavramlar (Ed. M. Gültekin). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını, s. 1-14.
- Gürkan, T. (2006b). Eğitim, öğretim ve programla ilgili temel kavramlar (Ed. M. Gültekin). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını, s. 1-14.
- Güven, M. (2013). *Eğitim biliminde yenilikler* (Ed. A. Hakan). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2789 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1747, s.206-228.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A. ve Dinç, Y. (2003). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi: Örnek animasyon uygulamaları*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, S. (2013). *Eğitim biliminde yenilikler*, (Ed. A. Hakan). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2789 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1747, s. 2-30.
- Kılıçarslan T. (2009). *Öğretmenlerin eğitici kulüp çalışmalarına ilişkin tutumları*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı.
- Kocaekşi, S. (2012). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2497 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 146, s. 1-15.

- Köktaş, K. Ş. (2004). *Rekreasyon boş zamanı değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Küçükahmet, L. (1999). İdeal bir öğretmen nasıl davranır? (Editör: L. Küçükahmet). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınevi, s. 15-20.
- Küçüktopuzlu, F., Gözek, K., Uğurlu, A. (2003). Boş zaman rekreasyon ilişkisi ve üniversite öğrencilerinin boş zaman faaliyetlerini değerlendirmeye yönelik bir çalışma. *1. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu*, Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi.
- Maden, S. (2013). Temel dil becerileri eğitiminde kullanılacak aktif öğrenme öğretimsel iş/taktikleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1(2)*, s.20-35.
- MEB, (2005). *Eğitsel kulüp yönetmeliği*. Millî Eğitim Bakanlığı.
- MEB, (2005b). *Öğretmen yeterlikleri*. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- MEB, (2012). İçgörü. *Anne babalara klavuz 2*, Afyonkarahisar İLMEM.
- Mirzeoğlu, N. (Editör). (2006). *Spor bilimlerine giriş*, Ankara: Spor Yayınevi.
- Onay, İ. (2012). *İlköğretim Okullarındaki eğitsel kulüp uygulamalarının etkililiğine ilişkin öğrenci - öğretmen - veli ve yönetici görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Özbek, A. (2010). Din eğitimi ile ilgili temel kavramlar. *Din eğitimi ve din hizmetlerinde rehberlik*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2059 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1093.
- Özdemir, S. Özcan, M. (2011). Bilgi toplumunda eğitim ve öğretmenlik mesleği. *Eğitim sosyolojisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2257 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1254.
- Özen, H. Güleş, H. Ve Aypay, A (2012). İlköğretim okulu öğrencilerinin okula, aileye ve sosyal çevreye ilişkin değer yargıları. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama Cilt (Vol): 3 Sayı (No): 6 Güz (Fall) 2012*, s.51-7.
- Sağlam, M.(2008). *Eğitim bilimine giriş* (Ed. M.Gültekin). Anadolu Üniversitesi Yayını No: 1825 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 948, s.199-223.
- Sevil, T. (2012). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi* (Ed.S.Kocaekşi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2497 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1468, s. 2-26.

- Sözer, E. (2001). Öğretimde strateji, yöntem ve teknikler. *Öğretimde planlama ve değerlendirme* (Ed. M.Gültekin). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 95-122.
- Şahin, A. E. (2006). Eğitimle ilgili temel kavramlar. *Eğitim bilimine giriş* (Ed. V. Sönmez). Ankara: Anı Yayıncılık, s. 1-24.
- Şahin, Ç. (1995). *İlköğretim Okulları 1. kademedede (İlkokullarda) eğitici kol çalışmalarının yeterliliği üzerine bir araştırma*. Yüksek lisans tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şişman, M. (2002). Etkili okullar. *Eğitimde mükemmellik arayışı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Şişman, M. (2010). *Eğitim ve okul yönetimi* (TEYÖ-601 Karip, E.). <http://www.gokhandokuyucu.com/yl/eoy.pdf> adresinden 11.05.2013 tarihinde edinilmiştir.
- Şişman, M. (2013). *Türk eğitim sistemi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Şimşek, K.Y.(2012). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi* (Ed.S.Kocaekşi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2497 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1468, s.26-52.
- Şenel, A. (2008). *Eğitim bilimine giriş* (Ed. M. Gültekin). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 1825 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 948, s. 1-15.
- Tetik, V. (2008). *Genel Liselerde sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Torunoğlu, E. (2011). *Çevre sorunları ve politikaları* (Ed. Ü. Bakır Öğütveren). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2554 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1524, s. 2-22.
- Tutkun, Ö. F. (2005). Çocuğun okul dışı zamanını değerlendirmesinde anne-baba ve okulun sorumlulukları. *Öğretmenin dünyası*. Odunpazarı Belediyesi Yayınları - 10 Eğitim Dizisi – 3
- Uslu, A. (2011). *Peyzaj çevre ve tarım*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2282 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1279.
- Üstün, A. (2007). Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Sayı: 339.

- Yaman, E. (2011). Rekreasyon bağlamında öğrenci algılarına göre sosyal kulüplerin işlevselliği. *Uluslar Arası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:3.
- Yaşar, Ş. (2008). *Eğitim bilimine giriş* (Ed.M.Gültekin). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 1825 Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 948, s.179-196.
- Yaşar, Ş. Sözer, E. ve Gültekin, M. (2000). İlköğretimde öğrenme-öğretme süreci ve öğretmen rolü. *VIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı*. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Basımevi.
- Yavuzer, H. (1993). *Çocuk psikolojisi*. 9. Baskı. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Ek. 1 : KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Değerli Öğretmen Arkadaşım,

Bu anket “**Kız Teknik ve Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Kulüp Çalışmalarına Yönelik Tutumları ve Bu Çalışmalarda Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi**” konulu araştırmaya veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde anketi yanıtlayan kişiye ilişkin bilgi elde etmeyi amaçlayan sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise ankete katılan öğretmenlerin eğitici kulüp çalışmalarına ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır.

Sorulara **samimi, objektif ve boş bırakmadan** yanıt vermeniz araştırma bulgularının geçerliliği için oldukça önemlidir. Elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Sonuçlar toplu olarak değerlendirileceğinden **isim yazmanıza gerek yoktur.**

Değerli yardımlarınız ve ayırdığınız zaman için teşekkür ederim.

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa OTRAR

İstanbul,2013
Fatma DİDİN GEDİK
Yeditepe Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi
fdimkb@hotmail.com

BÖLÜM 1 KİŞİSEL BİLGİLER

1.Halen Görev Yaptığınız Okulun Adı:	7. Meslekteki kıdeminiz : 1. () 1-5 yıl 2. () 6-10 yıl 3. () 11-15 yıl 4. () 16-20 yıl 5. () 21 yıl ve daha fazla
2. Cinsiyetiniz : 1. () Kadın 2. () Erkek	8. Bu okuldaki kıdeminiz : 1. () 1 yıl 2. () 2 yıl 3. () 3 yıl 4. () 4 yıl 5. () 5yıl ve üzeri
3. Yaşınız : 1. () 21-30 2. () 31-40 3. () 41-50 4. () 51 yaş ve üzeri	9.Meslek hayatınızda Eğitici Kulüplerde görev aldığınız süre: 1. () 1 yıl 2. () 2 yıl 3. () 3 yıl 4. () 4 yıl 5. () 5 yıl ve daha fazla
4.Medeni Haliniz: 1. () Bekar 2. () Evli	10.Meslek hayatınızda kaç farklı Eğitici Kulüpte görev aldığınız: 1. () 1 farklı kulüp 2. () 2 farklı kulüp 3. () 3 farklı kulüp 4. () 4 farklı kulüp 5. () 5 ve daha fazla farklı kulüp
5. Öğrenim durumunuz : 1. () Ön lisans 2. () Lisans 3. () Yüksek lisans 4. () Doktora	11.Daha çok hangi alanda faaliyet gösteren Sosyal Kulüpleri tercih ettiğiniz: 1. () Edebiyat ,Kültür- Sanat ile ilgili 2. () Mesleki çalışmalar ile ilgili 3. () Felsefe ile ilgili 4. () Bilimsel çalışmalar ile ilgili 5. () Sağlık ile ilgili 6. () Çevre ile ilgili 7. () Spor ile ilgili 8. () Diğer
6. Göreviniz : 1. () Kültür Dersleri Öğretmeni 2. () Meslek Dersleri Öğretmeni	12.Genel olarak Okulunuzun imkânları hakkında Kanaatiniz: 1. () Zayıf 2. () Orta 3. () İyi 4. () Çok iyi

Lütfen cevabınızı (X) ile işaretleyerek belirtiniz.
EK 2: EĞİTSEL KULÜP ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN TUTUMLARI ÖLÇEĞİ

Eğitsel Kulüp Çalışmalarına İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	1	2	3	4	5
1-Kulüp çalışmalarının, öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkı yaptığını düşünüyorum.					
2-Kulüp faaliyetleri okulumuzun tanıtılmasında etkilidir.					
3-Sadece istekli öğrenciler alınsa faaliyetlerin kalitesi artar.					
4-Bir ders saatinde öğrenciyle yeterince iletişim ve etkileşim olmuyor.					
5-Kulüp çalışmalarının öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine dönük olmadığını düşünüyorum.					
6-Karar alırken öğrencilerin fikirlerini dikkate alırım.					
7-Kulüplerde kontrol yok.					
8-Öğretmenler kulüplerde kendilerinden ne beklediğini bilmiyor.					
9-Kulüp faaliyetleri teorikte çok güzel fakat pratikte işe yaramayan faaliyetlerdir.					
10-Kulüp çalışmaları öğrencilerin kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağlıyor.					
11-Öğrencileri kulüplere yönlendirirken rehber öğretmenlerle işbirliği yaparım.					
12-Dönem başında evrak, rapor ve faaliyetlerin çoğunu internetten indiriyorum.					
13-Karar vermem gerektiğinde beni az yoracak bir kulüp seçerim.					
14-Ekstra çalışmalar ücretlendirilirse çalışmalarda daha fazla gayret gösteririm.					
15-Kulüp çalışmaları öğrencileri araştırma yapmaya yönlendiriyor.					
16-Bütün kulüpleri ve faaliyet alanlarını sınıfıma iyice tanıtmaya özen gösteririm.					
17-Kulüp çalışmaları için sadece istekli öğrenciler alınmalıdır.					
18-Kulüp çalışmalarının öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirmelerine katkı yapmadığımı düşünüyorum.					
19-Kulüp çalışmalarına velilerinde ilgi göstermesi için çalışmalar yapmak gerekir.					
20-Kulüp çalışmalarının kendisinden beklenen amaçlara ulaşmasının zor olduğunu düşünüyorum.					
21-Çalıştığım kulübü öğretmenler kurulunda kendim seçtim.					
22-Kulüp çalışma programları hazırlarken öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik içerik oluştururum.					
23-Öğretmenlere verilecek hizmet içi eğitimlerle kulüp faaliyetlerinin kalitesini artırmak gerekir.					
24-Kulüplere katılan öğrencilerin zamanla ilgileri belirgin olarak artıyor.					
25-Çalışmalar için bir kılavuz kitap olsa yararlanırım.					

26-Öğretmen sayısının artması kulüp faaliyetlerini kolaylaştırır.					
27-Kulüp çalışmaları öğrencilerin yeteneklerini geliştirmesinde etkili olan faaliyetlerdir.					
28-Öğrenciler kulüp seçerken sevmedikleri öğretmenin rehberlik yaptığı kulübü tercih etmekten kaçınıyor.					
29-Eşit dağılım olsun diye öğrencileri istemedikleri kulüplere yönlendirdiğim olur.					
30-Kulüpler öğrencilerin ilgisini çekmiyor.					
31-Kulüplerde yapılan faaliyetlerin öğrencilerin becerilerini geliştirdiğini düşünmüyorum.					
32-Kulüpler kalabalıklaştıkça faaliyette bulunmak zorlaşır.					
33-Başarılar ödüllendirilirse kulüp çalışmalarında daha fazla gayret gösteririm.					
34-Kulüp çalışmaları öğrenciler için zorunlu olmamalıdır.					
35-Öğrencilerin yıl boyunca kulüp çalışmalarına katılmalarını sürdürmek zordur.					
36-Okullarda kulüp ve rehberlik çalışmaları koordinasyon içinde yürütülmelidir.					
37-Kulüpte aldığımız kararları uygulayabiliyorum.					
38-Kulüp rehberliği ile ilgili hizmet-içi eğitimlere veya seminerlere katılmak isterim.					
39-Kulüp çalışmaları öğrencilerin gizli kalmış yönlerini açığa çıkartıyor.					
40-Öğrenciler devamsızlık yaptıkları için faaliyetler amacına ulaşamıyor.					
41-Kulüp çalışmaları angaryadan başka bir şey değil.					
42-Kulüp çalışmaları eğitimde dersler kadar gereklidir.					
43-Kulüplerdeki çalışmalar, ilgili olmayan öğretmenlerin zoraki yaptırmaya çalıştığı etkinliklerdir.					
44-Kulüp çalışmaları sayesinde öğrencileri daha iyi tanıyorum.					
45-Kulüp çalışmaları öğretmenler için zorunlu olmamalıdır.					
46-Sorumlu olduğum kulübün amaçlarını biliyorum.					
47-Okul dışından uzman eğitici getirilirse kulüp çalışmaları daha cazip olur.					
48-Kulüp çalışmalarına bana görev verildiği için katılıyorum.					
49-Kulüp çalışmalarına önem veriyorum.					
50-Kulüp çalışmalarında öğretmenler yeterince çaba göstermiyorlar.					
51-Rehberi olduğum kulüplerde çalışmaları sadece kağıt üzerinde yürüttüğüm oldu.					

EK.3**ANKET UYGULANAN OKULLARIN LİSTESİ**

SIRA NO	İLÇE	OKUL ADI
1	KARTAL	Kartal Disk Kız Teknik ve Meslek Lisesi
2	KARTAL	Kartal İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesi
3	KARTAL	Kartal Kız Teknik ve Meslek Lisesi
4	KARTAL	Sabiha Gökçen Kız Teknik ve Meslek Lisesi
5	KARTAL	Medine Tayfur Kız Teknik ve Meslek Lisesi

EK-4

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI
SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

Resmî Gazete :13.1.2005/25699

Tebliğler Dergisi : ŞUBAT 2005/2569

Ek ve Değişiklikler:

- 1) 12.8.2005/25904 RG *EYLÜL* TD
2005/2576
- 2) 25.8.2005/25917 RG
- 3) 2.3.2008/26804 RG *NİSAN* 2008/2607 TD
- 3) 17.4.2010/27555 RG *MAYIS* 2010/2632 TD

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Bu Yönetmeliğin amacı; resmî, özel ilköğretim ve ortaöğretim okul, kurumlarında ders programlarının yanında öğrencide güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya ve beceriler kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarının usul ve esasları

düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Bu Yönetmelik; resmî, özel ilköğretim ve ortaöğretim okul, kurumlarında; bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda yapılacak etkinlikler ile törenler ve diğer çalışmaların düzenlenip yürütülmesiyle ilgili esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 62 nci maddesi, 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesi, 5/6/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 11 inci maddesi, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 11 inci maddesi ile 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,

c) **Kurum: (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Resmî, özel ilköğretim ve ortaöğretim kurumları ile yaygın eğitim kurumlarını,**

d) **Müdür: Resmî, özel ilköğretim ve orta öğretim ile yaygın eğitim kurumu müdürlerini,**

e) **Sosyal Etkinlik: (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile her türlü gezi, yarışma, yayın, gösteri, tiyatro, spor, münazara**

ve benzeri diğer etkinlikleri,

f) Öğrenci Kulübü: Öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal,

kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda okul içi ve okul dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan grubu,

g) Toplum Hizmeti: Öğrencilerin, yaş ve bilgi seviyesine uygun olarak her türlü toplum ve çevre sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla yapacakları çalışmaları,

h) Danışman Öğretmen: Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarının rehberlik, danışmanlık ve gözetim görevini yürüten öğretmeni veya öğretmenleri,

ı) Gönüllü Veli: (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenci kulübü veya toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli/velileri,

j) Sosyal Etkinlikler Kurulu: Sosyal etkinlikler kapsamındaki öğrenci kulübü ve toplum hizmeti faaliyetlerini koordine etmek amacıyla oluşturulan kurulu

ifade eder.

Sosyal Etkinliklerin Amacı

Madde 5 — Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla öğrencilere;

a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,

b) Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,

- c) Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
- d) Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- e) Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
- f) Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
- g) Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- ı) Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,
- j) Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,
- k) Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme

gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır.

İlkeler

Madde 6 — Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında katılımcılık, planlılık, süreklilik, üretkenlik, gönüllülük ve iş birliği temel ilkedir.

Bu ilkeler doğrultusunda;

- a) İlköğretim ve orta öğretimde öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarının, öğrencilerin gelişim seviyesine göre belirlenmesine,

b) Çevresine duyarlı ve liderlik özelliklerine sahip bireyler olarak yetişmelerine, ilgi ve istidatlarını geliştirmelerine,

c) Demokratik yurttaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm alanlarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı etkinlikleri içermesine,

d) Öğrencilerin toplumsal hayata, sorunların çözümüne, yerel düzeyde katılımına ve yöneltici projeler hazırlamaya özendirilmesine,

e) Her bireyin topluma katkı sağlayabileceği göz önüne alınarak tüm etkinliklerde geniş katılımın sağlanmasına,

f) Öğrencilerin yönlendirilmelerine ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesine,

g) Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanması ve yürütülmesinde öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve ihtiyaçları ile çevrenin imkân ve şartlarının göz önünde tutulmasına,

h) Etkinliklerde verimi sağlamak için okul ve halk eğitim merkezlerinde oluşturulan öğrenci kulüpleri arasında ortak çalışmalar yapılmasına ve bunların imkânlarından yararlanılmasına,

ı) Çalışmaların daha çok ders dışı zamanları kapsayacak ve değerlendirecek şekilde planlanıp uygulanabilmesine,

j) Ders programlarının göz önünde bulundurularak desteklenmesine,

k) Yurt içinde veya yurt dışında bulunan okullardaki öğrenciler ile ortak çalışmalar yapmalarına,

l) Engelli öğrencilerin öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına ilgi ve istekleri doğrultusunda etkin olarak katılabilmeleri için gerekli ortam ve şartların sağlanmasına,

m) Sosyal etkinlik çalışmalarının danışman öğretmenlerin gözetiminde kulüp üyesi

öğrencilerle planlanıp yürütülmesine,

n) Çalışmalarda resmî, özel sivil toplum kurum ve kuruluşlarıyla öğrenci ve veli iş birliğinin sağlanmasına,

o) Sosyal etkinliklerle öğrencilerin estetik, etik ve duygusal yönden gelişmelerinin sağlanmasına

özen gösterilir.

Esaslar

Madde 7 — Sosyal etkinlik çalışmaları aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır;

a) Danışman öğretmenler, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ders yılı başında yapılan öğretmenler kurulunda belirlenir. Gerektiğinde bir öğrenci kulübüne veya toplum hizmeti çalışmasına birden fazla öğretmen görevlendirilebileceği gibi bir öğretmene birden fazla öğrenci kulübü veya toplum hizmeti çalışmasında da görev verilebilir. Ders yılı içinde kurulması istenen öğrenci kulüplerine de danışman öğretmenler ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda okul müdürünce görevlendirilir.

b) Sosyal etkinlikler, okul yönetimi ve velilerin iş birliği ile okul içi ve okul dışı imkânlardan yararlanılarak öğrenci kulüpleri ve toplum hizmeti kapsamında yürütülür.

c) (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti ile ilgili projeler, çevrede bulunan kişi, resmî/özel kurum/kuruluşlar ile diğer sivil toplum kuruluşlarına önerilerek her türlü katkıları istenebilir.

d) Danışman öğretmen okul dışından sağlanacak desteklerle ilgili olarak sosyal etkinlikler kurulunu bilgilendirir ve okul müdürünün olurlarını alır.

e) Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin yanında gönüllü veliler de sosyal etkinlikler çalışmalarına katılarak öğrencilere yardım ve rehberlikte bulunurlar.

f) Sosyal etkinlikler kapsamında yapılan çalışmalarla ilgili giderler, okul-aile birliklerince veya projeye destek veren kurum/kuruluşlarca sağlanır.

g) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrencilerin sosyal etkinlikler kapsamında yapacakları çalışmalarını sonuçlandırıp sonuçlandırmadıkları, karnelerin Sosyal Etkinlik bölümüne “TAMAMLADI”, “TAMAMLAMADI” şeklinde yazılarak gösterilir.**

h) Sosyal etkinlikler; öğrenci, sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni tarafından Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu (EK-7) ve Sosyal Etkinlikler Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu (EK-8) na göre değerlendirilir. Bu değerlendirmenin sonucu öğrenci dosyasındaki ilgili bölüme işlenir.

ı) Çalışmalar için Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı (EK-3) veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formundan (EK-4) hangisinin düzenleneceğine bu çalışmalarda görev alan öğrencilerle danışman öğretmenler birlikte karar verir. Çalışmaların projelendirilmesi hâlinde Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunun yanı sıra, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi (EK-6) hazırlanır ve çalışmaların sonunda Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu (EK-5) düzenlenir. Tüm çalışmalar, sosyal etkinlikler kurulu ve okul müdürlüğünce onaylandıktan sonra uygulamaya konulur.

i) **(Ek bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti ile ilgili örnek etkinlik çalışmaları; okul yönetiminin sorumluluğunda okul pano, gazete, dergilerinde; gerektiğinde ilgili birimlerin web sitelerinde yayımlanabilir. Ayrıca okul müdürlüğü ve il/ilçe millî eğitim müdürlüğünün uygun bulunduğu yerlerde bu çalışmalar sergilenebilir.**

j) **(Ek bent:2.3.2008/26804 RG) Sosyal etkinlik çalışmalarında üstün gayret gösteren öğrenciler; okul yönetimi, il/ilçe millî eğitim müdürlüğü, resmî, özel kurum ve kuruluşlar ile diğer sivil toplum kuruluşlarınca ödüllendirilebilir. Ayrıca bilim, edebiyat, resim, müzik, drama, halk oyunları, spor, özel bilgi, beceri ve yetenek isteyen diğer alanlarda başarı gösterenlere Başarı Sertifikası (EK-14) verilir.**

k) (Ek bent:2.3.2008/26804 RG) Yönetici ve danışman öğretmenler, il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince veya Bakanlıkça sosyal etkinliklerin mevzuat ve uygulamaları ile ilgili olarak kurs ve seminerlerle yetiştirilirler.

Sosyal Etkinlikler Kurulu

Madde 8 — Sosyal etkinlikler kurulu, müdürün görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında danışman öğretmenlerin aralarından seçecekleri bir danışman öğretmen, kulüp temsilcilerinin aralarından seçecekleri üç öğrenci ile okul-aile birliğini temsilen iki veliden oluşur.

Kurul, kulüp ve toplum hizmeti kapsamındaki etkinliklerin verimli bir şekilde yürütülmesi için danışman öğretmenler, öğrenciler, gönüllü veliler ve diğer öğretmenlerle iş birliği içinde çalışmalarını koordine eder. Okul dışı etkinliklerde ilgili birimlerle iş birliği yaparak bu çalışmaların yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.

Gönüllü Velilerin Belirlenmesi

Madde 9 — Öğretim yılı başındaki okul-aile birliği toplantısında, gönüllü velilerin görev ve sorumluluklarının tanıtımından sonra, öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarına yardımcı olacak gönüllü velilerin seçimi yapılır. Aynı toplantıda Gönüllü Veli Başvuru Formları (EK-10) dağıtılır ve bu formların doldurularak daha sonra kurulacak olan sosyal etkinlikler kuruluna teslim edilmesi istenir.

Naklen gelen öğrencilerin velilerinin de Kurulca uygun görüldüğü takdirde sosyal etkinlik çalışmalarına katılması sağlanır.

(Değişik üçüncü fıkra:2.3.2008/26804 RG) Veli olmadığı hâlde bu çalışmalara gönüllü olarak katılmak isteyenlerin de Gönüllü Veli Başvuru Formunu doldurarak okul yönetimine başvurusu istenir. Sosyal Etkinlikler Kurulunca uygun görülmesi hâlinde bunların gönüllü veli olarak çalışmaları sağlanır. Bu çalışmalarda yararlı olmadığı tespit edilenlerin görevine son verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kulüpler ve Çalışma Esasları

Öğrenci Kulübü

Madde 10 — (Değişik birinci fıkra:2.3.2008/26804 RG) Öğretim yılı başladıktan ve sınıf temsilcileri seçildikten sonra, sınıf temsilcileri ile okul yönetici ve öğretmenlerinin katılacağı toplantıda; kurumun türüne, seviyesine, imkân ve şartlarına; çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özellikleriyle öğrencilerin sınıf seviyesine göre, öğrenci kulüplerinden gerekli görülenlerine ya da öğrencilerin istekleri doğrultusunda farklı kulüplerin kurulmasına Öğrenci Kulüpleri Çizelgesi (EK-1) de yer verilir.

Ayrıca kulüplerin oluşturulması sırasında aşağıdaki alanlar da göz önünde bulundurularak;

a) Zekâ oyunları (satranç, bilardo gibi),

b) Aileye ve çevreye ekonomik katkıda bulunma (ipek böceği, mantar, kümes hayvanı yetiştirmek, halı, kilim, kumaş dokumak, turist rehberliği yapmak gibi),

c) Millî ve insanî değerleri tanıma ve tanıtma (eski eserleri, yazma kitap ve levhaları toplamak, ören yerlerini incelemek, millî folklor ürünlerini araştırmak, öğrenmek ve derlemek)

amaçlı öğrenci kulüpleri de kurulabilir.

Konuları birbirine yakın olan kulüpler ayrı ayrı kurulabileceği gibi birleştirilerek de yeni öğrenci kulüpleri oluşturulabilir.

Öğrenci Kulübü Çalışma Esasları

Madde 11 — Öğrenci kulübü çalışmalarının yürütülmesinde aşağıdaki hususlara

uyulur;

a) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenci kulübüyle ilgili işlerin planlanması ve yürütülmesi, danışman öğretmenin gözetiminde ders saatleri dışında öğrencilerce gerçekleştirilir.**

b) Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenleri, belirlenen öğrenci kulüplerinin tanıtımını, amaçlarını, çalışma esaslarını, öğrencilere kulübü seçmeden önce açıklar.

c) Öğrencilerin ilgi duydukları en az bir öğrenci kulübüne üye olmaları esastır. Her öğrenci, bir öğrenci kulübü üyesi olmakla birlikte, isterse sınıf öğretmeni ve sınıf/şube rehber öğretmenin bilgisinde diğer bir öğrenci kulübüne ve etkinliklerine de katılabilir. Bu çalışmaların koordinasyonu sosyal etkinlikler kurulunca sağlanır.

d) Sınıf öğretmeni ile sınıf/şube rehber öğretmenleri, sınıflarında oluşturulan öğrenci listesinin bir örneğini danışman öğretmene, bir örneğini de okul yönetimine verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toplum Hizmeti ve Çalışma Esasları

Toplum Hizmeti

Madde 12 — (Değişik birinci fıkra:2.3.2008/26804 RG) Öğrencilerin; kendilerine, ailelerine, çevrelerine ve topluma duyarlı, gönüllü çalışma bilincine sahip sorun çözen ve çözüm üreten, resmî, özel kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde çalışma becerilerini geliştirmiş bireyler olarak yetişmeleri için toplum hizmeti çalışmalarına yer verilir.

Toplum hizmeti çalışmaları, öğrencilerin yaş ve bilgi seviyelerine uygun öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında, ayrı olarak veya bireysel olarak ya da grupla hazırlanacak çalışma planlarına ve projelere göre yaptırılır.

Toplum hizmeti;

- a) Velilerin okulla iş birliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapmak,
- b) Okulu ve çevresinin güzelleştirilmesi, bakım ve onarımının yaptırılması yönünde çalışmalar yapmak,
- c) Kendi okulunun veya imkânları yetersiz diğer okulların kitap, araç-gereç ve ihtiyaçlarını gidermek için kampanyalar düzenlemek,
- d) Alt ve diğer sınıflardaki öğrencilerin ders, ödev ve proje çalışmalarına yardımcı olmak,
- e) Toplumda Türkçe'yi doğru, güzel, etkili kullanma bilincini geliştirme ve kitap okuma alışkanlığını kazandırmaya yönelik çalışmalar yapmak,
- f) Çevreyi korumak, güzelleştirmek, parklar oluşturmak, tarihî ve kültürel değerlerimizi korumak ve yaşatmak için çalışmalarda bulunmak,
- g) Toplum kurallarına uyulması için öğrencileri ve halkı bilinçlendirme çalışmaları yapmak,
- h) Trafik kurallarına uyulması için öğrencileri ve halkı bilinçlendirme çalışmaları yapmak,
- ı) Okul bahçesini, çevreyi, boş arazi ve alanları ağaçlandırmak, erozyonla mücadele etmek, yok olmaya yüz tutmuş bitki türlerini korumak ve yetiştirmek için çalışmalar yapmak,
- j) İhtiyaç sahibi insanlara yardımcı olmak,
- k) Çevrelerindeki yaşlı ve bakıma muhtaç insanlara günlük işlerinde yardımcı olmak,
- l) Huzur evlerinde ve çocuk yuvalarındaki insanların hayatlarını kolaylaştırıcı,

onların topluyla kaynaşmalarını sağlayıcı çalışmalar yapmak,

m) Kimsesiz, engelli ve sokakta yaşayan çocuklara yardımcı olmak,

n) Sosyal hizmet amaçlı sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına destek sağlamak

gibi etkinlikleri kapsar.

Toplum Hizmeti Çalışma Esasları

Madde 13 — Toplum hizmeti çalışmalarında aşağıda belirtilen hususlar esas alınır.

a) Öğrenciler, bireysel olarak veya grup hâlinde yapacakları toplum hizmeti çalışmalarına Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunu hazırlayıp danışman öğretmenlerine onaylattıktan sonra başlarlar. Projelerini tamamladıklarında Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunu danışman öğretmene verirler.

b) Öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmaları da kulüp çalışmaları kapsamında hazırlanacak Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunda belirtilir, gerekli onaylar alındıktan sonra uygulamaya konur.

c) (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenciler, ilköğretimin 1, 2 ve 3 üncü sınıflarında yılda 5 saat; 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarında 10 saat; ortaöğretim kurumlarının hazırlık sınıfları dâhil tüm sınıflarında 15 saatten az olmamak üzere ders yılı başında yapılan öğretmenler kurulunca belirlenen toplum hizmeti çalışmalarına katılırlar.

d) (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrencilerden seçtikleri toplum hizmeti çalışmalarına katılabilmeleri için Veli İzin Belgesi (EK-11) alınır.

e) (Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrenci kulübü kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmalarında halk eğitim merkezleri, diğer resmî, özel kurum ve kuruluşlar ile sosyal etkinlikler kurulunca uygun bulunan sivil toplum kuruluşları

arasında iş birliği yapılarak bunların imkânlarından yararlanılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Etkinlikler ile İlgili Görevler

Müdürün Görevleri

Madde 14 — Müdür, sosyal etkinliklerin mevzuata uygun ve verimli olarak yürütülmesinden sorumludur. Müdür, gerekli gördüğü durumlarda görevlendireceği müdür yardımcılara veya öğretmenlere yazılı olarak yetki ve sorumluluk verebilir.

Müdür;

- a) Velilere gerekli duyuruları yapar ve onları çalışmalara katılmaya teşvik eder.
- b) Okulun eğitim-öğretime açılışının 3 üncü haftasında öğrenci kulüp ve toplum hizmeti çalışmalarını başlatır.
- c) Danışman öğretmen ve gönüllü velilere rehberlik yapar, gerektiğinde yazışmaları koordine eder.
- d) Öğrenci kulübü çalışma planları ile proje önerilerini onaylar.

Danışman Öğretmenin Görevleri

Madde 15 — Danışman öğretmen;

- a) Kulübün öğrenci sayısını liste hâlinde sosyal etkinlikler kuruluna bildirir.
- b) Çalışmalarda öğrencileri, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder.
- c) Çalışmaların genel gözetim ve rehberliğini sağlar.
- d) Çalışmaların seyrini takip ederek sonucu, sosyal etkinlikler kuruluna bildirir.

e) Kulüp çalışmaları ile ilgili yazışmaları koordine eder.

f) Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi, Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu, Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu ve Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunun hazırlanmasına rehberlik eder.

g) Yapılacak tüm çalışmalarda öğrencilerin duygu ve düşüncelerini etkilemeksizin yazım kuralları ve benzeri konularda yardımcı olur.

h) Kulüpteki öğrenciler ile toplanır, onları yönlendirir ve yapılan çalışmaları değerlendirir.

ı) Okul müdürüne karşı sorumludur.

Sınıf Öğretmenleri ile Sınıf/Şube Rehber Öğretmenlerinin Görevleri

Madde 16 — Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin görevleri şunlardır;

a) Öğretmenler, kurulca belirlenen kulüplerin amaçları ve çalışmaları hakkında öğrencileri bilgilendirir.

b) Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre belirlenen kulüplere göre üye olmalarını sağlar.

c) Kulüplere öğrenci seçiminde danışman öğretmenle iş birliği yapar.

d) Sınıflarda oluşturulan öğrenci listelerinin bir örneğini danışman öğretmene bir örneğini de okul yönetimine verir.

e) Okulda ve çevrede yapabilecekleri toplum hizmetlerini öğrencilere tanıtır.

f) Öğrencileri ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda toplum hizmeti çalışmalarına yönlendirir. Bu çalışmalarda öğrencilere rehberlik ve danışmanlık yapar.

g) Kulüp çalışmaları ve toplum hizmetleri ile ilgili projenin hazırlanmasında ve

uygulanmasında öğrencilere rehberlik yapar.

h) Projenin uygulama aşamalarında öğrenci velisiyle iş birliği içinde bulunur.

ı) Projenin uygulama aşamalarında çalışmalarını izler, görülebilecek eksikliklerin giderilmesi için gerekli tedbirleri alır.

j) Çalışmaların sonucunda projeyi değerlendirerek öğrenci değerlendirme formu ile sonucunu gizlilikle okul yönetimine bildirir.

Gönüllü Velinin Görevleri

Madde 17 — Gönüllü veli;

a) Proje önerilerinin hazırlanmasında ve proje uygulanması sırasında sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerine yardımcı olur.

b) Etkinliklerin, bireysel veya gruplar hâlinde yapılmasına katkı sağlar.

c) Okul dışı çalışmalarında öğrencilere yardımcı olur.

d) Gerektiğinde çalışmalara maddî destek sağlar.

Ayrıca, “Gönüllü Veliler Hangi İşleri Yapabilir”de belirtilen işleri de yapabilirler (EK-9).

Öğrenci Kulübü Temsilcisinin Görevleri

Madde 18 — Temsilci;

a) Öğrencilerle birlikte yıllık çalışma planlarının hazırlanmasını sağlar ve onaylanması için danışman öğretmene verir.

b) Yapılacak faaliyetlerle ilgili görev paylaşımını ve görev dağılımını danışman öğretmene bildirir.

- c) Yapılan çalışmalar hakkında danışman öğretmeni bilgilendirir.
- d) Kulüp üyelerinin belirli zamanlarda toplanmasını sağlar.
- e) Kulüp çalışmalarıyla ilgili yazışmaları yapar ve dosyalanmasını sağlar.
- f) Kulüp üyelerince yapılacak proje çalışmalarında koordineyi sağlar.

Öğrencilerin Görevleri

Madde 19 — Öğrenciler;

- a) En az bir öğrenci kulübüne üye olur ve en az bir toplum hizmeti yapar.
- b) Toplantı ve çalışmalara düzenli olarak katılırlar.
- c) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Toplum hizmeti çalışmalarını düzenli olarak kaydeder ve danışman öğretmene her ayın sonunda imzalatır.**
- d) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Proje çalışmalarında yapacakları değişiklikleri, öncelikle danışman öğretmen olmak üzere sınıf öğretmeni ile sınıf/şube rehber öğretmenine bildirir.**
- e) Kendisi ile ilgili doldurması gereken formları zamanında danışman öğretmene verir.
- f) Okul dışında yaptıkları etkinliklerde okulunu en iyi biçimde temsil etmeye çalışır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Sosyal Etkinlikler

Diğer Etkinlikler

Madde 20 — Sosyal etkinlikler kapsamında aşağıdaki faaliyetlerde de bulunulabilir. Bu faaliyetlere okul yönetimi ve öğretmenlerin yanında kulüplerde görev alan öğrencilerin

aktif katılımı ve bu çalışmaların öğrencilerce planlaması sağlanır.

Okulda;

a) Geziler,

b) Yarışmalar,

c) Beden eğitimi, izcilik, müzik ve halk oyunları çalışmaları,

d) Yayınlar,

e) Gösteriler,

f) Tiyatro çalışmaları,

g) Defile, sergi ve kermes

gibi çalışmalarla çeşitli etkinlikler düzenlenebilir.

Geziler

Madde 21 —(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Öğrencilerin seviyelerine göre bilgi, görgü ve yeteneklerini geliştirmek; yaparak yaşayarak öğrenmelerine imkân vermek ve derslerin uygulama ortamında yapılmasını sağlamak; onlara çevrelerini, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerini tanıtmak, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izletmek amacıyla yakın çevre ve yurt içi geziler ile diğer ülke ve toplumları tanıtmak üzere yurt dışı geziler düzenlenebilir.

Öğretim programının gerektirdiği ve öğretmen tarafından okul dışında yapılması uygun görülen araştırma, inceleme, izleme, tanıma ve uygulama amacıyla yapılan okul dışı etkinlik ve ziyaretler ilgili ders kapsamında; diğer geziler sosyal etkinlikler kapsamında yapılır.

Ancak, ilköğretim 1-3 üncü sınıf öğrencileri; taşıma mesafesine bakılmaksızın il

sınırları içindeki gezilerle günübirlik yapılacak il dışı gezilere katılabilirler.

Gezilerde aşağıdaki hususlara uyulur;

a) Gezi yapılacak yerler belirlenirken, yakın evre gezilerine öncelik verilir. Gezilerin, amacına uygun olarak gündüz yapılmasına zen gösterilir.

b) Sınıf/Şube rehber öğretmenleri, ders öğretmenleri veya danışman öğretmenlerce, herhangi bir ders veya sosyal etkinlik kapsamında yapılacak etkinliklerle ilgili Gezi Planları (EK-13), en az 7 gün önce okul mdrlğne verilir. Gezi planı ile birlikte geziye katılacak yönetici, ğretmen, ğrenci ve varsa velilerin isimleri, adresleri, ulaŐılabilecek yakınlarının telefon numaralarının yer aldığı bir liste hazırlanarak bir nüshası okul yönetimine verilir.

c) ğretim programları gereği yapılacak geziler için ders yılı başında; yıllık planda yer almayıp derslerin iŐleniŐi sırasında fırsat eğitiminden yararlanmak amacıyla yapılacak geziler için gezi öncesinde; sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak bilimsel, kültürel, turizm, spor ve ziyaret amaçlı geziler için, onay alınmadan önce velilerden öğrencilere ait yazılı izin belgesi alınır.

) Gezilerde, 40 öğrenciye kadar bir yönetici ve en fazla iki sorumlu ğretmen görevlendirilir. İmkânlar ölçüsünde sosyal etkinlikler kurulunca uygun bulunan velilerin de geziye katılımı sağlanır. Ekonomik durumları yetersiz öğrencilerin gezi giderleri, okul-aile birliklerince karŐılanabilir.

d) ğretim programları kapsamında yapılacak gezilerin o ders saati içinde yapılmasına zen gösterilir. Ancak gezinin bu süreyi aŐabileceđi durumlarda okul yönetiminin bilgisi dahilinde ders öğretmenlerince gerekli önlemler alınır.

e) Sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak geziler, dersleri aksatmayacak Şekilde hafta sonu tatilleri veya bayram tatili günlerinde düzenlenir. Ancak gezi düzenlenen yerin uzaklığı sebebiyle daha uzun zaman gerektiren gezilerden dolayı yapılamayan dersler telafi edilir.

f) Okul müdürü, gezilerle ilgili belgeleri inceler ve yetkisinde olanları onaylar. Yetkisi dışındaki gezilerle ilgili yazıyı da en kısa sürede onay alınmak üzere il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderir.

g) Büyükşehir belediye sınırları dâhil olmak üzere, il/ilçe belediye sınırları içinde yapılan ders programları kapsamındaki yıllık ders planında yer alan bilimsel inceleme, araştırma, gözlem ve uygulama gezileriyle ilgili onay okul müdürünce verilir.

ğ) Okulun bulunduğu il/ilçe sınırları içinde sosyal etkinlik kapsamında yapılacak gezilerle ilgili onay, okul müdürlüğünün önerisi üzerine il/ilçe millî eğitim müdürünce; il sınırları dışına yapılacak gezilerle ilgili onay ise il/ilçe millî eğitim müdürlüğünün önerisi üzerine mülkî amirce verilir.

h) Yurt dışında yapılacak bilim, sanat, tiyatro, spor, müzik, halk oyunları, beceri yarışma, sosyal etkinlik ve bunların hazırlık çalışmaları ile gezilere katılacak resmî/özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarının yönetici, öğretmen ve öğrencilerinin görevli-izinli sayılmalarına ilişkin onay, il millî eğitim müdürlerinin önerisi üzerine valiliklerce verilir.

ı) İl içi ve il dışı gezilerde öğrencilerin kaza sigorta işlemleri, geziye gidilecek araçların seçilmesi ve diğer konularda, Okul Gezileri Çerçeve Sözleşmesinde (EK-12) belirtilen hükümlere uyulur.

i) Öğretim programı ve sosyal etkinlik kapsamında yapılacak gezilerde gerektiğinde kamu araçlarından yararlanılabilir.

j) Gezi ile ilgili sözleşme şartlarının yerine getirilip getirilmediği, geziye katılanların hazır olup olmadıkları ve benzeri hususların yer aldığı başlangıç tutanağı ile gezinin bitiminde gezinin amacına uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilemediğine ilişkin tutanak düzenlenir.

Yarışmalar

Madde 22 — Sosyal etkinlikler ve diğer ders faaliyetleri kapsamında öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirmelerine, kendilerine güven duyabilmelerine, sosyal ilişkilerde anlayışlı ve saygılı olabilmelerine, bilimsel düşünce ve inceleme alışkanlığı kazanabilmelerine imkân sağlamak amacıyla çeşitli yarışmalar düzenlenir.

Bu konuda aşağdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Yarışma konuları, sınıfın düzeyine ve programlara uygun olarak belirlenir.

b) Bu Yönetmelikte belirtilen konularda veya inceleme, kompozisyon, şiir, hikâye, resim, müzik, spor, proje, bilgisayar, halk oyunları ve benzeri alanlarda en az bir yarışma düzenlenir.

c) Yarışmalar, sınıf içi, okul içi, okullar arası ve yurt içi düzenlenebileceği gibi uluslararası da düzenlenebilir.

d) Okul ve sınıf içi yarışmalar ile ilgili esaslar ve yarışma konuları, okul müdürünün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında ilgili kulüp danışman öğretmenlerinden ve temsilcilerinden oluşturulan komisyonca; okullar arası yarışma konuları ile yarışma esasları ise il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince oluşturulan komisyonca belirlenir.

e) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Bakanlık dışındaki resmî/özel kurum ve kuruluşlarca düzenlenecek il/ilçe düzeyindeki yarışmalara katılım mülki amirin; yurt genelindeki yarışmalar ise Bakanlığın izni ile gerçekleştirilir. Yarışmalarla ilgili komisyonların oluşturulmasına ilişkin hususlar izin onayında yer alır.**

f) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Okul ve sınıf içi yarışmaların değerlendirilmesi, yarışmalar için oluşturulan komisyonca; okullar arası yarışmaların değerlendirilmesi ise ilgili alan öğretmenlerinden, alan öğretmeni bulunmaması durumunda okul yönetimince uygun görülen diğer öğretmenlerden oluşturulan komisyonca yapılır. Okul içi yarışmalarda, yarışmaya katılan sınıflardan**

temsilci birer öğrenci de bulundurulur.

g) Yarışmalar, eğitim- öğretimi aksatmayacak şekilde düzenlenir.

h) Yarışmalarda derece alanlar ödüllendirilir. Başarılı öğrencilere, diğer bakanlık kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği sonucunda sağlanan yaz kampı imkânlarından da yararlandırılmalarında öncelik tanınır.

Beden Eğitimi, İzcilik, Müzik ve Halk Oyunları Çalışmaları

Madde 23 — Öğrencilerin psikolojik ve bedensel yönden dengeli ve sağlıklı bir kişiliğe sahip olmalarına, gelişimlerine, serbest zamanlarını değerlendirme alışkanlığı kazanmalarına ve kendilerini ortaya koymalarına imkân sağlamak amacıyla beden eğitimi, izcilik, müzik ve halk oyunları gibi çalışmalara yer verilir. Bu çalışmalar ilgili mevzuatına göre yürütülür.

Yayımlar

Madde 24 — Okullarda; Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri ile sosyal etkinliklerin amaçlarına uygun olarak öğrencilerin, Türkçe'yi doğru, güzel ve etkili kullanma, kendilerini ifade etme, özgür, eleştirel düşünme ve iletişim kurma yeteneklerini geliştirmesi amacıyla öğrenci kulüpleri ile toplum hizmeti çalışmalarını tanıtıcı nitelikte duyuru, dergi, gazete ve yıllıklar çıkarılabilir.

Bu amaçla müdürün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, biri kültür dersleri öğretmeni olmak üzere iki öğretmen, ilgili sosyal etkinlikler danışman öğretmeninden oluşan inceleme kurulu ile kulüp üyeleri arasından seçilen ve okul yönetimince uygun görülen beş öğrenciden de seçme kurulu oluşturulur.

Bu konuda aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Duyuru, dergi, gazete ve duvar gazetelerinin yazılarından okul müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısı sorumludur. Dergilerin sahibi, okul adına dergiyi çıkaran sosyal etkinlikler danışman öğretmeni ya da okul müdürü olabilir.

- b) Okullarda bir ders yılında çıkarılacak dergi sayısı okul müdürünce belirlenir.
- c) Dergi veya gazetelerin çıkarılabilmesi için gerekli kaynak, okul-aile birliğince sağlanır.
- d) Dergi veya gazetelerde yayımlanacak ğrenci yazıları, seçme kurulu ile inceleme kurulunda, öğretmenlere ait yazılar ise inceleme kurulunda değerlendirilir.
- e) Dergi ve gazetelerde yayımlanacak ğrenci yazıları, seçme kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler inceleme kuruluna sunulur.
- f) İnceleme kurulu, seçme kurulunda değerlendirilen yazılarla öğretmenler tarafından hazırlanan yazıları inceler. Dergi ve gazetelerde yayımlanması uygun görülenler, inceleme kurulu kararı ile tespit edilir. İnceleme kurulunun kararları yönetimce dosyasında saklanır.
- g) İnceleme kurulunca, dergi veya gazetelerde yayımlanan yazılarda anlatım ve yazım hatası olmamasına ve sade bir dil kullanılmasına dikkat edilir.
- h) Okullarca yayınlanan dergi, gazete ve yıllıklarda yer alan yazı, resim ve karikatürlerin birer rneği ile duvar gazetelerinin kaldırılan nüshaları, dosyalarında iki yıl süreyle saklanır.
- ı) Okul dergi ve gazetelerinde yer alacak yayınlarda;
- 1) ğrencilerin Türk Bayrağı'na, vatanına, milletine, Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Türkiye Cumhuriyetine, demokrasi ve insan haklarına karşı duyulan sevgi, saygı ve bağlılığını yansıtan,
- 2) lkesine, milletine ve insanlığa büyük hizmetlerde bulunmuş bilim adamı ve sanatçıların hayat ve eserlerini tanıtan,
- 3) ğrencilerin alanlarında yapacakları bilimsel, sanatsal, kültürel ve sportif çalışmaları tanıtan,

- 4) Okuldan mezun olmuş ve okula hizmet etmiş önemli kişileri ve eserlerini tanıtan,
- 5) Okulun bulunduğu yerin tarihini, eski eserlerini, kültür değerlerini, folklorunu ve coğrafyasını çeşitli yönleriyle tanıtan,
- 6) Devlet büyüklerinin okul ziyaretlerini hatırlatan,
- 7) Okulda sunulan tiyatro, konser veya gösterilen filmleri tanıtan,
- 8) Bayramlar, belirli gün ve haftalarla ilgili çalışmaları tanıtan,
- 9) Sınıfça veya okulca yapılan gezi, gözlem ve incelemeleri gösteren,
- 10) Endüstri ve teknoloji alanında ortaya çıkan gelişmeleri tanıtan,
- 11) Toplum hizmeti çalışmalarını yansıtan,
- 12) Okulla ilgili gezi, inceleme, gözlem, yıl sonu etkinlikleri, sergi, diploma törenleri ve okulun ağaçlandırılması gibi faaliyetleri belirten,
- 13) Mezun öğrencilerin üst öğrenimde ve meslek hayatında gösterdikleri başarılarını gösteren,
- 14) Okul kütüphanesine kazandırılan eserleri tanıtan

Resim, fotoğraf, karikatür, şiir, bilimsel ve edebî yazılarla proje çalışmalarına yer verilir.

Gösteriler, Konferans ve Paneller

Madde 25 — (Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Okullarda, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun ve güzel sanatlara ilgi duymalarını sağlayan çeşitli gösteri, seminer, konferans, panel ve benzeri etkinlikler düzenlenir.

Bununla ilgili aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur.

a) Resmî ve özel kuruluşlarca hazırlanan film, tiyatro, konser ve diğer sanatsal gösteriler, sadece bir okulda gösterilmesi hâlinde okul müdürlüğüne; birden fazla okulda gösterilmesi hâlinde ise il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince alan öğretmenleri, varsa rehber öğretmen, psikolog ve sanat eleştirmeninden oluşturulan komisyonca incelenir. İzlenmesinde sakınca olmadığına ilişkin rapor, il/ilçe millî eğitim müdürüne onaylanır ve söz konusu etkinlikler, gösterilmek istenen okul müdürlüklerinin sorumluluğunda gerçekleştirilir.

b) Bu etkinliklerin hangi tür ve seviyedeki okullarda gerçekleştirileceği raporda belirtilir.

c) Okullar arası etkinlikler, ilgili okul yöneticileri ile eğitim bölgesi koordinatör müdürünün iş birliği sonucunda gerçekleştirilir.

d) Ayrıca okulların kendi bünyelerinde düzenlenen konferans, panel ve benzeri etkinliklerden il/ilçe millî eğitim müdürlükleri bilgilendirilir.

Tiyatro Çalışmaları

Madde 26 — Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda öğrencilerin millî ve estetik duygularını güçlendirmek, güzel sanatlar alanındaki yetenek ve becerilerini artırmak, serbest zamanlarını değerlendirmek ve okul-çevre arasındaki bağları sağlamlaştırmak amacıyla tiyatro çalışmaları düzenlenir.

Tiyatro çalışmalarında;

a) İlköğretim okullarında skeç türü kısa oyunlara, orta öğretim kurumlarında skeç ve daha uzun oyunlara yer verilebilir. Ders dışı zamanlarda yapılacak bu etkinliklere öğrencilerin geniş ölçüde katılımı sağlanır.

b) Büyük oyunlar; millî bayram, önemli gün, hafta ve yıl dönümlerinde ya da ders yılı sonunda olmak üzere en fazla iki defa gerçekleştirilir.

c) Bakanlıkça tavsiye edilmiş, öğretmen veya öğrencilerce yazılmış ya da çevrilmiş, millî ve manevî duyguları canlı tutan, aile, vatan ve millet sevgisini yücelten; insanlık ve doğa sevgisini kazandıran; Türkçe'nin doğru, güzel ve etkili olarak kullanıldığı öğrenci seviyesine uygun oyunlar temsil edilir.

d) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Oyunların, öğrencilerin yaş ve sınıf seviyelerine uygun olarak seçilmesine özen gösterilir.**

e) Oyunlarda ağırlıklı olarak okulun öğrencilerine, istemeleri hâlinde öğretmenlerine, diğer personeline ve velilerine de rol verilebilir. Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan oyunlarda öğrencilerin görev alabilmeleri için velilerinden ve okul yönetiminden izin alınır.

f) Oyunlarda dekor ve kostümlerin sadeliğine ve doğallığına özen gösterilir.

g) Okullarda yabancı dille yazılmış küçük oyunlar da oynanabilir.

h) Oyunlarda ve çeşitli gösterilerde yaralayıcı, öldürücü, zehirleyici araç-gereç ve malzemenin kullanılmamasına özen gösterilir.

ı) **(Değişik bent: 12.8.2005/25904 RG) Oyunların metinleri, okul müdürlüğüne müdür yardımcısının başkanlığında en az biri alan öğretmeni olmak üzere üç öğretmenden oluşturulan komisyonca incelenir. Oyunların oynanmasında sakınca olmadığına ilişkin rapor okul müdürünce onaylandıktan sonra bu etkinlikler gerçekleştirilir.**

Defile, Sergi ve Kermes

Madde 27 — Öğrenciler, öğretim yılı içinde toplum hizmeti ve diğer derslerle ilgili projeler kapsamında gerçekleştirdikleri çalışmalarını, uygun zamanlarda okulda, çevre okul veya eğitim bölgesindeki diğer okullarla yerel düzeyde, başka eğitim bölgesi, il/ilçedeki okullarla ulusal ve uluslararası düzeyde ortaklaşa düzenleyecekleri defile, sergi ve kermes yoluyla topluma tanıtır.

Eğitsel değer taşıyan çalışmaların defile, sergi ve kermes yoluyla yerel ve ulusal düzeyde tanıtılmasında aşağıdaki esaslara uyulur;

a) Okul içinde sergilenecek öğrenci kulübü ve toplum hizmeti proje çalışmaları, sosyal etkinlikler kurulunca belirlenir. Okul içi defile ve sergiler, belirlenen bir tarihte hafta boyunca eğitim kurumu ve çevre birlikteliğini en üst düzeyde sağlayacak biçimde düzenlenir.

b) Düzenlenecek defile, sergi ve kermeslerde, yakın okullar iş birliği içinde çalışırlar.

c) Eğitim bölgesinde öğrenci, öğretmen ve çevre etkileşiminin en üst düzeye ulaştırılması, öğrencilerin öğrenmeye özendirilmesi, öğretmenlerin meslekî doyumlarının sağlanması amacıyla bir hafta süreyle öğretim yılı sonunda eğitim bölgesi danışma kurulunca belirlenecek tarihte öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile ilgili proje çalışmalarını tanıtıcı sergiler düzenlenir.

d) Düzenlenecek etkinliklerde il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ile eğitim bölgeleri koordinatör müdürleri arasında iş birliği yapılır. Koordinasyon, defile, sergi ve kermesin düzenlendiği il millî eğitim müdürlüğünce sağlanır.

e) Defile, sergi ve kermeslerden sağlanacak gelirlerin kullanımı okul-aile birliklerince organize edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Törenler

Törenlerle İlgili Esaslar

Madde 28 — Törenlerde aşağıdaki hususlar göz önünde tutulur;

a) Tören programı her okulda, müdür veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında en az iki öğretmen ve bir öğrenci temsilcisinden oluşturulan

komisyonca hazırlanır ve uygulanır.

b) Törenlere okulun öğrenci, öğretmen ve diğer görevlileri ile hazır bulunanlar katılır.

c) Törenlere protokol, emekli öğretmenler, veliler ve okuldan mezun olanlar davet edilir.

d) Okul binaları ile Atatürk köşesi; bayrak, flama ve mevzuata uygun afişlerle donatılır ve imkânlar ölçüsünde ışıktandırılır.

e) Okulda ve çevrede varsa bando, folklor ekibi ve yayın organlarından yararlanılmaya çalışılır.

f) Konuşma metninin, şiirlerin ve diğer dokümanların müdürlükçe onaylanan birer örneği, o yıla ait tören dosyasında saklanır.

g) Törenlerde; Atatürk ve Türk büyükleri ile eğitim şehitleri için saygı duruşu ve İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden sonra günün anlam ve önemine uygun şekilde hazırlanan programa göre hareket edilir.

h) Tören konuşmalarında, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine, eğitim-öğretimin önemine, okulun tarihçesine ve gelişimine, önceki öğretim yılının değerlendirme sonuçlarına, okulun çevre ilişkilerine ve sağladığı yararları, programlanan etkinliklere, okul-aile ilişkilerine ve öğrencilerden beklenen davranışlara yer verilir.

ı) **(Ek bent:2.3.2008/26804 RG) Törenlerle ilgili diğer hususlar, 14/8/1981 tarihli ve 8/3456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ulusal ve Resmî Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği ve 3/3/1982 tarihli ve 8/4400 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihî Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliği ile Millî Eğitim Bakanlığınca törenler ve Bayrak Törenleri için yayımlanan diğer mevzuat hükümlerince yürütülür.**

Bayrak Töreni

Madde 29 — Bayrak törenleri, Türk Bayrağı'nın ve İstiklâl Marşı'nın anlam ve önemine yaşarır şekilde düzenlenir. Törenlerde Bayrağımıza ve İstiklâl Marşımıza olan sevgi ve saygıyı güçlendirmek amaçlanır ve gerekli her türlü önlem alınır.

Bayrak törenlerinde aşağıdaki hususlar göz önünde tutulur;

a) Bayrak törenlerine, tören sırasında okulda bulunan yönetici, öğretmen, öğrenciler ile diğer görevliler, “Millî Eğitim Bakanlığı ile Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevliler ve Öğrencilerin Kılık Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik” hükümlerine uygun bir kıyafetle katılır.

b) Bayrak töreni ve diğer törenler okulun açılışında, ders yılı sonunda, hafta başında ve sonunda, bayram tatili başlangıcında ve sonunda yapılır.

c) **(Değişik bent:2.3.2008/26804 RG) Okul yöneticileri, nöbetçi öğretmenler, müzik ve beden eğitimi öğretmenleri ile okulda bulunan diğer öğretmenler ve görevli öğrencilerce hazırlanan törenler, bu Yönetmelik ile 25/1/1985 tarihli ve 85/9034 sayılı Türk Bayrağı Tüzüğü ve Millî Eğitim Bakanlığınca törenler ve Bayrak Törenleri için yayımlanan diğer mevzuat hükümlerine göre yürütülür.**

d) Okulda millî bayram, genel tatil ve hafta tatili başlangıcı ve bitiminde tören yapmak üzere ayrı bir bayrak direği bulunur. Tek bayrak direği varsa bayrak; törenden önce indirilir ve törenle bayrak direğine çekilir.

e) Konuşmalar, İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden önce bitirilir.

f) İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtası, törene katılanlar tarafından birlikte, bestesine uygun ve yüksek sesle söylenir.

g) 22/9/1983 tarihli ve 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu ile Türk Bayrağı Tüzüğü hükümlerine uymayan bayraklar okullarda bulundurulmaz.

h) Bayraklar, okulda özenle saklanır. Özelliği kaybolan bayrakların kullanımdan

kaldırılması mevzuatına göre yapılır.

1) Törenlerin yürütülmesinden okul müdürü sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bayramlar, Belirli Gün ve Haftalar

Millî Bayramlar ve Yerel Kurtuluş Günleri

Madde 30 — Okullarda kutlanacak millî bayramlar ve yerel kurtuluş günleri;

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı.

30 Ağustos Zafer Bayramı.

Yerel Kurtuluş Günleri.

Millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinin kutlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Okullar, millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinin kutlanması ile ilgili okul içi ve okul dışı etkinliklere bütün imkânlarıyla katılırlar. Millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinde öğretmen ve öğrenciler kendilerine verilen görevleri yaparlar.

b) Okullar, yaz tatiline rastlayan kutlamalara, kutlama komitesince hazırlanan programa göre temsilî olarak katılırlar.

c) Okullar, kutlamalarda ilgili mevzuat hükümlerince donatılır. Büyük yerleşim merkezlerinde okulların bütünüyle katılamaması durumunda törenler okullarda yapılır. Bu törenlerde ilgili mevzuatta belirtilen esaslara göre hareket edilir.

Dinî Bayramlar

Madde 31 — Pansiyonlu ve yatılı okullarda Ramazan ve Kurban Bayramları yönetici, öğretmen, öğrenci ve diğer personelin katılımıyla kutlanır.

Belirli Gün ve Haftalar

Madde 32 — (Değişik birinci fıkra : 17.04.2010/27555 RG) Okul veya kurumlarda kutlanabilecek ya da anılabilecek gün ve haftalar, Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesinde düzenlenmiştir (EK-2). Bu çizelgede yer almayan diğer ulusal veya uluslararası gün ve haftaların kutlanıp anılmasına öğretmenler kurulunca karar verilebilir. Bu konuda Bakanlığın internet adresindeki Tüm Kuruluşların Belirli Gün ve Haftaları Listesinden de yararlanılabilir.

Çevrenin özelliği, okulun fizikî durumu ve imkânları göz önünde tutularak okul yönetimince belirlenen bu etkinliklerin hangilerinin sınıf içi, sınıflar arası veya okul düzeyinde gerçekleştirileceği ve bu etkinliklerde hangi kulüp ve öğrencilerin görevlendirileceği öğretmenler kurulunca kararlaştırılır.

Belirli gün ve haftalarla ilgili etkinliklere, öğrencilerin aktif katılımları sağlanır.

Daha kapsamlı yapılması istenen etkinliklerin planlanması, eğitim bölgeleri koordinatör müdürü ile il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince yapılır.

Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 33 — (Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Özel yönetmeliği bulunan kulüplerin dışındaki öğrenci kulüplerinde Toplantı Karar Defteri ve Evrak Dosyası tutulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Diğer Eğitim Kurumlarında Sosyal Etkinlikler⁽¹⁾

Madde 34 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Özel dersane ve sürücü kursları dışındaki diğer eğitim kurumları, kendi konularını dikkate alarak yapacakları sosyal etkinlikleri, bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütürler.

Özel Yönetmelikler

Madde 35 — Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce çıkarılmış olan; Okul Spor Kolları, Kooperatifçilik Kolu, Sivil Savunma Kolu yönetmeliklerinin adında ve madde metinlerinde geçen “kol” ibaresi “kulüp” olarak değiştirilmiştir.

Yönetmelikte Yer Almayan Hükümler

Madde 36 — Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda Millî Eğitim Bakanlığının diğer mevzuat hükümlerine uyulur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 37 — 25/5/1983 tarihli ve 18057 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlköğretim, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 38 — Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 39 — Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

(1) Bu madde başlığı “Diğer Eğitim Kurumlarındaki Sosyal Etkinlikler ile Özel Yönetmeliği Bulunan Kollar” iken, 2/3/2008 tarihli ve 26804 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’in 17’nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.¹

¹ http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25699_0.html 28.03.2014 tarihinde edinilmiştir.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı : Fatma DİDİN GEDİK
Doğum tarihi : 01/10/1976
Doğum yeri : Sincanlı
Medeni Durumu: Evli

Eğitim

Lise : 1990-1993 Afyonkarahisar/Şuhut Kız Meslek Lisesi
Lisans : 1994-1998 Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğt. Fak.Giyim Öğrt.
Yüksek Lisans : 2011-2015 Yeditepe Üniv.Eğitim Bilimleri Enstitüsü
EğitimYönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı

Çalıştığı Kurumlar :

1998-2003 İstanbul/Kartal - Sabiha Gökçen Mes.ve Tek. And. Lisesi / Öğretmen
2003-2012 İstanbul/Kartal - İMKB Mes.ve Tek. And. Lisesi / Müdür Yardımcısı
2012-2015 İstanbul/Kartal -DİSK Mes. ve Tek. And. Lisesi / Müdür Yardımcısı